



Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelma 2012–2022



PUOTILAN, VARTIOHARJUN JA FALLPAKAN
ALUESUUNNITELMA 2012–2022

Julkaisija: Helsingin kaupungin rakennusvirasto

Teksti: Mirjam Larinkari, Jari Nihtilä, Antti Siuruainen, Eila Sihvola

Visualisointi: Jyrki Ulvila, Jenni Kesulahti, Eila Sihvola, Jenni Hyttinen

Taitto: Jenni Hyttinen / WSP Finland Design Studio

Kuvat: Nina Mouhu, Jorma Rajala, Antti Siuruainen, Mirjam Larinkari, Jari Nihtilä, Eila Sihvola

Kartat: © Kaupunkimittausosasto, Helsinki (012/2012)

ISBN: 978-952-272-404-5 (verkkoversio)

ISSN: 1238-9579

Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelman tiivistelmä

Suunnitelman hyväksyminen

Katu- ja puisto-osaston johtoryhmä hyväksyi suunnitelman linjaukset, painotukset ja kustannusraamin lokakuussa 2012. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi suunnitelman ohjeellisena noudatettavaksi marraskuussa 2012.

Suunnitelman laatiminen ja osallistujat

Aluesuunnitelman tarkoituksena on kehittää Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan yleisiä, katu- ja puistoalueiksi kaavoitettuja alueita kaudella 2012–2022.

Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkoston ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa tarkastellaan yleisten alueiden kuntoa ja palveluiden nykytilaa sekä parantamistarpeita alueen asukkaita kuunnellen. Suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys. Aluesuunnitelmaan kirjataan myös luonnontilaisten alueiden tavoitteet sekä kunnossapito- ja hoitoluokituksen muutostarpeet. Suunnitelmaa toteutetaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelman laadintaprosessista ja konsulttityön ohjauksesta vastasi aluesuunnittelija Nina Mouhu, joka toimi myös asiantuntijana viheralueiden osalta. Suunnitteluinsinöörit Taru Sihvonen ja Jenni Ikonen toimivat katujen ja teknisen suunnittelun asiantuntijoina. Luonnonhoidon osuudesta vastasi metsäsuunnittelija Antti Siuruainen. Vuorovaikutuksesta ja tiedottamisesta vastasi projektisuunnittelija Tarja Lahin. Suunnittelukonsulttina toimi WSP Finland Oy, työryhmällä maisemaarkkitehti Mirjam Larinkari, hortonomi Maija Elo, suunnitteluhortonomi (amk) Eila Sihvola ja insinööri (amk) Jari Nihtilä.

Yleisten alueiden kehittäminen

Yleisillä alueilla tavoitellaan viihtyisää, toimivaa, kestäväää ja turvallista ympäristöä. Alueiden ylläpidossa ja kehittämisessä huomioidaan tasapuolisesti eri käyttäjäryhmät. Yleisiä alueita suunniteltaessa ja kunnostettaessa pyritään kaupunkikuvaan sopiviin, kohteen alkuperäisen suunnittelu- ja/tai rakentamisaikakauden tyyppilliset piirteet sekä nykyiset tekniset vaatimukset huomioiviin ratkaisuihin.

Maankäytön muutoksiin ja kasvaviin käyttäjämääriin varaudutaan ennakoivasti vahvistamalla erityisesti suunnittelualueen pohjoisosassa Linnavuorenpuiston, Tankovainion ja Kurkimoisionpuiston palvelutarjontaa muun muassa käytäväverkostoa kehittämällä, toiminnallisia alueita rakentamalla ja kunnostamalla sekä asutuksen reunametsiä valmentamalla.

Kulttuuriympäristöjä uhkaava umpeenkasvu ja ränsistyminen pyritään estämään pääasiassa kunnossapidon keinoin. Puotilan kartanon puiston kunnostamisen suunnittelua jatketaan. Katu- ja puisto-osaston arvoympäristöiksi ehdotetaan lisättäväksi kulttuuriympäristöistä Puotilan osa-alueet katualueet, Puotilan kartanon puisto, Puotilan leikkiniitty, Juorumäki ja Juorumäen kasvitarhat. Näiden alueiden suunnittelussa, kunnostamisessa ja ylläpidossa pyritään säilyttämään kohteiden erityispiirteet ja tyyppilliset ominaisuudet. Arvokohteiden kunnostamiseksi ja ylläpitämiseksi laaditaan erilliset hoito- ja kehittämissuunnitelmat.

Alueen sisäistä reittiverkostoa täydennetään Tankovainion-Broändan asemakaavan mukaisesti. Nykyisten reittien käytettävyyttä parannetaan ja varustetasoa nostetaan. Toiminnallisten palveluiden tarjonta säilytetään nykyisellään, toiminnallisia alueita kunnostetaan ja tarjontaa täydennetään uusilla palveluilla. Suunnitelma-alueen vihreä yleisilme ja viheralueiden yhteys toisiinsa säilytetään. Merellisyyttä korostetaan hienovaraisesti avaamalla näkymiä Vartiokylänlahdelle.

Luonnonhoidon alueilla tavoitteena on, Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjauksen mukaisesti, että

- asuinympäristöt ovat viihtyisiä, kestäviä ja turvallisia, ja ne lisäävät asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.
- ulkoiluympäristö on toimiva ja elämyksellinen.

- luonnonympäristön maisemakuva on korkealaatuinen ja omaleimainen.
- luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon ja luonnonsuojelualueiden arvot on säilytetty.
- metsäiset viheralueet ovat elinvoimaisia ja kestäviä ja niiden olemassaolo on turvattu myös tulevaisuudessa.
- niityt, pellot, pienvedet, rannat sekä saaristo ovat monimuotoisia.
- liikenneväylien ympäristöä hoidetaan huomioiden sekä suoja- että maisemavaikutukset.

Luonnonympäristöjen hoidossa tavoitteena on vaalia luonnon monimuotoisuutta, ylläpitää metsien elinvoimaisuutta ja parantaa yleistä turvallisuudentunnetta sekä ennallistaa ja palauttaa kulttuuriympäristöjä. Tavoitteena on elinvoimaiset, kerrokselliset ja monimuotoiset kuviot.

Ylläpito

Yleisten alueiden ylläpidossa kiinnitetään erityistä huomiota liikenneturvallisuuden ja yleisen turvallisuudentunteen ylläpitämiseen. Liikennealueilla huolehditaan risteysalueiden turvallisuudesta pitämällä näkymäalueet vapaina kasvillisuudesta ja muista esteistä. Puistokäytävillä ylläpidetään yleistä turvallisuudentunnetta pitämällä valaisimien ympäristöt vapaina kasvillisuudesta ja näkymät kulkureittien suuntaisesti avoimina.

Esitetyt peruskorjaus- ja kunnostushankkeet

Peruskorjaus-, kunnostus- ja uudisrakentamishankkeiksi valittiin kohteita, joiden toiminnallisuudessa ja turvallisuudessa on parannettavaa tai joissa muutoksella on kaupunkikuvaa kohentava tai yleistä viihtyisyyttä lisäävä vaikutus.

Varjakanvalkaman osittaisella peruskorjauksella pyritään kohentamaan kaupunkikuvaa sekä ratkaisemaan kadun painumisesta johtuvat ongelmat.

Sorapintaisten katujen Ruotsinpyhtäntien ja Jallintien uudelleen rakentaminen asfalttipäällysteisiksi kaduiksi.

Meripellontieltä Kallvikintielle Vartiokylänlahden rantaa seurailevan ulkoilureitin käytettävyyttä ja elämyksellisyyttä sekä yleistä viihtyvyyttä alueella parannetaan lisäämällä reitin varrelle penkkejä ja roska-astioita, avaamalla näkymiä Vartiokylänlahdelle sekä peruskorjaamalla reitin kaksi jaksoa.

Suunnittelualueen pohjoisosassa pyritään varautumaan maankäytön muutoksiin ja kasvavaan väestömäärään rakentamalla Kurkimoisionpuistoon uusi koira-aitaus sekä nostamalla puiston varustetasoa. Käytettyimpien reittien varrelle lisätään opasteita, penkkejä ja roska-astioita. Myös Puotilan koira-aitausta laajennetaan. Pohjoisosassa peruskorjataan Tankovainion puiston leikkipaikka ja uusitaan puiston istutukset ja penkit.

Arvoympäristöjen ränsistymistä ehkäistään kunnostamalla ja peruskorjaamalla Juorumäen viheralueen rakenteita ja käytäviä sekä harventamalla puustoa.

Rahoitustarve

Yleisten alueiden rahoitustarve on noin 3,2 miljoonaa euroa, joista katujen osuus noin 0,7 miljoonaa euroa ja viheralueiden 2,6 miljoonaa euroa ja luonnonhoidon noin 0,09 miljoonaa euroa.

Suunnittelukaudella 2012–2022 toteutettavien peruskorjaus- ja kunnostushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 1,7 miljoonaa euroa, tästä katuhankkeiden osuus on noin 0,4 miljoonaa euroa ja puistohankkeiden noin 1,3 miljoonaa euroa.

Ylläpitoon kohdistuvat lisäkustannukset ovat arviolta noin 3840 euroa / vuosi. Luonnonhoidon vuosittaiset kustannukset ovat suunnitelmakaudella metsäisten alueiden osalta noin 3 700 e/ha ja niittymäisten alueiden osalta noin 1400 e/ha.

Sammandrag av områdesplanen för Botby gård, Botbyåsen och Fallbacka

Godkännande av planen

Gatu- och parkavdelningens ledningsgrupp godkände riktlinjerna, betoningarna och kostnadsramen för planen i oktober 2012. Nämnden för allmänna arbeten godkände planen i november 2012 som normativ.

Beredning av planen och deltagare

Syftet med områdesplanen är att utveckla de allmänna områdena, d.v.s. de områden som planlagts som gator och parker, i Botby gård, Botbyåsen och Fallbacka under perioden 2012–2022.

Områdesplanen är byggnadskontorets verktyg för att upprätthålla gatu- och parknätverket i lika stor utsträckning i hela Helsingfors. I planen granskas det nuvarande skicket och de nuvarande tjänsterna samt förbättringsbehovet av de allmänna områdena genom att beakta invånarnas synpunkter. I planen framförs målsättningsnivån för underhållet och saneringen av de allmänna områdena samt för de tjänster som byggnadskontoret tillhandahåller. Även prioritetsordningen för åtgärderna anges. I områdesplanen anges även målsättningarna för naturliga områden och underhålls- och skötselklassificeringen kontrolleras. Planen förverkligas inom ramen för tillgängliga anslag.

För upprättandet av områdesplanen för Botby gård, Botbyåsen och Fallbacka samt ledningen av konsultarbetet ansvarade områdesplanerare Nina Mouhu, som även verkade som expert i fråga om grönområden.

Planeringsingenjörer

Planeringen av gator och den tekniska planeringen sköttes av Taru Sihvonen och Jenni Ikonen. För naturvårdens del svarade skogsplanerare Antti Siuruainen. Projektplanerare Tarja Lahin hade ansvaret för växelverkan och information. Planeringskonsult var WSP Finland Oy med en arbetsgrupp bestående av landskapsarkitekt Mirjam Larinkari, hortonom Maija Elo, planeringshortonom (YHS) Eila Sihvola och ingenjör (YHS) Jari Nihtilä.

Utveckling av allmänna områden

Målet för de allmänna områdena är att skapa en trivsam, funktionell, hållbar och trygg omgivning. Olika användargrupper beaktas i lika hög grad i underhållsfrågor och utveckling av områdena. Vid planering och underhåll av de allmänna områdena eftersträvas lösningar som passar in i stadsbilden och beaktar de karakteristiska dragen för gatans ursprungliga planerings- och/eller byggnadsepok samt nuvarande tekniska krav.

Man förbereder sig proaktivt på ändringar i markanvändningen och ökande användarmängder speciellt genom att stärka serviceutbudet i planeringsområdets norra del i Borgbergsparken, Stångfallet och Tran-kyaparken. Detta görs bland annat genom att utveckla nätverket för parkgångar, bygga och sanera områden med verksamheter samt utveckla skog i kanten av bosättningen.

Man eftersträvar att motarbeta igenväxten och förfallet som hotar kulturmiljöerna huvudsakligen genom underhåll. Upprustningsplaneringen av parken vid Botby herrgård fortsätter. Det föreslås att gatuområdena i delområdet Botby gård, parken vid Botby herrgård, lekängen i Botby gård, Skvallerbacken och Skvallerbackens koloniträdgårdsområde tillfogas till gatu- och parkavdelningens värdeområden. I planeringen, upprustningen och underhållet av dessa områden försöker man bevara området särdrag och karakteristiska egenskaper.

För upprustningen och underhållet av de sk. värdeområdena uppgörs separata vård- och utvecklingsplaner.

Områdets interna rutterna kompletteras i enlighet med detaljplanen för Stångfallet-Broända. De nuvarande rutterna förbättras och utrustningsstandarden på dem höjs. Det nuvarande verksamhetsutbudet bibehålls, områdena med verksamheter rustas upp och utbudet kompletteras med nya tjänster. Planeringsområdets grönskande intryck och förbindelserna mellan grönområdena bevaras. Närheten till havet framhävs lätt genom att öppna vyer mot Botbyviken.

På naturvårdsområdena är målet i enlighet med Helsingfors stads riktlinjer för naturvård att

- bostadsområdena är trivsamma, hållbara och trygga och att de bidrar till bättre hälsa och välbefinnande hos invånarna

- omgivningen för friluftslivet fungerar och erbjuder upplevelser
- landskapet i den naturliga miljön är av hög kvalitet och särpräglad
- naturens mångfald beaktas och naturskyddsområdenas värden bevaras
- de skogsbeklädda grönområdena är livskraftiga och hållbara och deras existens tryggas även i framtiden
- mångfalden på ängar, åkrar, i mindre vattendrag, på stränder och i skärgården bevaras
- omgivningen kring trafikleder sköts så att man beaktar både skyddande och de visuella aspekterna.

Vården av naturmiljöer har som mål att ta vara på naturens mångfald, upprätthålla skogarnas livskraft och förbättra den allmänna trygghetskänslan samt rekonstruera och återställa kulturmiljöer.

Målsättningen är livskraftiga vårdmönster med flera lager och mångfald.

Underhåll

I underhållet av de allmänna områdena fästs speciell uppmärksamhet vid att upprätthålla trafiksäkerheten och den allmänna trygghetskänslan. På trafikområdena sörjer man för säkerheten i korsningar genom att hålla sikten fri från växtlighet och andra hinder. På parkgångar upprätthålls den allmänna trygghetskänslan genom att hålla det belysta området fritt från växtlighet och skapa en öppen vy parallellt med gånglederna.

Framförda sanerings- och upprustningsprojekt

Som sanerings-, upprustnings- och nybyggnadsprojekt valdes objekt vars funktionalitet och säkerhet behöver förbättras eller där man genom förändringar kan förbättra stadsbilden eller öka den allmänna trivseln.

Genom att delvis sanera Väringshamnen eftersträvas en förbättring av stadsbilden samt att lösa problem på grund av marksänkning.

Strömforsvägen och Jallisvägen som idag är grusvägar ska beläggas med asfalt.

Användbarheten och upplevelsevärdet av friluftsleden från Sjöakervägen till Kallviksvägen längs med Botbyvikens strand samt områdets allmänna trivsel ska förbättras genom att ställa nya bänkar och sopkärl längs rutten, öppna utsikter mot Botbyviken och sanera två avsnitt på rutten.

I planeringsområdets norra del försöker man förbereda sig på ändringar i markanvändningen och ett ökande invånarantal genom att bygga en ny hundpark i Trankyaparken samt höja utrustningsstandarden i parken. Längs de mest använda rutterna ökas antalet skyltar, bänkar och sopkärl. Också hundparken i Botby gård ska byggas ut.

I den norra delen saneras lekplatsen i Trankyaparken och planteringarna och bänkarna i parken ersätts med nya.

Förfallet av värdemiljöerna motarbetas genom att rusta upp och sanera konstruktionerna och gånglederna i Skvallerbackens grönområde samt att gallra trädbeståndet.

Finansieringsbehov

Finansieringsbehovet för de allmänna områdena är cirka 3,2 miljoner euro, varav gatornas andel uppgår till cirka 0,7 miljoner euro, grönområdenas andel till 2,6 miljoner euro och naturvårdens andel till cirka 0,09 miljoner euro.

Finansieringsbehovet för de sanerings- och upprustningsprojekt som genomförs under planeringsperioden 2012–2022 är sammanlagt cirka 1,7 miljoner euro, varav gatuprojektens andel uppgår till cirka 0,4 miljoner euro och parkprojektens andel till cirka 1,3 miljoner euro.

De extra kostnaderna för underhållet uppgår enligt uppskattning till cirka 3 840 euro per år. Den årliga kostnaden för naturvården under planperioden är cirka 3 700 euro/ha för skogsområdena och cirka 1 400 euro/ha för ängsområdena.

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ.....	4
SAMMANDRAG	6
SISÄLLYSLUETTELO	8
1 JOHDANTO	10
1.1 Aluesuunnitelma yleisten alueiden kehittämisen työvälineenä	10
1.2 Työryhmä.....	11
1.3 Suunnittelualue.....	11
1.3.1 Suunnittelualueen rajausta ja yleiskuvaus	11
1.3.2 Osa-aluejako	14
1.4 Suunnitteluprosessi sekä asukas- ja sidosryhmäyhteistyö.....	15
2 LÄHTÖKOHDAT	17
2.1 Kaavatilanne ja alueen nykyinen maankäyttö.....	17
2.2 Suunnitteluun vaikuttavat ajankohtaiset hankkeet	20
2.2.1 Asemakaavoitus- ja liikennesuunnitteluhankkeet.....	20
2.2.2 Muut suunnitteluun vaikuttavat hankkeet.....	20
2.3 Arvokkaat ja suojellut kohteet	24
2.3.1 Arvokkaat ja suojellut kulttuuriympäristökohteet.....	24
2.3.2 Arvokkaat ja suojellut luontokohteet	27
2.4 Käyttäjäkyselyn tulokset ja asukaspalaute	31
2.5 Yleisten alueiden kunto	33
2.5.1 Katujen, jalankulku- ja pyöräteiden sekä puistokäytävien kunto	33
2.5.2 Rakennettujen viheralueiden kunto	36
2.5.3 Luonnonhoidon alueiden nykytila	38
2.6 Edellisen aluesuunnitelman toteutuminen	43
3 SUUNNITELMA.....	44
3.1 Yleisten alueiden kehittäminen.....	44
3.1.1 Suunnittelualueen yleistavoitteet ja kehittämisperiaatteet.....	44
3.1.2 Osa-aluekohtaiset tavoitteet.....	49
3.2 Tuotteita ja palveluita koskevat tavoitteet ja ohjeet	50
3.2.1 Jalankulku- ja pyöräilyreitit, ulkoilureitit.....	50
3.2.2 Toiminnalliset alueet.....	56
3.2.3 Valaistus	57
3.2.4 Materiaalit.....	57
3.2.5 Kalusteet ja varusteet.....	58
3.2.6 Rakennetun ympäristön kasvillisuus.....	60
3.2.7 Vesialueet, hule- ja pienvedet sekä tulvasuojelu.....	62
3.2.8 Arvoympäristöt.....	66
3.2.9 Alueiden käyttö ja tapahtumahallinta	66
3.2.10 Julkinen taide ja muistomerkit.....	66

3.3	Ylläpito.....	67
3.3.1	Ylläpidon painotukset	67
3.3.2	Katujen ylläpito	68
3.3.3	Katuviheralueiden ylläpito.....	69
3.3.4	Rakennettujen viheralueiden ylläpito	70
3.3.5	Luonnonhoito	70
3.3.6	Puhtaanapito.....	78
3.3.7	Lumen poisto	79
3.4	Jatkoselvitys- ja suunnittelutarpeet	80
3.5	Esitetyt peruskorjaus-, uudisrakentamis- ja kunnostushankkeet.....	82
3.5.1	Hankkeiden yleiskuvaus ja kiireellisyysjärjestys	82
3.5.2	Katualueiden peruskorjaus- ja kunnostushankkeet.....	84
3.5.3	Viheralueiden peruskorjaus- ja kunnostushankkeet.....	86
4	RAHOITUSTARVE.....	98
4.1	Kokonaisrahoitustarve	98
4.2	Esitettyjen hankkeiden kustannukset.....	98
4.3	Ylläpito- ja hoitokustannukset	99
	LÄHTEET	100
	LIITTEET	102
	KUVAAILULEHTI	116

1 JOHDANTO

1.1 Aluesuunnitelma yleisten alueiden kehittämisen työvälineenä

Aluesuunnitelman tarkoituksena on kehittää Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluetta pitkällä aikavälillä. Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkoston ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Strategisessa suunnitelmassa tarkastellaan katu- ja puistoalueiden kuntoa ja palveluiden nykytilaa sekä parantamistarpeita alueen asukkaita kuunnellen. Havaitut tarpeet, erilaiset toiveet ja ideat kootaan tavoitesuunnitelmaksi.

Aluesuunnitelman avulla kohdennetaan kunnossapidon ja rakentamisen määrärahoja: suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys. Aluesuunnitelmaan kirjataan myös luonnontilaisten alueiden hoidon tavoitteet sekä kunnossapito- ja hoitoluokituksen muutostarpeet.

Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelman tavoitteena on rakennusviraston katu- ja puisto-osaston strategian mukainen viihtyisä, toimiva, kestävä ja turvallinen ympäristö. Tavoitteena on kehittää Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan yleisten alueiden verkostoa alueen ominaispiirteitä ja vahvuuksia vaalien ja asukkaita mahdollisimman hyvin palvelevana kokonaisuutena. Aluetta tarkastellaan suunnitelmassa toisaalta osana Helsingin katu- ja viheralueverkostoa, ja toisaalta erillisenä osa-alueenaan.

Tämä aluesuunnitelma on viheralueiden osalta vuosille 2001–2010 laaditun Puotilan ja Vartioharjun viheraluesuunnitelman päivitys. Nyt suunnitelma sisältää lisäksi katualueet.

1.2 Työryhmä

Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelman laadintaprosessista ja konsulttityön ohjauksesta vastasi aluesuunnittelija Nina Mouhu, joka toimi myös asiantuntijana viheralueiden osalta. Suunnitteluinsinöörit Taru Sihvonen ja Jenni Ikonen toimivat katujen ja teknisen suunnittelun asiantuntijoina. Luonnonhoidon osuudesta vastasi metsäsuunnittelija Antti Siuruainen. Vuorovai-
kutuksesta ja tiedottamisesta vastasi projektisuunnittelija Tarja Lahin. Suunnittelukonsulttina toimi WSP Finland Oy työryhmällä maisema-arkkitehti Mirjam Larinkari (30.9.2011 asti), hortonomi Maija Elo, suunnitteluhortonomi AMK Eila Sihvola ja insinööri AMK Jari Nihtilä.

1.3 Suunnittelualue

1.3.1 Suunnittelualan raja- ja yleiskuvaus

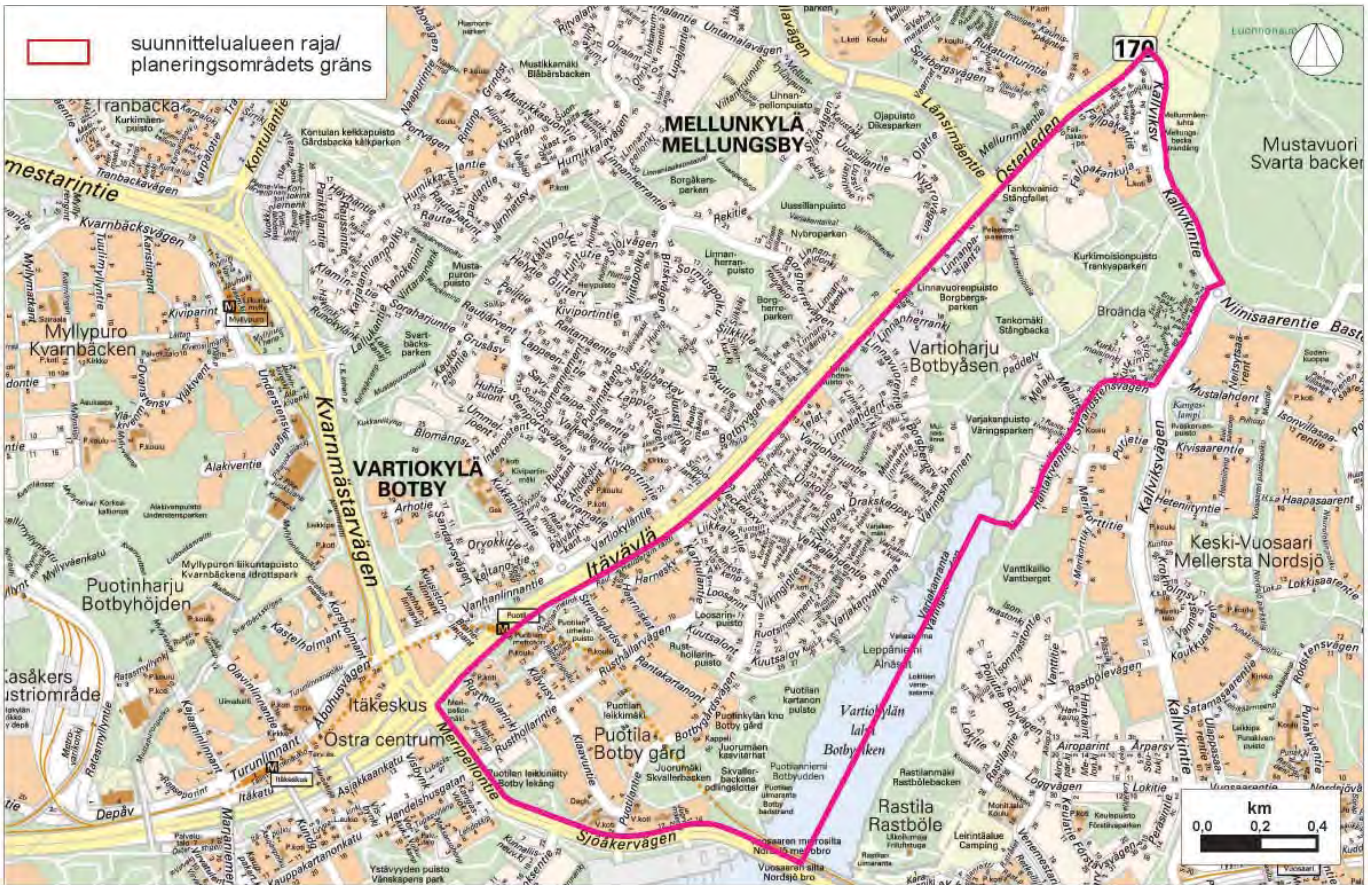
Suunnittelualue sijaitsee Itä-Helsingissä. Alueeseen kuuluu kolmen kaupunginosan osa-alueita ja niiden osia. Nämä ovat: Vartiokylän kaupunginosan (45) osa-alueista Puotila (452) kokonaisuudessaan ja Vartioharjun osa-alueen (451) Itäväylän eteläpuoleinen osa; Mellunkylän kaupunginosan (47) osa-alueen Mellunmäen (473) Itäväylän ja Kallvikintien rajaama alue; sekä Vuosaaren kaupunginosan (54) Keski-Vuosaaren osa-alueen (541) luoteiskulma.

Suunnittelualueella on 74 katu- tai raittia sekä yksi aukio, Puotilan metrotori. Näiden yhteispinta-ala on 20,2 hehtaaria. Ajourataa, jalankulku- ja pyöräilyreittejä on noin 16,1 hehtaaria ja katuviheralueita noin 3,7 hehtaaria. Aluetta rajaavat pääväylät Itäväylä ja Meripellontie eivät kuulu suunnittelualueeseen. Suunnittelualan kokoojakatuja ovat Rusthollarintie, Karhulantie, Klauvuntie, Puotilantien eteläpää, Viikingintie, Uiskotien eteläpää, Vartioharjuntie ja Kallvikintie. Muut alueen kadut ovat tonttikatuja.

Suunnittelualueella sijaitsee yhteensä 37 viheraluetta. Rakennusviraston hoidossa olevien viheralueiden pinta-ala on yhteensä noin 95 hehtaaria, näistä rakennettuja puistoja on noin 18 hehtaaria. Yli puolet viheralueista on metsää, yhteensä noin 51 hehtaaria. Peltoja ja niittyjä on yhteensä noin 26 hehtaaria.

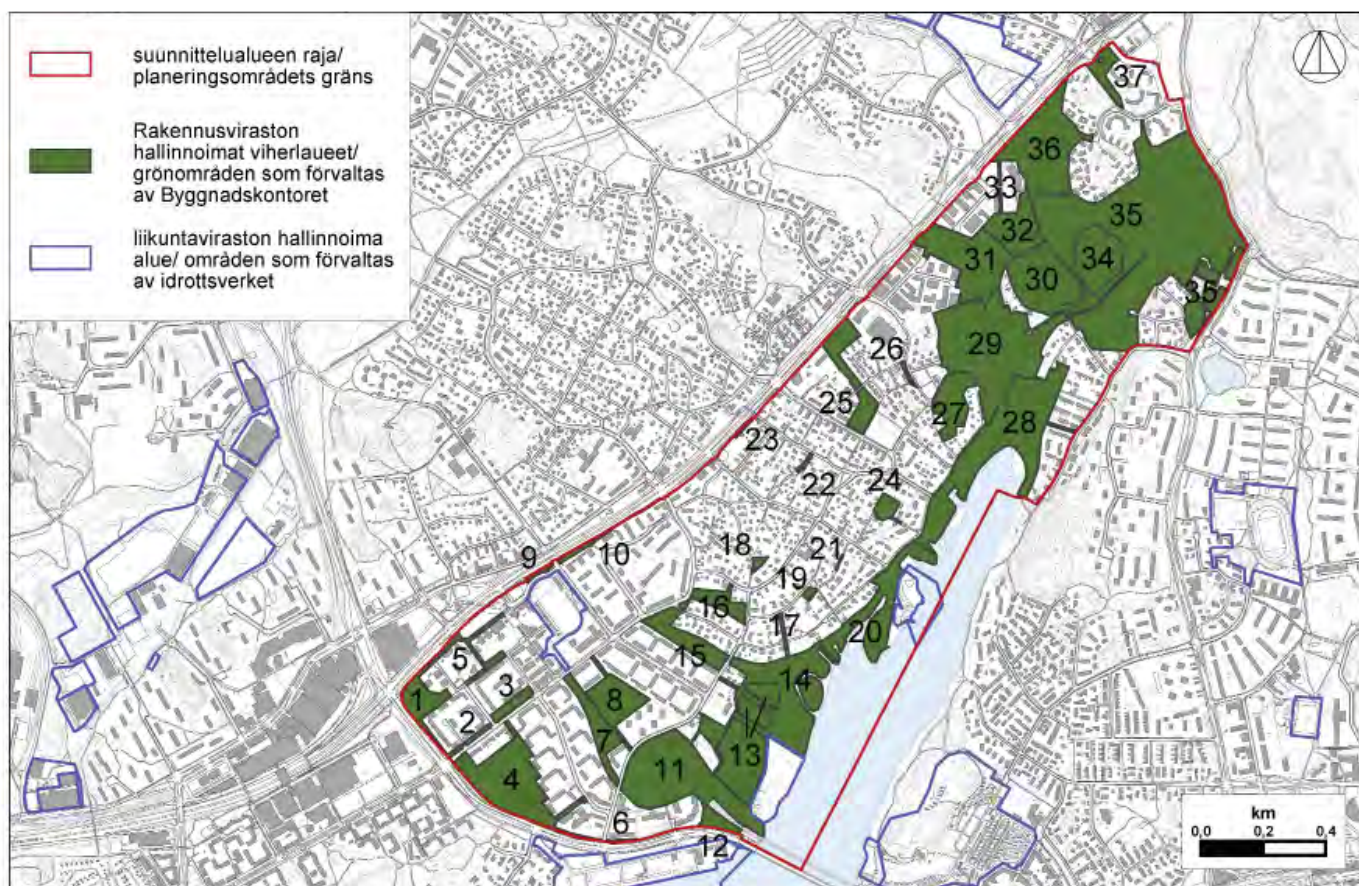
Suunnittelualan ulkopuolelle on rajattu rakenteilla oleva Fallpakan alueen pohjoisosa sekä liikuntaviraston hallinnassa olevat alueet. Luonnonhoidon ulkopuolelle on rajattu Tankomäki sekä osia Vartiokylänlahden rannasta (Leppäniemi). Alueet olivat yksityisessä omistuksessa vuonna 2012. Suunnittelualan asukasluku oli noin 4950 asukasta vuonna 2011.

Suunnittelualueeseen kuuluvat kadut



- | | | |
|------------------------------------|---|------------------------------------|
| Ahvenkoskenkuja/Abborrforssgränden | Kurkimoisionkuja/Trankyagränden | Linnavuorenpolku/Borgbrgsstigen |
| Ahvenkoskenpolku/Abborrforssstigen | Kuutsalonpolku/Kuutsalostigen | Linnavuorentie/Borgbergvägen |
| Ankkapurhankuja/Ankapurhagården | Kuutsalontie/Kuutsalovägen | Loosarintie/Klåsarövägen |
| Haaksikuja/Haxegränden | Langinkoskenkuja/
Langinkoskigränden | Melakuja/Paddelgränden |
| Haarniskatie/Harneskvägen | Liikkalankuja/Liikkalagränden | Melatie/Paddelvägen |
| Jallintie/Jallisvägen | Liikkalanpolku/Liikkalastigen | Muinaislinnanpolku/Fornborgsstigen |
| Juorumäenkuja/Skvallerbacksgården | Liikkalantie/Liikkalavägen | Muinaislinnanatie/Fornborgsvägen |
| Kallvikintie/Kallviksvägen | Linnalahdenkuja/Borgviksgränden | Nissaksentie/Nissasvägen |
| Karhulantie/Karhulavägen | Linnalahdentie/Borgviksvägen | Paationkuja/Paatiogränden |
| Klaavunpolku/Klåvusvägen | Linnanherrankuja/
Borgherregården | Peitsipolku/Lansstigen |
| Klaavuntie/Klåvusstigen | Linnanpajantie/Borgsmedjevägen | Piippuhyllynkuja/Piiphyllsgränden |
| Korkeakoskenkuja/Högforsgränden | Linnansola/Börgpasset | Puotilan metrokatu/Potby metrogata |
| Kuiskaajanpolku/Sufflörstigen | | |
| Kurkimoisio/Trankyan | | |

Suunnittelualueeseen kuuluvat viheralueet



Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 023/2010

- | | | |
|--|--|--|
| 1. Meripellonmäki | 14. Puotilan kartanon puisto | 28. Vartiokylänlahden pohjukka |
| 2. Rusthollarin puistokaista läntinen | 15. Rusthollaripuisto | 29. Linnavuoren puisto, etelä |
| 3. Rusthollarin puistokaista itäinen | 16. Loosarinpuisto | 30. Tankomäki |
| 4. Puotilan leikkiniitty | 17. Ruotsinsalmentien puistikko | 31. Linnavuoren puisto, keskinen |
| 5. Klaavuntie ala-aste | 18. Liikkalanpuisto | 32. Linnavuoren puisto, pohjoinen |
| 6. Meripellontien suojaviheralue | 19. Pöytisaarenpuisto | 33. Linnapajantien puistokaista |
| 7. Puotilan korttelipuisto | 20. Vartiokylänlahden ranta/Leppäniemi | 34. Kurkimoisionpuisto läntinen/Viljelypalstat |
| 8. Puotilan leikkimäki | 21. Reitkallinkujan puistokaista | 35. Kurkimoisionpuisto itäinen |
| 9. Itäväylä/Puotilan metrokatu | 22. Nissaksenpuisto | 36. Tankovainio |
| 10. Itäväylä/Raul Hallabergin raitti | 23. Itäväylä/Uiskotie | 37. Fallpakanpuisto |
| 11. Juorumäki | 24. Varjakanmäki | |
| 12. Meripellontien suojavihreitys | 25. Linnalahdenpuisto | |
| 13. Viljelypalstat/Juorumäen kasvitarhat | 26. Linnavuorentien puistikko | |
| | 27. Linnavuori | |



1.3.2 Osa-aluejako

Suunnittelualue muodostuu kolmesta rakentamisajaltaan ja -tavaltaan erityyppisestä osa-alueesta, *Puotilasta*, *Vartioharjusta* ja *Fallpakasta*.

Puotilan pääosin 1960-luvulla rakennettu alue erottuu yhtenäisenä kokonaisuutena. Alueen katuverkosto on selkeä ja katutilan mitoitus väljä. Sisääntulokatujen *Rusthollarintie*, *Rantakartanontie* ja *Puotilantie* lisäksi alueella on vain muutama tonttikatu. Kaduista omaleimaisin on Puotilan kartanolle johtava *Rantakartanontie* lehmusriveineen. Puotilassa rannan melko luonnonmukaiset viheralueet ulottuvat kerrostalorakenteen lomaan hoide-tumpina puistoina. Alueen monipuolisia kulttuurihistoriallisia, rakennustaiteellisia ja maisemakulttuurisia arvoja edustaa muun muassa Puotilan kartano ympäristöineen.

Vartioharjun osa-alue on tiiviisti rakennettu alue. Alue on pientalovaltainen ja tunnelmaltaan viihtyisä ja intiimi. Rakentaminen on ajallisesti kerroksellista ja monimuotoista. Katuverkosto on sokkeloinen ja kadut kapeita. Alueen keskeisin ajoneuvoreitti kulkee *Karhulantieltä* *Loosarintien*, *Viikingintien* ja *Uiskotien* kautta *Vartioharjuntielle*. Viheralueet ovat pieniä ja pirstaleisia, mutta niitä kompensoivat rehevät pihapuutarhat, joiden ansiosta alueen yleisilme on hyvin vihreä. Myös tällä alueella on runsaasti kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita, joista arvokkain on Helsingin ainoa tunnettu muinaislinnavuori.



Puotilan kerrostaloalueen ilme ja mittakaava on selkeä ja yhtenäinen



Vartioharjun alue on pientalovaltainen. Alueen yleisilme on vihreä.



Fallpakan osa-alue on osittain vielä rakenteilla..

Fallpakan osa-alue jakautuu kahtia: luoteiskulmassa uuteen kerrostalovaltaiseen alueeseen ja koilliskulmassa vanhempaan pientaloalueeseen. Osa kaduista on rakentamatta tai vasta rakenteilla. Rakennettujen alueiden välissä ja eteläpuolella leviävät suunnittelualan laajimmat viheralueet. Kulttuurihistoriallista arvoa tuovat ensimmäisen maailmansodan aikaiset linnoituslaitteet ja Tankovainion viljelypalstat sekä aikaisemmasta viljelyskäytöstä kertovat sarkaojien jäänteet. Alueella on runsaasti purolaaksoihin ja kulttuuriympäristöihin liittyviä luontoarvoja, esimerkiksi arvokas keto Tankomäen länsipuolella.

1.4 Suunnitteluprosessi sekä asukas- ja sidosryhmäyhteistyö



Aluesuunnitelmaluonnokseen saattoi tutustua muun muassa Stoaan pystytetyssä näyttelyssä.



Aluesuunnitelma kiinnosti asukkaita tammikuussa 2012 järjestetyssä asukastilaisuudessa.

Aluesuunnitelman laatiminen aloitettiin syksyllä 2010 käyttäjäkyselyllä, jossa kartoitettiin asukkaiden toiveita ja tarpeita. Kyselyn tuloksista tehty yhteenveto johtopäätöksineen toimi yhtenä suunnittelun lähtökohtana. Kyselyn tulokset ja muu asukkailta saatu palaute esitellään tarkemmin luvussa 2.4.

Suunnitelman lähtökohtia analysoitiin Helsingin kaupungin paikatietoaineiston ja muiden lähtötietojen avulla. Lähtökohtaanalyysissä tarkasteltiin muun muassa luonnonoloja, maankäyttöä ja yleisten alueiden tarjoamia palveluita kokonaisuutena. Analyysin avulla eri tekijät on voitu huomioida tasapainoisesti. Suunnitelman lähtökohdat on esitelty luvussa 2.

Kesällä 2011 tehtiin rakennusviraston hallinnoimille yleisille alueille kunto- ja tarvekartoitus. Kartoituksessa arvioitiin silmä määrällisesti katu- ja puistoalueiden kuntoa, määriteltiin korjaustoimenpiteet havaituille puutteille ja arvioitiin korjaustarpeiden kiireellisyys. Samalla tarkasteltiin myös esteettömyyteen liittyviä puutteita ja alueen muita tarpeita muun muassa suojateiden, kulkuväylien ja levähdyspaikkojen osalta. Kuntokartoituksen tuloksia on esitelty tarkemmin luvussa 2.5. Kuntokartoituksen yhteydessä tarkistettiin ja päivitettiin lisäksi hoito- ja kunnossapitoluokat.

Asukaspalautteen, lähtökohtaanalyysin ja maastokartoituksessa tehtyjen havaintojen perusteella määriteltiin tavoitteet alueen kehittämiseksi ja valittiin seuraavan kymmenvuotiskauden (2012–2022) aikana kunnostettavat ja peruskorjattavat kohteet. Kohteet ja niiden tavoitteet on esitelty luvussa 3.4. Valituista kohteista laadittiin hankeohjelmat sekä kustannuslaskelmat. Pienet puutteet ja toimenpiteet niiden korjaamiseksi kirjattiin luetteloksi, joka toimii sellaisenaan ylläpidon tilausten apuvälineenä.

Kunto- ja tarvekartoituksen tulokset sekä aluesuunnitelmaluonnos esiteltiin tammikuussa 2012 Itä-Helsingin kulttuurikeskus

STOAssa järjestetyssä asukastilaisuudessa. Asukastilaisuudessa käyty keskustelu ja suullinen palaute kirjattiin muistioon. Tilaisuudessa sai jättää myös kirjallista palautetta. Yleisötilaisuudesta ilmoitettiin rakennusviraston kotisivuilla sekä lehdissä. Suunnitelmaluonnokseen oli mahdollista tutustua asukastilaisuuden jälkeen kahden viikon ajan STOAssa, rakennusviraston asiakaspalvelupisteessä ja kotisivuilla sekä asukastilaisuutta varten pystytetyssä näyttelyssä.

Hallintokuntia ja muita osallisia kuultiin työn aikana. Työn aluksi selvitettiin eri hallintokuntien näkemykset alueen kehittämistä. Prosessin aikana palautetta saatiin suorassa yhteydenpidossa ja yhteisissä tapaamisissa. Suunnitelmaluonnoksesta saatiin myös kirjallista palautetta.

Kaikki saatu palaute käytiin läpi ja rakennusviraston hallinnoimia alueita koskevat seikat otettiin huomioon aluesuunnitelmaa laadittaessa. Muita hallintokuntia koskevat kysymykset ja palaute välitettiin eteenpäin niistä vastaaville tahoille. Saadun palautteen huomioiminen on esitelty tarkemmin luvussa 2.4.

Aluesuunnitelman luonnonhoito-osio käsiteltiin kaupunginhallituksen nimeämän luonnonhoidon työryhmän kokouksessa 28.3.2012. Ennen kokousta työryhmä kommentoi kirjallisesti kuviokohtaisia toimenpide-ehdotuksia. Työryhmän mielestä kootut maasto- ja muut taustatiedot sekä niiden pohjalta esitetyt kuvaukset ja yhteenvedot olivat suurimmalta osin hyväksyttäviä. Työryhmän kokouksessa luonnonhoidon tavoitteista keskusteltiin pääasiassa yleisellä tasolla ja annettu palaute koski enemmän Vartiokylänlahden pohjukkaan suunnitteilla olevan tulvavallin aiheuttamia muutoksia kuin itse suunnitelman toimenpide-ehdotuksia. Työryhmältä saatua kuviokohtaista palautetta, asukaspalautetta ja muiden sidosryhmien kommentteja hyödynnetään luonnonhoidon toteutussuunnitelmaa laadittaessa. Luonnonhoidon työryhmältä saadun palautteen perusteella suunnitelmaa muokattiin muun muassa tarkentamalla, muuttamalla tai poistamalla kuviokohtaisia toimenpide-ehdotuksia sekä muuttamalla muutamien kuvioiden hoitoluokitusta.

Rakennusviraston johtoryhmälle valmis työ hanke-ehdotuksiin esitellään lokakuussa 2012. Yleisten töiden lautakunnan käsiteltäväksi suunnitelma viedään marraskuussa 2012.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kaavatilanne ja alueen nykyinen maankäyttö

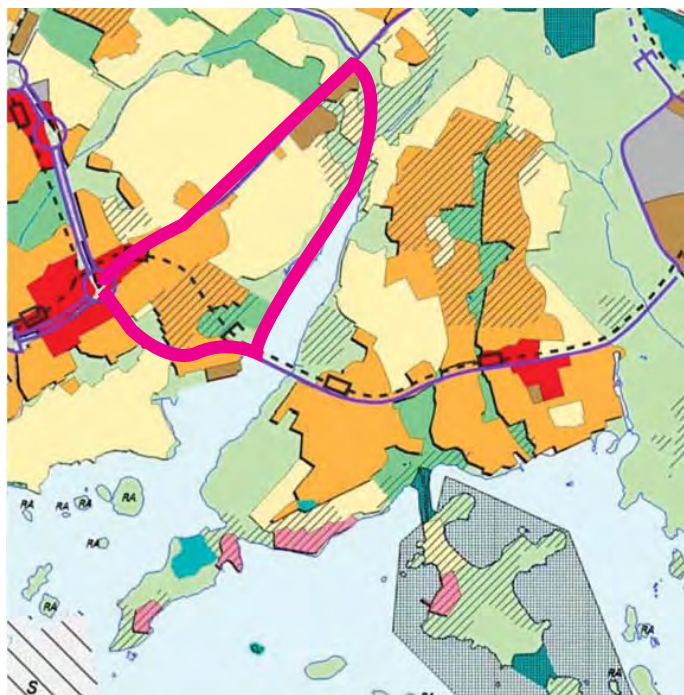
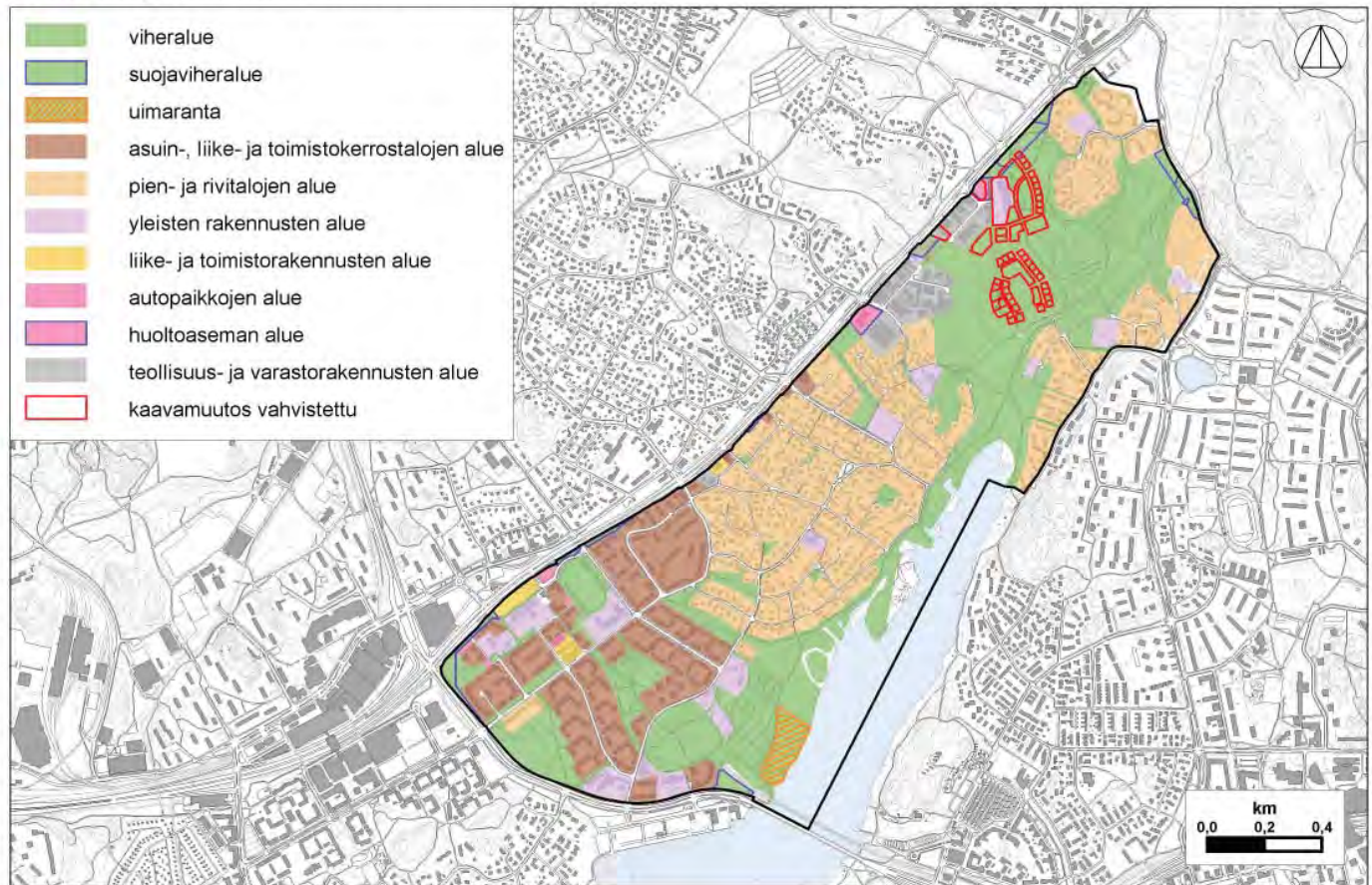
Suunnittelualue on kokonaisuudessaan asemakaavoitettu. Kerrostalovaltainen rakentaminen sijoittuu alueen lounaisosaan. Keski- ja pohjoisosan asuinrakentaminen on pientalovaltaista. Julkiset rakennukset sijoittuvat tasaisesti kaupunkirakenteeseen. Liikerakentaminen on vähäistä, lähipalveluja tarjoaa vain Puotilan ostoskeskus. Kattavat kaupalliset erikoispalvelut löytyvät Itäkeskuksesta. Itäväylän varressa Linnavuorentien ja Linnanpajantien ympäristössä on toimitila- ja varistorakentamista.

Helsingin asemakaavoitusta ohjaavassa Yleiskaava 2002:ssa Puotilan kartanon ympäristö on osoitettu alueelliseksi kaupunkipuistoksi. Puotilan kerrostaloalueen ja kartanon muodostama kokonaisuus sekä Broändan purolaakso on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviksi alueiksi, joita kehitetään niiden arvot ja ominaisuudet säilyttäen.



Ote maakuntakaavasta. Vartiokylänlahdelta ulottuu Mustavuorelle ja Porvarinlahdelle yhtenäinen vihreä käytävä.

Maankäyttö suunnittelualueella



Ote yleiskaavasta



Helsingin viheraluerakenne (Yleiskaava 2002)

Vartiokylänlahti on osa Itä-Helsingin kulttuuripuistoa, joka on yksi yleiskaavassa esitetyistä Helsingin viheraluerakenteen keskuspuistomaisista vihersormista. Itä-Helsingin kulttuuripuisto on toiminnallinen ja maisemallinen kokonaisuus, jonka muodostavat Broändan purolaakso, Vartiokylänlahti ja sisäsaariston ranta-alueet Herttoniemestä Tullisaareen ja Stansvikiin sekä Ramsinniemestä Vartiosaaren ja Jollakseen. Puistoon kuuluu viher- ja vesialueita sekä rakennettua kulttuuriympäristöä. Puiston vahvuuksia ovat merellisyys ja rikas kulttuuriperintö. Puistolle on laadittu jatkosuunnittelua varten sen arvoja ja ominaispiirteitä korostava kehittämissuunnitelma. Jatkosuunnittelu tapahtuu pääosin osayleiskaavojen ja asemakaavojen laadinnan yhteydessä.



Itä-Helsingin kulttuuripuistoon on suunnitteilla erilaisia teemareittejä.

2.2 Suunnitteluun vaikuttavat ajankohtaiset hankkeet

2.2.1 Asemakaavoitus ja liikennesuunnitteluhankkeet

Suunnittelualueella on tehty 2000-luvulla useita asemakaavamuutoksia. Yksittäisten kaavamuutosten lisäksi alueelle on laadittu laajempia kokonaisuuksia käsittäviä asemakaavamuutosehdotuksia. Uusia asuinalueita on kaavoitettu lähinnä suunnittelualueen pohjoisosaan, Fallpakan osa-alueelle. Näistä Fallpakan pohjoispuolinen Fallpakan asemakaava-alue on lähes valmis. Alueella on kerros- ja pientalorakentamista. Kallvikintien etelä- ja länsipuolella sijaitsevat Kurkimoision asuinrakentamiselle osoitetun alueen rakentaminen alkoi vuonna 2012. Viimeisin asemakaavamuutosehdotus on *Tankovainio–Broändan asemakaava*, jossa Tankomäelle ja Mellunmäen pelastusaseman läheisyyteen on osoitettu pientalorakentamista.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on kesällä 2011 käynnistänyt alueella liikenteen ohjauksjärjestelyjen tarkistuksen, jossa pyritään korjaamaan liikennejärjestelyjen pieniä puutteita Puotilan osa-alueella.

2.2.2 Muut suunnitteluun vaikuttavat hankkeet

Suunnittelualueella on käynnissä useita suunnitelma- ja selvityshankkeita.

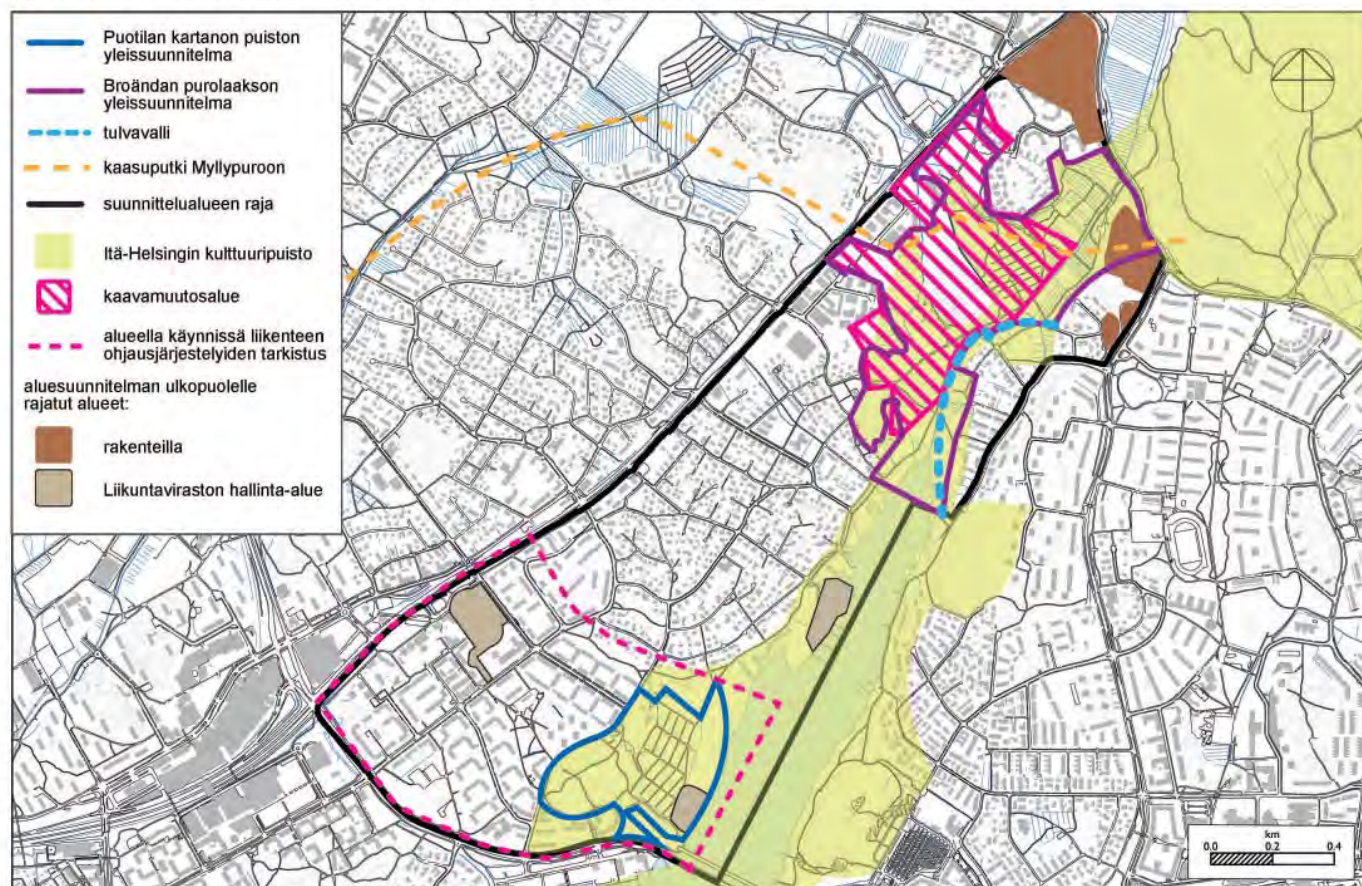
Tankovainio–Broändan asemakaavaehdotukseen liittyvät *Mustapuronlaakson ja Mellunkylänpurolaakson yleissuunnitelma*, *Broändan purolaakson eteläosan ideasuunnitelma* sekä edellisen perusteella tehty *Broändan purolaakson eteläosan yleissuunnitelma*. Purolaaksot muodostavat virkistysalueiden kokonaisuuden, joka ulottuu Myllymestarintieltä (Kehä I) Itäväylän yli Vartiokylänlahdelle. Suunnitelmien tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa alueen virkistysarvoja ja säilyttää nykyiset kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvot ja luonne. Suunnitelmassa esitetään muun muassa purouomien muokkaamista virtaaman hillitsemiseksi ja uusia, alueita yhdistäviä kulkuyhteyksiä rakennettavaksi. Broändan purolaaksossa tavoitteeksi on lisäksi nimetty hahmotettavuuden ja orientoitavuuden parantaminen.

Kartanonpuiston, Juorumäen ja kasvitarhojen alueelle on laadittu vuonna 2010 *yleissuunnitelma* (VIO 5577/1). Yleissuunnitelman tavoitteena on luoda tyylikäs historiallinen puutarha kartanon ja kappelin ympärille palauttamalla puiston kadonneita historiallisia piirteitä, reittiyhteyksiä ja kasvillisuutta. Suunnitelman tavoitteena on parantaa ja selkiyttää reittejä myös Juorumäellä, Juorumäen kasvitarhojen ympäristössä ja ranta-alueella. Yleissuunnitelma perustuu ”Puotilan kartano – Historiallinen selvitys ja puiston kehittämistavoitteet” -raporttiin (HKR2007:15).

Vartiokylänlahden hankeselvityksessä (HKR 2004:5) on listattu alueelle jo tehdyt tai valmisteilla olevat eri hallintokuntien hankkeet ja suunnitelmat sekä hankeselvityksen aikana esiin nousseita tarpeita. Osa hankkeista ja havaituista tarpeista on toteutunut tai toteutumassa. Vireillä ovat muun muassa edellä mainitut Puotilan kartanon puiston yleissuunnitelma ja Broändan purolaakson eteläosan yleissuunnitelma, joissa toteutuu moni hankeselvityksessä esitetyistä suunnittelutarpeista. Toteutumattomat hankkeet koskevat laajempia kokonaisuuksia, muun muassa erilaisten teemareittien viitoitusta ja opastusta sekä ruovikkorantojen käsittelyä.

Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto on laatinut Vartiokylänlahden pohjoispäähän tulvasuojelusuunnitelman. Suunnitelmaan kuuluu lahden itäpuolelle rakennettava tulvapenger, jonka avulla suojataan Rantakiventien, Melatien ja Melakujan asuinrakennuksia meriveden nousun aiheuttamilta haitoilta. Maarakenteisesta tulvapenkereestä on suunniteltu 860 metriä pitkä. Nykyinen Vartiokylänlahden itärantaa seuraava reitti siirretään kulkemaan penkereen päälle. Tulvapenkereen toteuttaminen edellyttää Broändanpuron uoman siirtämistä uuteen uomaan

Ajankohtaiset suunnittelu-, rakentamis- ja korjaushankkeet



Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 12/2012



Tankovainion-Broändan yleissuunnitelma, KSV.

Katu- ja puisto-osaston talous- ja toimintasuunnitelmassa on ohjelmoitu lähivuosille *Fallpakan asemakaava-alueen viimeistelyn* lisäksi *Kurkimoison asemakaava-alueen katujen rakentaminen* sekä *Puotilan metroaseman liityntäpysäköintialueiden laajentaminen*. Näiden suunnittelu aloitetaan vuoden 2012 aikana.

Puotilan metrotorin ja sille johtavien jalankulku- ja pyöräilyreittien esteettömyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä pyritään parantamaan yhteistyössä rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja Helsingin seudun liikenteen kesken.

2.3 Arvokkaat ja suojellut kohteet

2.3.1 Arvokkaat ja suojellut kulttuuriympäristökohteet

Maisemakulttuurikohteet

Suunnittelualueella on kartanoihin liittyviä maisema-alueita. Etelässä Juorumäen metsikkö on aikaisemmin kuulunut Puotilan kartanon puistoon hoidettuna metsänä. Vartiokylänlahden pohjukasta alkava yhtenäinen, kostea ja rehevä purolaakso on aikaisemmin ollut viljelysalueena, mistä kertovat vielä tänäkin päivänä havaittavissa olevat säännölliset sarkaojat. Pohjoisessa on säilynyt paikoin aukeita niitty- ja ketoalueita, jotka nykyään tuovat maisemaan tilallista vaihtelua.

Vartiokylänlahti muodostaa alueen maiseman ja luonnon kannalta tärkeimmän yksittäisen elementin. Itse vesialue ja sen reuna-vyöhykkeet luovat yhdessä tärkeän ekologisen ja maisemallisen kokonaisuuden, joka on huomioitu muun muassa maakuntakaavassa, jossa Vartiokylänlahdelta alkava virkistysalue jatkuu yhtenäisenä aina Porvarinlahdelle asti (kts. kuva ote maakuntakaavasta luvussa 2.1.)

Asemakaavan suojelemat kohteet

Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan monimuotoinen historia näkyy alueella erilaisina rakennus- ja kulttuurihistoriallisina kohteina ja ympäristöinä uudemman rakentamisen sekä luonnonalueiden lomassa. Yleiskaavassa 2002 määritellyt kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja miljöökulttuurisesti merkittäviä kohteita suunnittelualueella ovat Rantakartanontien puistokatu puuriveineen; Puotilan kartano puutarhoineen ja kartanoon liittyvät maisema-alueet (viljelypalstat, rantapuisto ja Juorumäen puistometsä); Borgsin ratsutila ja Villa Borgs sekä niihin liittyvät maisema-alueet; Fallpakan maatila; Puotilan asuinalue sekä aikakaudelleen tyypillinen puisto Puotilan leikkiniitty. Näistä on asemakaavassa suojeltu kolme rakennusryhmää ympäristöineen: Puotilan kartanon rakennukset, Borgsin vanha ratsutila ja Fallpakan maatila. Asemakaavassa on suojeltu myös Puotilan kartanoa ympäröivä pitkä kylmäkivimuuri.

Puotilan kartanon päärakennus on 1800-luvun alkuvuosilta. Kartanon läheisyydessä sijaitsee kivistä rakenteinen viljamakasiini, joka on muutostöiden jälkeen vihitty kappeliksi vuonna 1963. Borgsin ratsutilan tilakokonaisuuteen liittyy funkistyylinen Villa Borgs vuodelta 1937, jonka puutarhasommitelman on laatinut puutarha-arkkitehti Paul Olsson. Fallbackan maatila edustaa uusmaalaista talonpoikaiskulttuuria. Päärakennus on vuodelta 1800. Tilan pihapiirissä on päärakennuksen lisäksi luhtiaitta, pienempi aitta ja navetta.



Puotilan kartanon päärakennus.



Puotilan kappeli on kartanon entinen viljamakasiini.

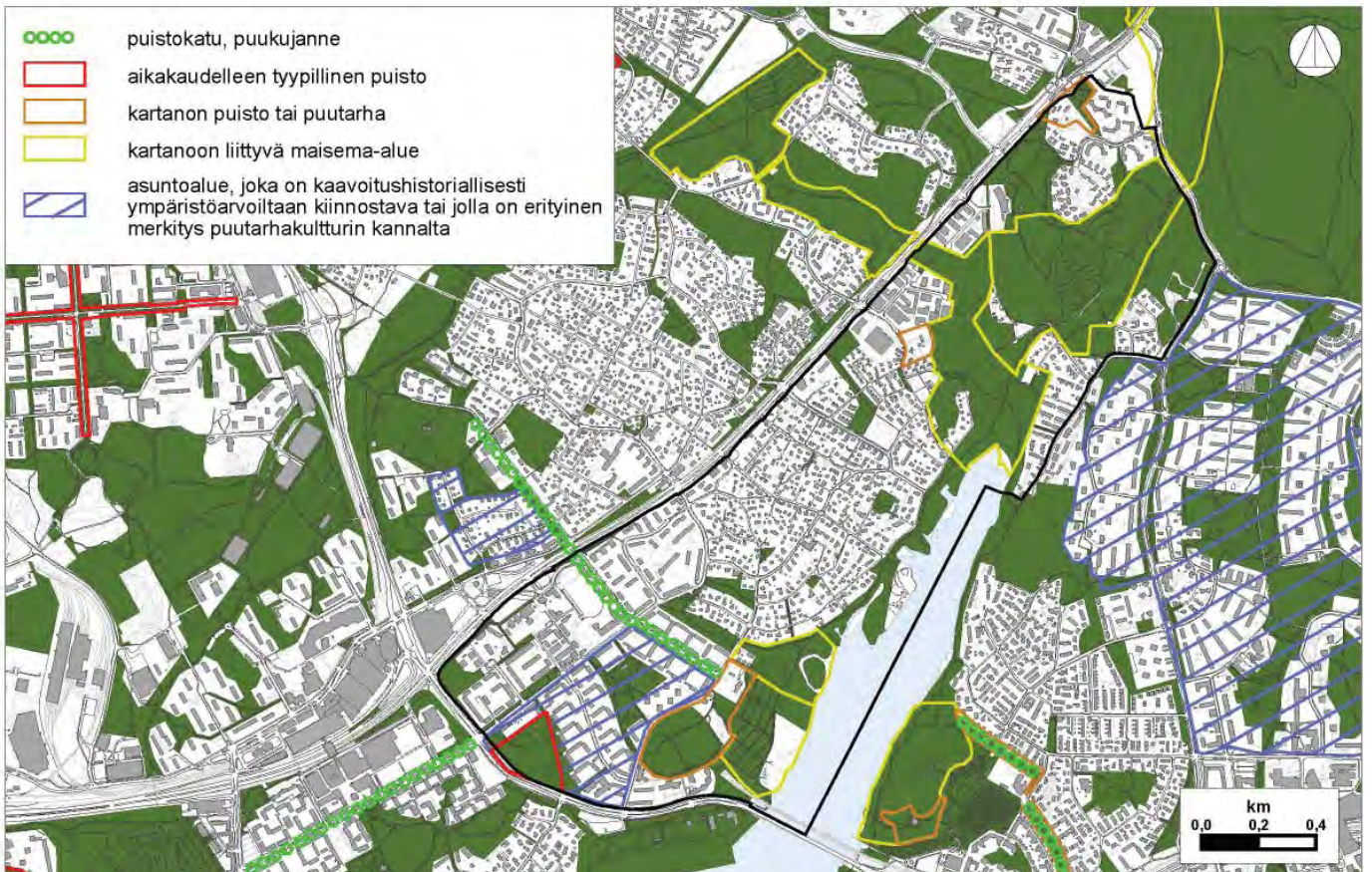


Villa Borgs



Fallbackan maatilan rakennuksia

Maisemakulttuurikohteet



Asemakaavalla suojellut kohteet



Muinaismuistolain suojelemat kohteet

Alueen kiinteisiin muinaisjäänöksiin kuuluvat muun muassa Botbyn, Mellungsbyn ja Borgin vanhat kyläpaikat. Monet muinaisjäänöksistä ovat I maailmansodan aikaisten linnoitteiden jäänteitä, esimerkiksi rakentamisen lomassa säilyneitä tukikoh- tien ja tykkipattereiden raunioita. Tankomäen itäisen harjun laella oleva, aiemmin pronssikautisena hautana pidetty kivistä kiviröykkiö on ilmennyt asemakaavoituksen yhteydessä tehdyssä inventoin- nissa Litorinameren aikaiseksi rantakivikoksi.

Vartiokylän linnavuori on pääkaupunkiseudun ainoa tunnettu muinaislinna. Keskiaikainen linna on vuoden 2002 tutkimusten mukaan rakennettu todennäköisesti 1200-luvun lopulla. Vartiokylän linnavuori on valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä (RKY) myös osana pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteita. Linnavuoden alueen omistaa Suomen valtio, ja sitä ylläpitää Museovirasto.

Katu- ja puisto-osaston arvoympäristöt

Suunnittelualueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista on tehty arvoympäristötarkastelu Rantakartanontien ja Kukkanii- tyntien osalta. Kokonaisuus kuuluu II luokkaan. Muiden kohteiden

Museoviraston suojelukohteet



osalta tarkastelua ei suunnitteluhetkellä ollut tehty. Muita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita suunnittelualueella ovat muun muassa Puotilan kartanon puisto, Puotilan leikkiniitty ja Juorumäen maisemapuisto.

2.3.2 Arvokkaat ja suojellut luontokohteet

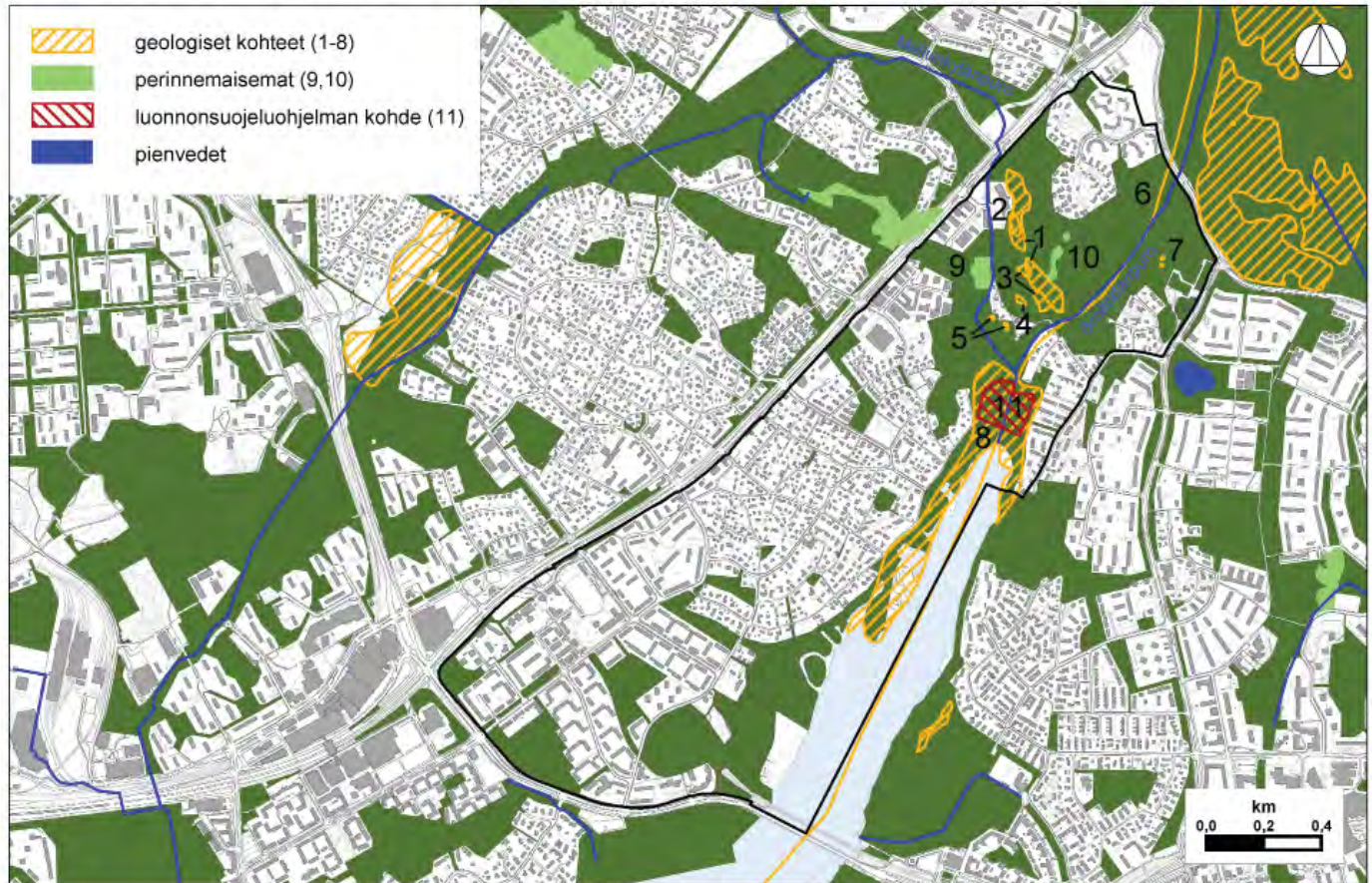
Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen ylläpitämän luontotietojärjestelmän mukaan suunnittelualueella on monipuolisia luontoarvoja. Luontokohteet painottuvat Vartiokylänlahden pohjukan ja Broändan purolaakson alueelle. Broändan purolaakso on yleiskaavassa 2002 määritelty kulttuurihistoriallisesti, rakennustai-teellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviksi alueeksi.

Arvoluokitus: I = hyvin arvokas, II = huomattavan arvokas, III = kohtalaisen arvokas

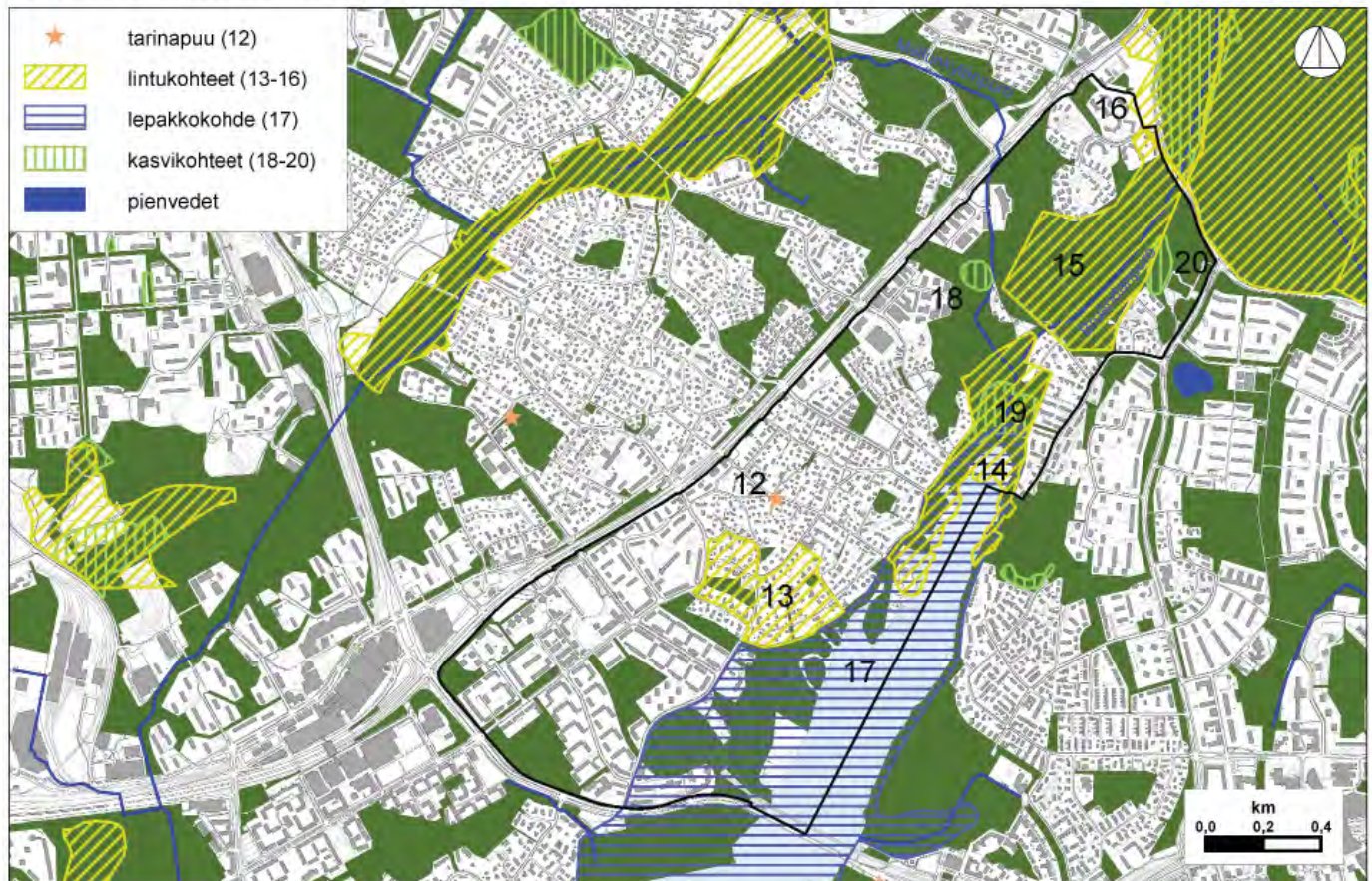
Geologisesti tai geomorfologisesti arvokkaat kohteet (numerot viittaavat tekstin jälkeen esitettäviin karttoihin)

1. Mellunkylän harjulla on luonnonsuojeluarvoa. Harju, tie ja rakennukset muodostavat arvokkaan kulttuurimiljöön. Arvoluokka II.
2. Mellunkylän vanhalla, osin metsittyneellä, hiekanotto paikalla on historiallista arvoa. Arvoluokka II.
3. Mellunkylän vanhoilla, osin metsittyneillä hiekan- ja soranotto paikoilla on historiallista arvoa. Arvoluokka III.
4. Lohkareiksi halkeillut Tankomäen läntinen huippu on arvokas kallioalue, jolla on luonnonsuojeluarvoa. Arvoluokka II.
5. Tankomäen lounaispuolella on kaksi korkeaa, poikkeuksellisen jyrkkärinteistä kallion huippua. Alueella on luonnonsuojelu arvoa. Arvoluokka II.
6. Vartionkylänlahden-Mustavuoren kallioperän murros linja näkyy maastossa pitkänä kalliona ja laakso ketjuna. Alueella on opetuksellista ja tieteellistä arvoa. Arvoluokka III.
7. Rapakivigraniittisella ja granodioriittisella siirtolohkareilla on luonnonsuojeluarvoa. Arvoluokka II.
8. Soistuvan merenlahden liejukerrostuma Vartiokylänlahden rannoilla on osin rakennettua puistoa, jolla on luonnonsuojelu arvoa. Arvoluokka II.

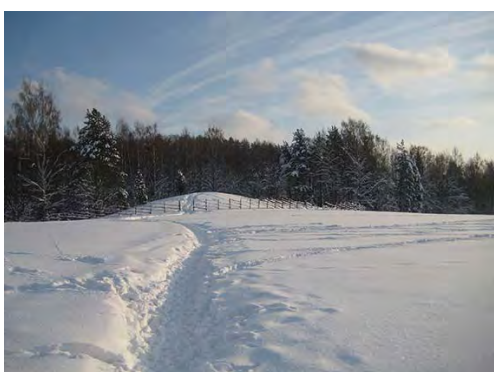
Arvokkaat luontokohteet 1/2



Arvokkaat luontokohteet 2/2



Perinnemaisemat



Linnavuorenpuiston perinnemaisemaa kesällä ja talvella.

9. Linnavuorenpuiston keto on huomattavan iso puuton, umpeutuva keto. Alue on Helsingin seudun näyttävimpiä kukkaketoja. Kedon valtalajeina on kelta- ja ahomatara, nurmipuntarpää ja särmäkuisma. Huomionarvoisia lajeja ovat ruusuruoho ja mäki-virvilä. Lisäksi kedolla kasvaa pari pylväskatajaa. Paikallisesti arvokas. (Tiedot julkaisusta Uudenmaan perinnemaisemat). Osittain tai kokonaan sama kuin kohde 18.

10. Kurkimoisionpuiston arvoniityt sijaitsevat puistokäytävän ja viljelyspalstojen välissä. Arvoniityt ovat viheralueiden hoitoluokituksen mukaan niittyjä, jotka määritellään tärkeiksi kulttuuriperinteen, maiseman tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tai jotka ovat muuten asukkaille merkittäviä niittyjä. Hoidon tavoite: Arvoniitty niitetään tai raivataan vesoista ja niittojäte vietään pois. Hoito perustuu aina kohdekohtaiseen hoitosuunnitelmaan.

Luonnonsuojeluohjelman (2008–2017) kohde

11. Varjakanpuiston tervaleppähuhta on Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa esitetty rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain nojalla. Rauhoituksen tarkoitus on säilyttää kasvistollisesti ja linnustollisesti arvokas lehto- ja kosteikkoalue sekä turvata alueella elävien lepakoiden elinmahdollisuudet. Kohde koostuu pääasiassa viljavista, allikkoisista tervaleppäluhdist ja kosteista suurruoholehdoista sekä vähemmässä määrin pajuviitaluhdist ja puustoisia luhtia avoluhtiin vaihtuvista yhteisöistä. Kevyen liikenteen väylistä, ojituksista ja purojen perkauksista huolimatta kohde on säilyttänyt luonnontilansa ihmeen hyvin. Lisäarvoina Helsingissä silmälläpidettävät lajit hirssisara, pikkumatara, mesimarja ja lähdetähtimö; Helsingissä muuten huomionarvoiset lajit kotkansiipi, lehtopalsami (hyvin runsas), lehtotähtimö, raate, rantayrtti ja purolitukka; sekä kohteen vallitseva luonnontilaisuus, näyttävyys (uhkeita tervalepikoita) ja kasvillisuustyyppien edustavuus ja laajuus. Arvoluokka I.

Tarinapuu

12. Vehkalahdentien ja Korkeakoskenkujan risteyksessä kasvavan hopeapoppelin ympärysmitta on noin 50 cm 425 cm:n korkeudessa. Puun on istuttanut Aina Virlan vuonna 1938 tai 1939. Tarinapuu on Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen Vanhat puut -projektin aikana löytyneitä puita, joihin liittyy tarinoita ja tapahtumia. Projektissa etsittiin puuta, joka olisi ollut yhtä vanha kuin tuolloin 450 vuotta täyttänyt kaupunki.

Linnustollisesti arvokkaat kohteet

13. Loosarinpuisto lähialueineen on rehevä ja kasvistoltaan monipuolinen pientaloalue. Pihojen erittäin runsaan peruslinnuston lisäksi alueella pesivät pikkutikka, nokkavarpunen, idänuunilintu, uuttukyyhky, tikli ja leppälintu. Arvoluokka III.

14. Vartiokylänlahden ruovikkoinen pohjukka rehevine koivikkoineen, tervalepikkoineen, niittyineen ja pensaikkoineen tarjoaa pesimäympäristön erittäin runsaalle ruoikon peruslajistolle ja lisäksi esimerkiksi viiksitimalille, satakielelle, luhta-, viita- ja ryti-kertusille sekä pikkulepinkäiselle. Arvoluokka I.

15. Broända on kohtalaisen arvokas lintualue Vartiokylänlahden pohjukkaan laskevan puron ympäristössä. Alueella pesivät muun muassa sirittäjä, punavarpunen, luhtakerttunen, satakieli ja pikkutikka. Arvoluokka III.

16. Mellunmäen niityn kostea, rehevä ja pensaikoinen puronvarsiympäristö on Helsingin tärkeimpiä yölaulaja-alueita. Alueella pesivät muun muassa luhta- ja viitakerttunen, pensas- ja viitasirkkalintu, luhtahuitti, ruisrääkkä ja satakieli. Mustavuori-Porvarinlahti alue on luonnonsuojelualuetta, jolla saa 1.4.–15.7. välisenä aikana liikkua vain ulkoilureittejä ja polkuja pitkin. Suunnittelualueella oleva kohteen länsiosa on menettänyt arvonsa Fallpakan rakentamisen ja uuden tielinjauksen myötä. Arvoluokka 1.

Lepakkokohteet

17. Vartiokylänlahden laaja lepakkoalue jatkuu lahden pohjukasta Ramsinniemeen asti. Se käsittää monia pienvenesatamia ja veneitä varten ruovikkoon ruopattuja kanavia, joissa erityisesti vesisiippa mielellään saalistaa. Lisäksi alueella esiintyy pohjanlepakkoa, pikkulepakkoa ja viiksisippaa. Erityisesti viiksisiipat ovat valaistukselle herkkiä, mikä tulee huomioida lepakkoalueiden valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Yleisemmin lepakoille on tärkeää muun muassa rantojen säilyminen puustoisena. Arvoluokka II (tärkeä lepakkoalue).

Arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet

18. Linnavuorenpuiston kukkaniitty. Kohde on vanhaan maanviljelyskulttuuriin liittyvä, ilmeisesti aikoinaan laidunnettu erityisen kaunis töyryniitty. Kumpareen lakiosissa niitty on ketomaisen kuivaa, rinteitä alaspäin asteittain yhä tuoreempaa. Osittain tai kokonaan sama kuin kohde 9. Arvoluokka I.

19. Varjakanpuiston tervaleppäluhta on säilyttänyt luonnontilaisuutensa hyvin puistokäytävien rakentamisesta, ojituksista ja purojen perkauksista huolimatta. Alue muodostuu viljavista tervaleppäluhdistista, kosteista suurruoholehdoista, pajuviitaluh-



Alueella on runsaasti luontoarvoja.



Vartiokylänlahti on osa laajaa lepakkoaluetta.

dista ja avoluhtiin vaihettuvista vyöhykkeistä. Alueen arvoja ovat vallitseva luonnontilaisuus, näyttävyys ja kasvillisuustyyppien edustavuus ja laajuus. Kasvistoon kuuluvat muun muassa Helsingissä erittäin uhanalainen liereäsara sekä vaarantunut mätäsara. Arvoluokka I.

20. Broändan rinnelehdon kasvistoon kuuluvat muun muassa Helsingissä silmälläpidettävät mustakonnanmarja, koiranheisi, sinivuokko, näsiä, kevätlinnunherne, jänönsalaatti, kotkansiipi ja metsälehmus. Silmälläpidettäviä lajeja ovat lajit, joiden elinympäristöt ovat uhattuina tai vähentyneet. Arvoluokka III.

Rakennusviraston määrittelemät arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet

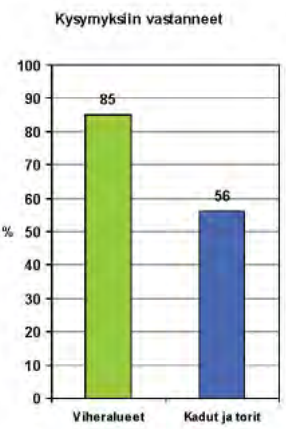
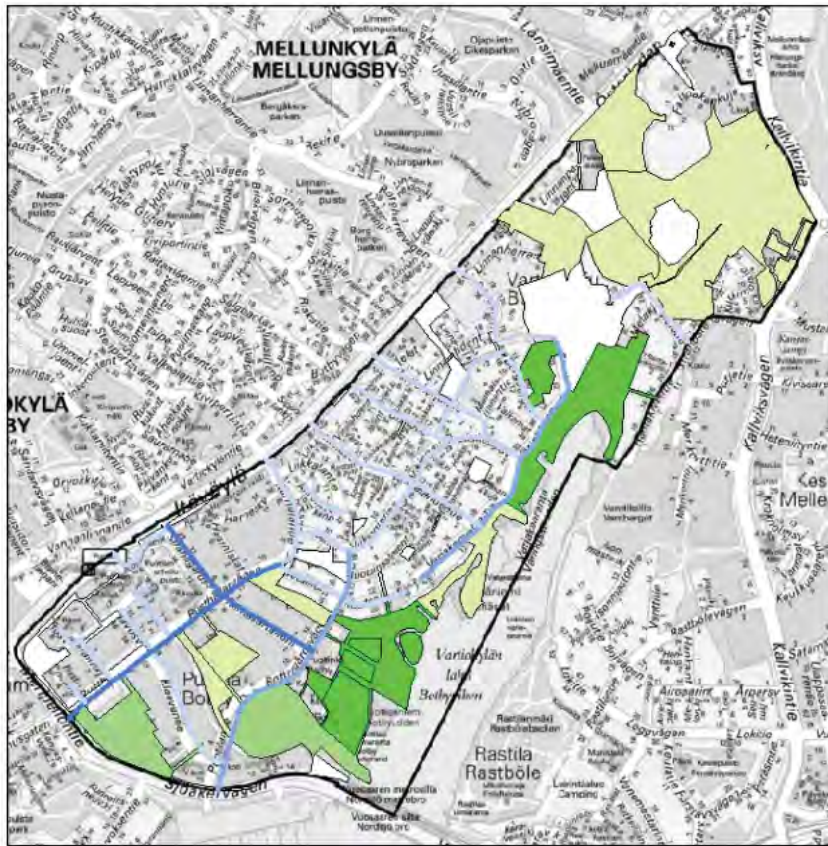
Luontotietojärjestelmän kohteiden lisäksi rakennusvirasto on rajannut omissa inventoinneissaan kohteita muiksi arvokkaiksi elinympäristöiksi. Nämä kohteet on luokiteltu hoitoluokkaan C5 Arvometsä. Arvometsiä on alueella noin 12 hehtaaria, noin viidennes koko alueen pinta-alasta. Arvometsiä ovat Puotilan kartanon puiston keskiosan kostea ja rehevä tervaleppähuhta, Vartiokylänlahden pohjukan tervalepikkö sekä Broändanpuron vartta myötäilevä pääosin rehevä, korpimainen ja kostea puronvarsilehto. Tämä lehto on tärkeä ekologinen käytävä Vartiokylänlahdelta Mustavuorelle ja siitä edelleen itään.

2.4 Käyttäjäkyselyn tulokset ja asukaspalaute

Aluesuunnitelman laatiminen aloitettiin käyttäjäkyselyllä syksyllä 2010. Kysely tehtiin postitettuna otantakyselynä tuhannelle 15–75-vuotiaalle alueen asukkaalle. Samaan aikaan toteutettiin Internetissä kaikille avoin kysely. Vastauksia saatiin kaikkiaan 268, joista otantakyselyyn tulleita oli 237 ja internet-kyselyyn 31 vastausta. Otantakyselyn vastausprosentti 23,7 prosenttia on hyvin tyyppilinen tulos.

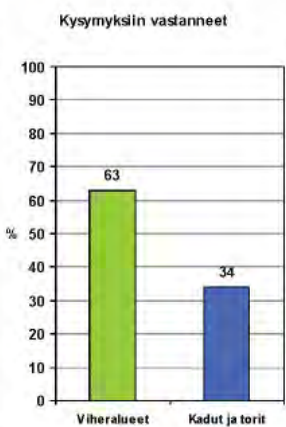
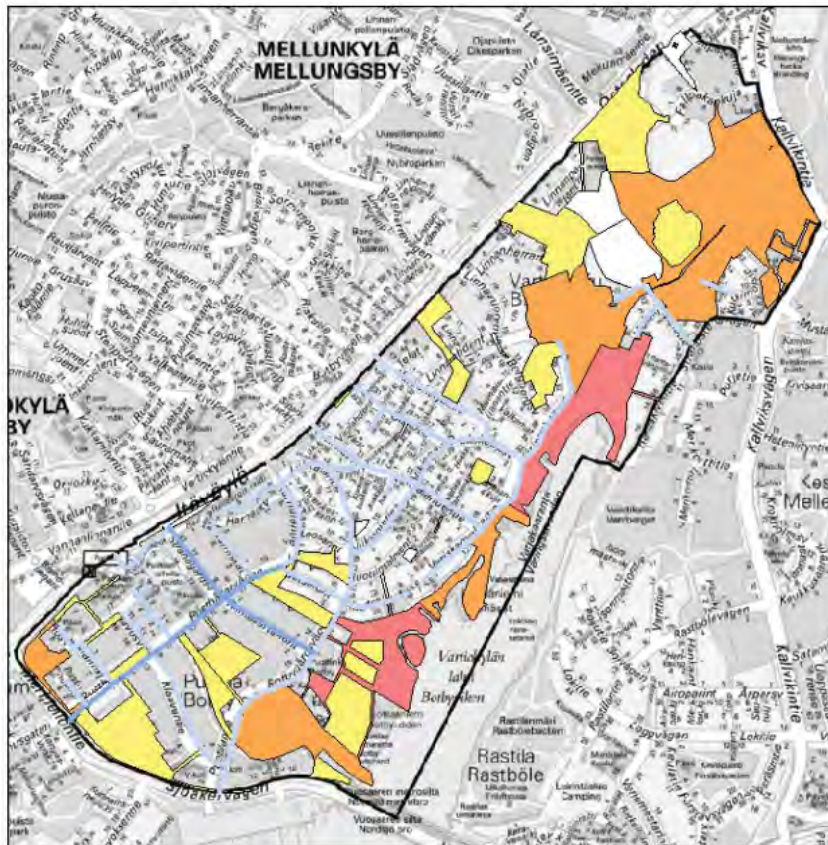
Hoito. Yleisten alueiden kunnosta on vastaajien mielestä huolehdittu alueella melko hyvin, erityisesti puistojen hoitoon oltiin tyytyväisiä. Eniten tyytymättömyyttä herätti luonnonalueiden hoito ja talvikunnossapidon taso Klaavuntielle ja Rusthollarintielle. Roskaisina ja epäsiisteinä pidettiin Rusthollarintietä ja Rättärinpolkua sekä viheralueista Meripellonmäkeä (1), Juorumäkeä (11) ja Puotilan kartanon puistoa (14).

Kunnostustarpeet. Katualueista Rusthollarintie, Rättärinpolku ja Varjakanvalkama koettiin huonokuntoisiksi. Myös katujen kuivatus koettiin toimimattomaksi. Puotilantie sai eniten mainintoja huonosta näkyvyydestä. Kiireellisimminkin kunnostusta vaati-



Selitteen väripalkit ovat prosentiosuuksia vastaajista. Suluisa oleva luku kertoo, kuinka monta aluetta (puistoa/katualuetta) on kyseisen asteikon sisällä. Jos alueita ei ole, ei myöskään ko. väriä ole kuvassa.

Puistot on kuvattu vihreän ja katualueet sinisen eri sävyillä.



Selitteen väripalkit ovat prosentiosuuksia vastaajista. Suluisa oleva luku kertoo, kuinka monta aluetta (puistoa/katualuetta) on kyseisen asteikon sisällä. Jos alueita ei ole, ei myöskään ko. väriä ole kuvassa.

Puistot on kuvattu keltaisen ja punaisen eri sävyillä ja kadut sinisen sävyillä.



Juorumäen viljelypalstoja pidetään alueen "helmenä". Alue on myös suosittu kohtaamispaikka.



Linnavuori on maiseman, historian ja luonnonarvojen kannalta arvokas.



Puotilan osa-alueella, Rusthollarintiellä jalankulkualue on erotettu pyörätiestä harmaalla betonikivellä. Materiaaliero ei ole esteettömyyden kannalta riittävä. Betonikivi on myös ristiriidassa ympäristön yleisilmeen kanssa. Alueelle sopisi paremmin isokokoinen betonilaatta tai -kivi.

vana viheralueena pidettiin Vartiokylänlahden pohjukkaa (28) ja Puotilan kartanon puistoa (14). Vartiokylänlahden pohjukkaan (28) toivottiin lisää kalusteita. Juorumäen (11) puistokäytävien valaistuksen puutteisiin kiinnitettiin eniten huomiota.

Arvot. Maiseman, historian ja luonnonarvojen kannalta arvokkaimpina pidettiin Vartiokylänlahden pohjukkaa (28), Linnavuorta (27) ja Juorumäkeä (11). Luonnonarvoiltaan tärkeänä pidettiin myös itäistä Kurkimoisionpuistoa (35). Maisemiltaan ja näkymiltään miellyttävimpänä pidettiin Vartiokylänlahden pohjukan (28) lisäksi Juorumäen kasvitarhojen palstaviljelmiä (13). Suunnittelualueen "helmenä" pidettiin Juorumäen kasvitarhoja (13). Puotilan kartanon puisto (14), Muinaislinna (27) ja Vartiokylänlahden pohjukka (28) saivat seuraavaksi eniten kannatusta.

Käyttö. Suunnittelualueen reittejä pidettiin enimmäkseen riittävän esteettöminä. Vaikeakulkuisuudesta sai eniten mainintoja Rusthollarintie. Kaduista ja toreista Puotilantie, Rantakartanontie ja Varjakanvalkama saivat kannatusta mukavina kohtaamispaikkoina. Käytetyimpiä viheralueita olivat Juorumäki (11), kasvitarhat (13), Vartiokylänlahden rannat (14, 20, 28), Puotilan kartanonpuisto (14) ja Puotilan leikkiniitty (4), joista erityisesti Juorumäen katsottiin olevan vanhusten ja leikkiniityn nuorison suosiossa. Parhaina kohtauspaikkoina pidettiin Puotilan leikkiniityä (4), Puotilan leikkimäkeä (8) ja Juorumäen kasvialustoja (13). Vastaajista enemmistö piti alueella liikkumista yleensä täysin tai jokseenkin turvalisena. Turvattomimmiksi paikoiksi koettiin Juorumäki huonon valaistuksen ja Rättärinpolku huonon maineen vuoksi.

2.5 Yleisten alueiden kunto

Rakennettujen katu- ja puistoalueiden kuntoa ja esteettömyyteen liittyviä puutteita kartoitettiin silmämääräisesti kesällä 2011. Kartoituksessa havaittujen puutteiden mukaan kohteet luokiteltiin kolmeen kuntoluokkaan puutteiden vakavuuden ja kunnostustarpeen kiireellisyyden mukaan. Kuntoluokat on esitelty kaaviossa sivulla 33.

2.5.1 Katujen, jalankulku- ja pyöräteiden sekä puistokäytävien kunto

Puotilan osa-alueella kadut ovat rakenteellisesti hyvässä kunnossa eikä esteettisiä puutteita juuri esiinny. Kaduilla on käytetty kestäviä perusmateriaaleja: ajoradat on päällystetty asfaltilla ja reunatuet ovat luonnonkiveä.

Jalkakäytävillä on paikoin jalankulkualue päällystetty betonikivillä erotukseksi pyörätiestä. Harmaa, kulunut betonikiveys ei esteettömyyden kannalta erotu riittävästi asfaltista, mikäli erotusraita on kulunut, kuten esimerkiksi Rusthollarintiellä ja Rättärinpo-

lulla. Käytetty betonikiveys on myös ristiriidassa ympäristön yleisilmeen kanssa - mitoitukseltaan suurempi betonikivi, betonilaatta tai asfaltti sopisi alueen pelkistettyyn, 1960-luvun yleisilmeeseen paremmin. Jalkakäytävien asfalttipäällysteen ansiosta Puotilantie on säilyttänyt alueen luonteeseen soveltuvan ilmeen Rusthollarintietä paremmin. *Pyöräilytiet* on päällystetty pääsääntöisesti asfaltilla.

Katuistutuksia on Rusthollarintiellä, Rantakartanonttiellä ja Puotilan metrokadulla. Istutusten kunnossa ei ollut tarkasteluhetkellä huomauttamista. Rantakartanonttien Puotilan kartanolle johtava lehmuskujanne jatkuu Itävälän ali Kukkaniiyntienä. Kujanteen yli 200 puun kokonaisuus on Helsingin mittakaavassa poikkeuksellisen eheä ja vaikuttava sekä kujanteen aukottomuuden että puiden ikärakenteen ja elinvoimaisuuden osalta. Kukkaniiyntiellä toinen rivi puukujanteesta sijaitsee tontilla (yhteensä 29 puuta). Tontilla kasvavia puuta on jo osittain käsitelty huomioimatta yhtenäistä kujannekokonaisuutta Rantakartanonttien puiden kanssa.

Puotilan leikkimäeltä Puotilantielle nouseva jyrkkä *puistokäytävä* ei täytä esteettömyyden perustason reitille asetettuja tavoitteita kaltevuuden osalta. Käytävän vieressä ei ole käsijohdetta eikä kaidetta.

Vartioharjun osa-alueella kadut ovat ranta-alueita lukuun ottamatta rakenteellisesti hyvässä kunnossa. Rantojen läheisyydessä kaduilla on painumia ja niiden päällysteessä halkeamia. Ranta-alueella on pehmeä pohjamaa, jonka takia katu on painunut muun muassa vahvistamattomilla osuuksilla ja putkilinjojen ympärillä. Huonokuntoisin rannan kaduista on Varjakanvalkama. Alueella on kaksi päällystämätöntä sorakatua (Ruotsinpyhtääntie ja Jallintie), joilla ongelmana on rankkasateiden aiheuttama vesieroosio. Sorakadut ovat päällystyskiireellisyysslistalla, mutta kadut eivät kuulu kiireellisimpien joukkoon. Asukaspalautteen ja suuresta sivukaltevuudesta johtuvan eroosion takia kadut halutaan nostaa alueen kunnostushankkeeksi.

Viikingintien, Uiskotien eteläpään ja Vartioharjuntien reunatuet ovat luonnonkiveä. Muilla kaduilla on käytetty liimattua betonista reunatukea. Uiskotiellä on kokeiltu valettavaa betonireunatukea. Valettu betonireunatuki oli tarkasteluhetkellä vuoden vanhaa ja kärsinyt jo jonkin verran auraamisesta. Liimattavien reunatukien osalta havaittiin runsaasti samankaltaisia puutteita (irtoilua, murtumista, puuttuvia osuuksia) koko alueella. Vähäiset *jalkakäytävät* ja *pyörätiet* on päällystetty asfaltilla.

Katuviheralueiden osalta Vartioharjuntie erottui selkeästi alueen kaduista huonokuntoisen kasvillisuuden vuoksi. Katupuuksi istutettu sembramänty ei ole menestynyt vaativissa olosuhteissa. Pensasistutukset ovat pahasti rikkaruohottuneet. Osa-alueen muilla kaduilla istutuksia oli vähän tai ei lainkaan eikä niiden kunnossa ollut huomauttamista.



Puotilantieltä Puotilan leikkimäelle johtava käytävä on jyrkkä. Käytävän vieressä ei ole käsijohdetta eikä kaidetta.



Vartioharjun osa-alueella on kaksi sorakatua, Jallintie ja Ruotsinpyhtääntie. Sorakaduilla saate aiheuttavat eroosiota.



Leikkaamattomat pensasaidat kaventavat jalkakäytävien kulkutilaa Vartioharjun osa-alueella.



Vartioharjuntien istutukset olivat pahoin rikkaruohottuneet kesällä 2011 (kuvassa). Istutukset uusittiin kesällä 2012. Kadulla kokeillaan tavanomaisesta poikkeavien lajien menestymistä katupuina.



Kurkimoisionpuistossa puistokäytävä on kaventunut alkuperäisestä. Valaisimet ovat jääneet metsään.



Alueella on vähäisesti roska-astioita.

Hyvin yleinen ongelma Vartioharjun osa-alueella on tonteilta katualueelle ulottuva kasvillisuus, joka peittää liikennemerkkejä ja katukylttejä sekä jopa näkemäalueita risteyksissä ja suojateiden yhteydessä. Leikkaamattomat pensasaidat myös kaventavat kulkutilaa jalkakäytävillä.

Fallpakan osa-alueella kadut ovat osittain rakentamatta. Alueella on pyritty korkealaatuisiin ja kestäviin ratkaisuihin käyttämällä muun muassa luonnonkiveä reunatukena. Vastikään rakennetuilla kaduilla on joitain epäjohtomukaisuuksia kiveysten ja istutusten rajautumisessa. Vasta valmistuneilla kaduilla kiveykset ja istutukset ovat pahoin rikkaruohottuneet. Alueen vanhimmat kadut sijaitsevat Rantakiventien länsipuolella, Fallpakan alueen itäosassa. Täällä kaduilla on runsaasti pieniä puutteita, kuten painumia, pinnoitteiden murtumista, irronneita reunatukia ja sammaloituneita jalkakäytäviä. Puutteet ovat lähinnä esteettisiä.

Kurkimoisionpuiston pohjoisosassa muutama *puistokäytävä* on kasvanut umpeen vähäisen käytön takia. Saman puiston itäosassa muutamalta käytävältä puuttuu kulutuskerros ja yksi käytävistä on umpeenkasvanut niin, että kulkupinta on kaventunut merkittävästi.

Yleiset huomiot kaikilta osa-alueilta

Puistokäytävät

Meripellontieltä Kallvikintielle kulkeva, lähes yhtenäinen puistokäytävä, rantareitti, on osa seudullista ulkoilureittiä. Käytävällä on useita pintavesiongelmia Vartioharjun osa-alueella välillä Leppäniemi-Varjakanpuisto. Käytävän pinta on paikoin painunut ja painumiin kertyy runsaasti hulevesiä. Sateiden jälkeen käytävä puuttuu pahimmillaan kulkukelvottomaksi lätäköitymisen takia. Lisäksi merivesi tulvii käytävälle toistuvasti katkaisten kulkuyhteyden kokonaan. Etelässä Vuotien alittaessaan käytävän leveys vaihtelee, rantapenger on kapea ja kokonaisuudessaan alituskohdan yleisilme on jäsentymätön ja epäsiisti. Pohjoisessa reitti jatkuu väliaikaisin merkein merkityn suojatien kautta pohjoiseen.

Koko alueella yleisin puute sorapintaisilla puistokäytävillä on rankkasateiden aiheuttama vesieroosio.

Kalusteet ja varusteet

Suunnittelualan kaikilla katualueilla on hyvin niukasti kalusteita. Penkkejä ja levähdyspaikkoja on vähän ja roska-astioita lähinnä pysäkkien yhteydessä. Samoin puistokäytävien varsilla on niukasti kalusteita. Rantakäytävän varrella on muutama penkki, mutta ei lainkaan roska-astioita. Kurkimoisionpuistossa puukantisten siltojen kaiteet ja tulopenkereet ovat rapistuneet. Puistokäytävien varrella on hyvin vähän tai ei lainkaan opasteviittoja. Puotilan metrotorilla on hyväkuntoiset kausikasviastiat.

Vähäisemmät puutteet

Vähäisempiä puutteita, kuten kuluneita tiemerkintöjä, esiintyi tasaisesti koko suunnittelualueella. Näistä puutteista koostettiin luettelo ylläpidolle niiden välittömäksi korjaamiseksi. Reitin jatkuvuudessa esiintyvistä tai muista vastaavista puutteista koostettiin luettelo kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelun käyttöön.

2.5.2 Rakennettujen viheralueiden kunto

Puotilassa puistot ovat pääsääntöisesti hyvässä kunnossa ja hyvin hoidettuja. Pieniä toiminnallisia ja ylläpidollisia puutteita toki esiintyy. Suurimmat puutteet ovat Puotilan kartanon puistossa, jonka yleistä ränsistymistä estämään on laadittu yleissuunnitelma. Yleissuunnitelman toteutuminen on oleellista puiston historiallisten ja maisemallisten arvojen säilyttämiseksi.

Itäväylän ja Meripellontien risteysalueelle, jalankulku- ja pyöräilyreitit varrelle sijoittuva viheralue Meripellonmäki ei ilmeeltään vastaa alueen sijaintia kaupunkirakenteessa. Alueella kasvaa pieni metsikkö, jolla ei ole virkistyskäyttöä eikä juurikaan arvoa melun- tai pölyntorjunnassa. Kaupunkikuvallisesti merkittäväällä kohdalla, vilkkaasti liikennöityjen katujen risteyksessä viheralue voisi olla yleisilmeeltään huolitellumpi ja rakennetumpi. Alueen kuntoon on kiinnitetty huomiota jo edellisessä viheraluesuunnitelmassa.

Vartioharjun pienissä, rakennetuissa puistoissa ei ole suuria puutteita. Tavoitteena on pitää ylläpito nykyisellä tasolla. Ongelmia aiheuttavat lähinnä rantakäytävän huono kantavuus, käytävälle toistuvasti tulviva merivesi ja umpeen kasvavat merinäkyvät.

Fallpakan osa-alueella rakennetut viheralueet sijoittuvat alueen luoteiskulmaan. Toiminnallisesti merkittävin on Tankovainion puisto, jonka istutukset ovat ylikasvaneet ja jossa leikkipaikan kuivatuksessa on ongelmia. Viheralueilla on kattava käytäväverkosto lukuun ottamatta Linnavuorenpuistoa, jossa risteilee useita polkuja.

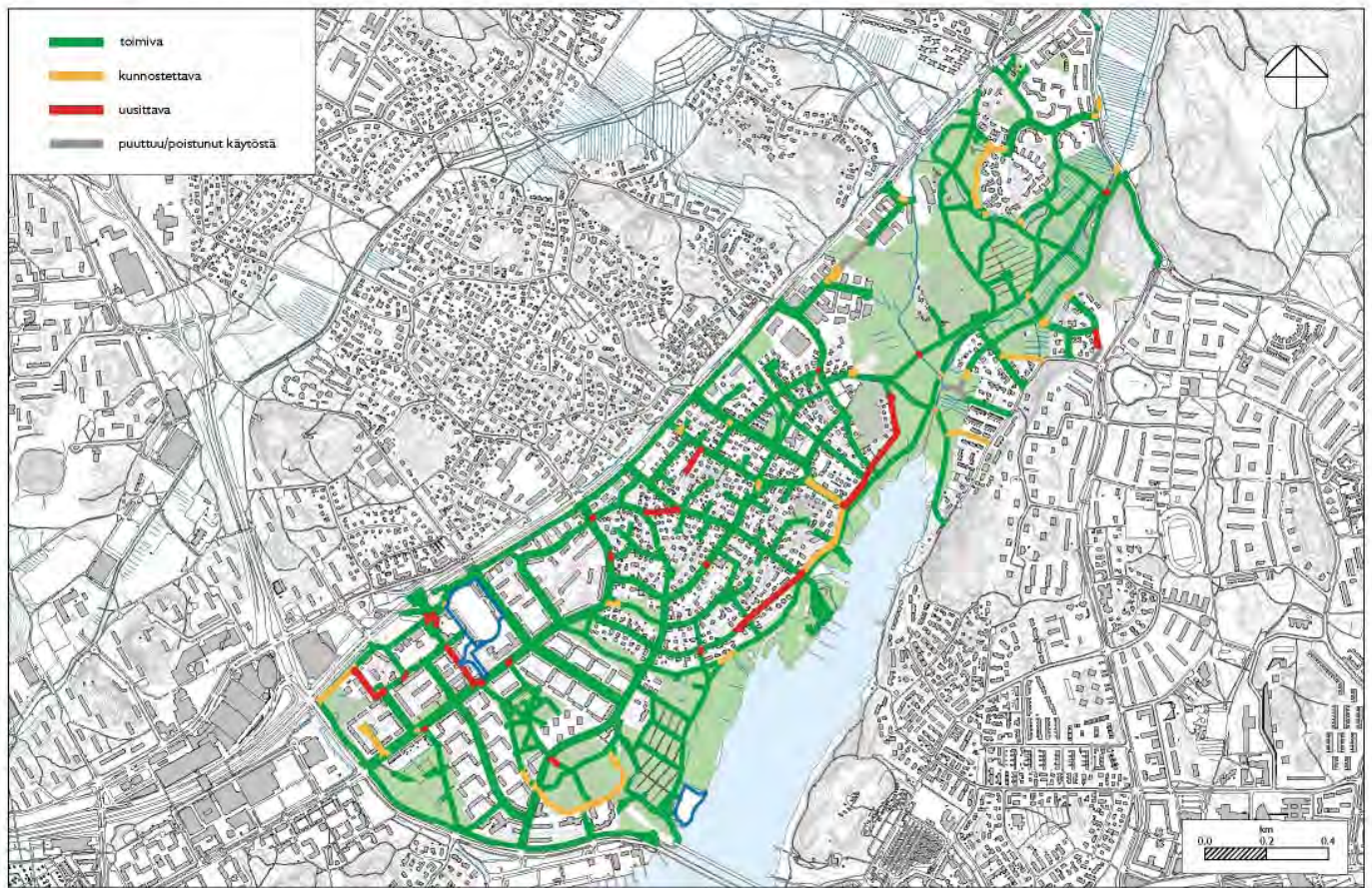


Linnalahdenpuiston leikkipaikalta puuttui puu.



Raul Hallbergin raitin istutusalueet olivat kesällä 2011 rikkaruohon valtaamat.

Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto



31.8.2011

Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki NUMERO

KUNTOLUOKKA	KRITEERIT
Toimiva	<ul style="list-style-type: none"> - perusasiat kunnossa - puutteita ja kulumia - vauriot korjattavissa normaalin rakenteellisen kunnossapidon tai ylläpidon toimin
Kunnostettava	<ul style="list-style-type: none"> - selkeitä puutteita jollain ja/tai kaikilla osa-alueella - vaurioiden korjaaminen vaatii normaalia perusteellisempää rakenteellista kunnossapitoa tai tehostettua ylläpitoa - kunnostaminen ei vaadi suunnittelua - käyttötarkoitus ei muutu
Peruskorjattava (Uusittava)	<ul style="list-style-type: none"> - vakavia puutteita kaikilla osa-alueilla - vauriot kokonaisvaltaisia, korjaaminen edellyttää suunnittelua - käyttötarkoituksen muuttuminen
Kunnostus- ja korjaustarpeiden kustannusarviot ovat osa kokonaisrahoitustarvetta	

Yleiset huomiot kaikilta osa-alueilta

Vieraslajit ja puutarhakarkulaiset

Juorumäen ja Tankovainion viljelypalstojen lähiympäristöissä on runsaasti viljelmiltä karanneita lajeja, kuten kultapiiskua, jättipalسامia ja astereita, laajoina kasvustoina.

Viheralueiden kalusteet

Puotilan ja Vartioharjun alueella puistojen kalusteita on uusittu Puotilan leikkiniityllä, Juorumäellä, Puotilan leikkimäellä, Rustholarinpuistossa ja Loosarinpuistossa. Kalusteet on uusittu johdonmukaisesti yhtenäisinä kokonaisuuksina puistoittain. Uusitut penkit on useimmiten asennettu betonijalustaan. Rannassa on käytetty Helsingin kaupunkikalustemalliston esteetöntä metsäpenkkiä. Uusitut kalusteet ovat hyväkuntoisia. Luonnonhoidon alueilla kalusteita on erittäin niukasti. Kurkimoisionpuistosta kalusteet puuttuvat kokonaan – yhtä hirsirakenteista kuntoiluvälinettä lukuun ottamatta. Huonokuntoisimmat kalusteet löytyvät Tankovainion puistosta.

2.5.3 Luonnonhoidon alueiden nykytila

Kasvupaikat

Suunnittelualueen maaperä on poikkeuksellisen rehevää. Noin 2/3 osaa alueesta on joko lehtoja tai lehtomaisia kankaita. Reilu kymmenesosa alueesta on tuoretta kangasta ja loput maat luokittelemattomia maita eli lähinnä kallioita, teitä ja linjoja. Rehevimmät yhtenäiset maa-alueet sijoittuvat pääosin alueen pohjoispäähän, joka on entistä meren pohjaa ja on toiminut myös viljelysmaana.

Puulajisuhteet

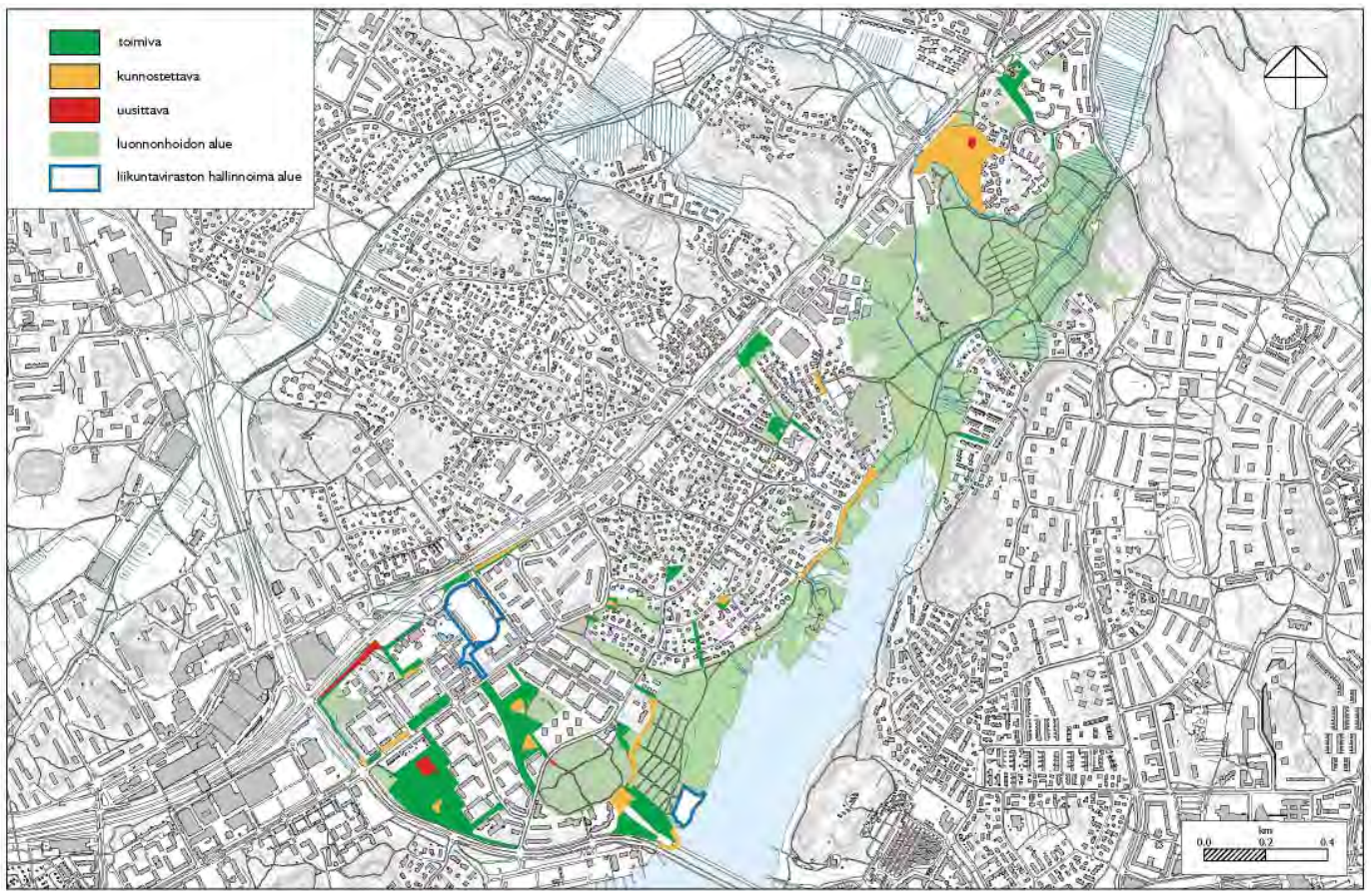
Suunnittelualueen puustosta noin puolet on koivuvaltaisia kuvioita. Koivikot jakaantuvat edelleen melko tasaisesti hies- ja rauduskoivikoihin. Koivikot ovat alueen keski- ja pohjoisosassa hieskoivuvaltaista ja eteläosassa rauduskoivuvaltaista. Rauduskoivuvaltaisia kuvioita on myös Linnavuoren, Linnavuorenpuiston, Tankomäen ja Itäisen Kurkimoision viheralueilla.

Koivun lisäksi yleisempiä pääpuulajeja kuvioilla ovat tervaleppä (14 %), kuusi (10 %) ja mänty (9 %). Tervaleppäkuviot painotuvat Vartiokylänlahdenpohjukan tuntumaan ja siitä pohjoiseen Mellunkylänpuroa myötäillen. Vajaalla kymmenesosalla kuvioista pääpuulajina on kuusi. Kuusikoita on pääosin suunnittelualueen eteläosissa, lähinnä Juorumäen viheralueella. Etelässä Puotilan kartanon välittömässä läheisyydessä on myös jalopuuvaltaisia



Viheralueille on runsaasti erilaisia penkkimalleja.

Rakennettujen puistojen kunto



30.7.2011

Pohjakartta © Kaupunkimittaussasto, Helsinki NUMERO



Kurkimoisionpuiston kalusteita.

kuvioita, näillä pääpuulajina on tammi. Puotilan kartanon pihapiirissä on myös yksi poppelivaltainen kuvio. Varjakanpuistossa on yksi harmaaleppäkuvio. Muut lehtipuukuviot ovat pääosin pajukkoja.

Puuston ikärakenne

Noin kymmenesosa alueen metsistä on 1–20-vuotiaita taimikoita ja pienpuustoja. Toiseksi suurin ikäryhmä on 21–40 vuoden välillä olevat nuoret metsät. Suurin osa, noin 40 prosenttia alueen metsistä on ikäluokassa 41–60 vuotta - nämä metsiköt ovat niin sanottuja varttuneita metsiä. Kymmenesosa metsistä kuuluu ikäluokkaan 61–80 vuotta. Vanhoja, 81–100-vuotiaita metsiä suunnittelualueella on vajaa kymmenes ja yli satavuotiaita metsiä pari prosenttia.

Suunnittelualan puuston ikärakenne on keskimääräistä edullisempi. Suurin osa metsistä on nuoria tai varttuneita metsiä, vanhemmat metsät ovat vähemmistössä. Suunnittelualue on ollut vielä 1940–50-luvuilla viljelyskäytössä ja metsittyminen on alkanut vasta viljelyn päätyttyä. Alueen metsät ovat myös kerroksellisia, vanhan tai varttuneen puuston alla kasvaa taimikerros ja/tai nuorta metsää.

Ulkoilureittien varret ja kuluneisuus, roskaisuus

Ulkoilureittien ja puistokäytävien varsilla metsistä käytäville kaatuva, hoitamaton pienpuusto ja valaistuksen puute luovat turvallisuuden tunnetta ja epäviihtyisyyden vaikutelman. Hyvänä esimerkkinä on Juorumäen viheralue, jonka käytäviä ei ole valaistu ja jossa ei ole tehty pienpuuston hoitoa pitkään aikaan.

Joillakin luonnonhoidon alueilla kenttäkerros on kulunut liiallisesta kulkemisesta. Tämä näkyy muun muassa yllälevinä ja mutaisina polkuina. Ongelma ei kuitenkaan ole vielä kovin laajalle levinnyt. Linnavuoren puiston avoimella niittyalueella harrastetaan taitopyöräilyä, minkä seurauksena alueelle on kulunut leveitä uria.

Roskaisuutta oli tarkasteluhetkellä lähinnä ulkoilureittien varsilla, mutta ongelma se oli vain yhdellä kalliokuviolla itäisessä Kurkimoisionpuistossa, jossa oli muun muassa muovijätettä ja huumeruiskuja.

Maisemapellot ja niityt sekä pientareet

Suunnittelualueella on 0,63 hehtaaria avoimiksi alueiksi tai niityiksi luokiteltavia alueita. Osaa näistä alueista hoidetaan jo nyt niittäen ja osa on tarkoitus kunnostaa niittyalueeksi. Suurin yksittäinen avoin alue sijaitsee Linnavuorenpuistossa Borgsin kartanon välittömässä läheisyydessä.



Linnavuorenpuiston niityllä harrastetaan taitopyöräilyä.

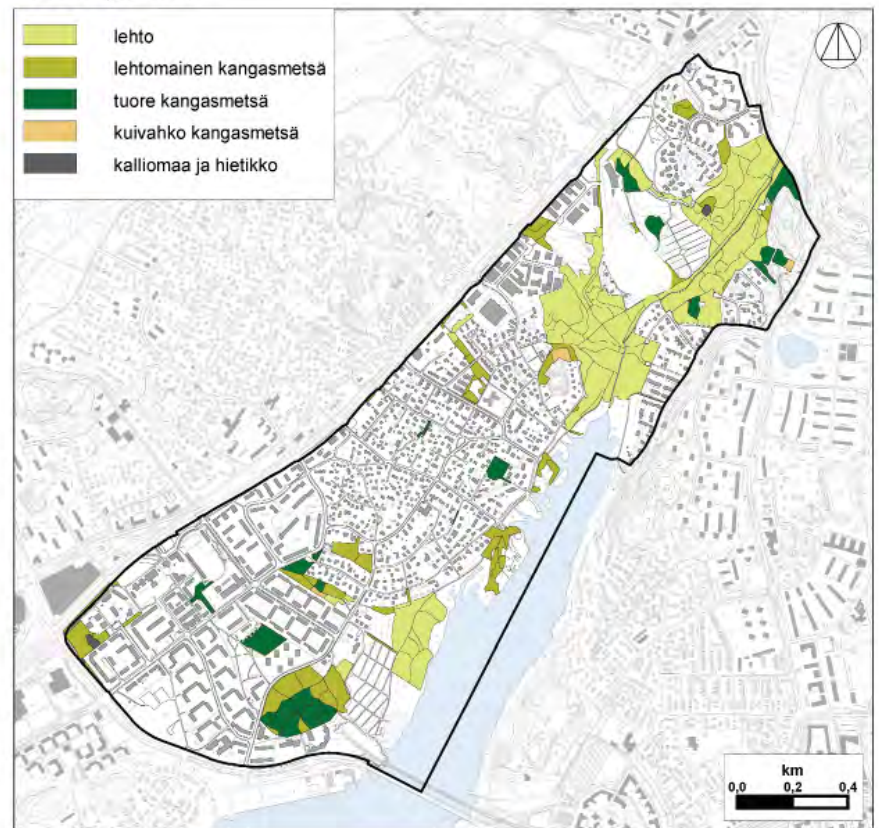


Joillakin metsäisillä alueilla kenttäkerros on kulunut.

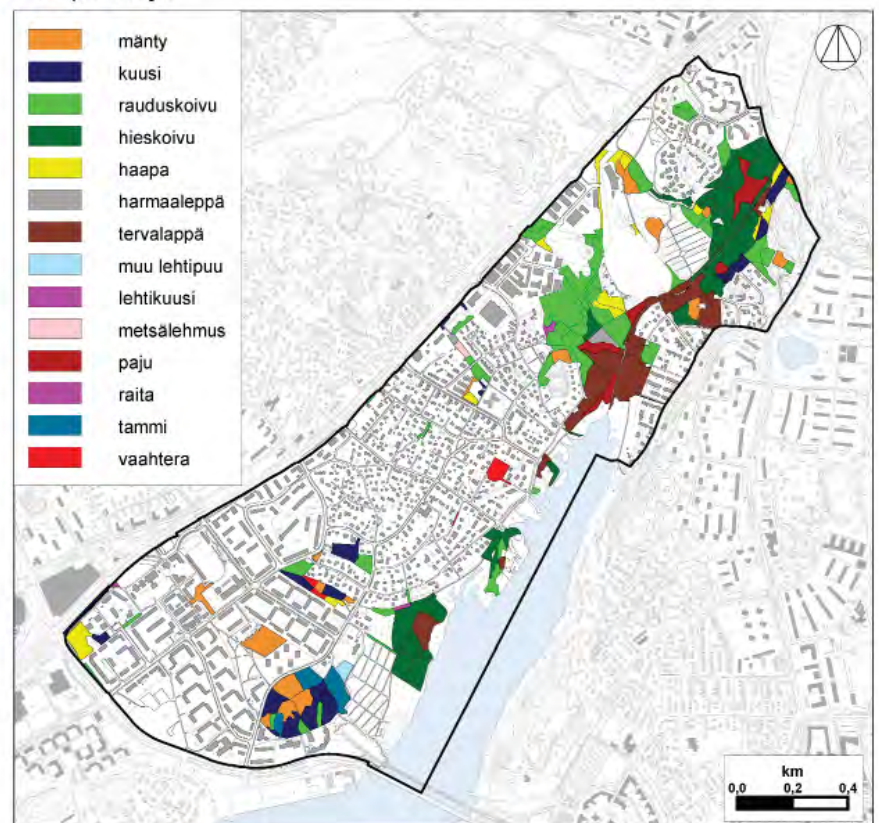


Puistokäytävän kaarteessa kasvavat puut ja pensaat estävät näkymän reitin suuntaisesti. Tämä voi lisätä turvallisuuden tunnetta erityisesti hämärinä aikoina.

Kasvupaikat



Pääpuulajit



Alue on Tankovainion–Broändan asemakaavaehdotuksen vaikutusalueella. Asemakaavaehdotuksessa alueelle on esitetty teras-soituja viljelypalstoja. Niitettäviä piennaralueita on myös ulkoilu-reittien ja katujen varsilla.

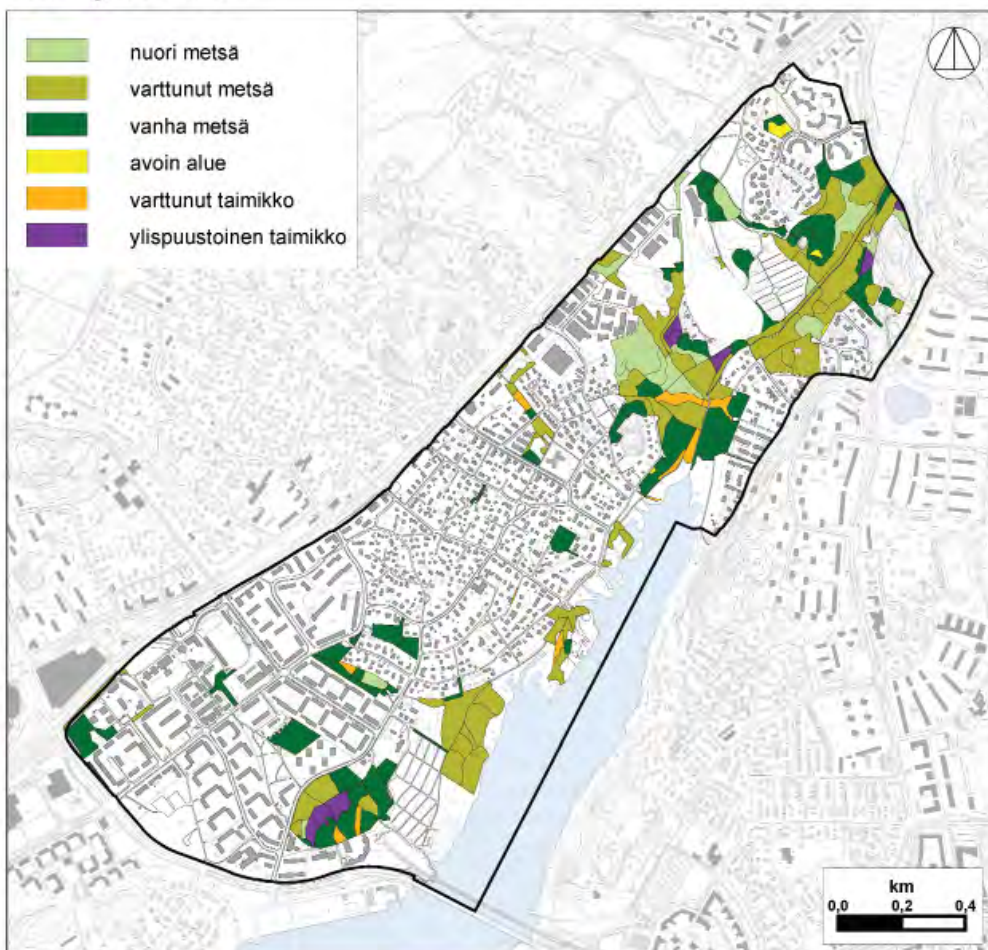
Maatalousalueet ja palstaviljelmät

Alueella on kaksi viljelypalsta-alueita. Näistä eteläisimmän Juorumaen kasvitarhojen viljelyalueen pääkäytävän linjausta on esitetty Puotilan kartanon puiston yleissuunnitelmassa oikaistavaksi kartanon pääovelta lähtevän näkymäakselin suuntaisesti. Uutta viljelypalsta-alueita on esitetty perustettavaksi Linnavuorenpuistoon Tankovainion-Broändan asemakaavaehdotuksen alueelle. Alueella on tällä hetkellä spontaanisti syntynyt taitopyörärata.

Ruovikot

Suunnittelualueella on kuvioituja ruovikoita vajaa kolme hehtaaria (2,77 ha). Nämä ruovikot sijaitsevat Vartiokylänlahden länsirannalla. Ruovikot peittävät näkymät rantareitiltä lahdelle ja estävät liikkumista lahdella.

Kehitysluokat



2.6 Edellisen aluesuunnitelman toteutuminen

Alueelle on tehty aiemmin Puotilan ja Vartioharjun viheraluesuunnitelma vuosille 2001–2010. Suunnitelmassa määriteltiin sekä yleisiä että viheraluekohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Peruskunnostuskohteeksi valittiin Puotilan leikkimäki. Erilaisia pienempiä kunnostus- ja rakentamistoimenpiteitä ehdotettiin useaan puistoon. Puistoista yhteensä 15 ehdotettiin uudisrakennus-/peruskorjaushankkeeksi. Ylläpidon taso katsottiin riittämättömäksi 12 puistossa, rakenteellista kunnossapitoa määriteltiin tarvittavan yhdeksässä puistossa. Rannan viheraluekokonaisuus ehdotettiin suunniteltavaksi kokonaisuutena. Viheraluekohtaiset toimenpiteet ja niiden toteutuminen on esitetty yhteenvedona taulukossa 1, liitteessä 5. Suunnitelmaan ei kuulunut pohjoisosa, nykyinen Fallpakan alue.

Viheralueittain esitetyistä tavoitteista ovat toteutuneet kuuden viheralueen peruskorjaukset: Klaavuntien (5), Loosarinpuiston (16), Ruotsinsalmentien puistikon (17), Liikkalanpuiston (18), Varjakanmäen (24) ja Linnalahdenpuiston (25), Rusthollarinpuiston sekä Puotilan leikkimäen (8) peruskorjaukset. Näiden jo toteutuneiden kohteiden lisäksi Puotilan kartanon puiston, Juorumäen ja kasvitarhojen alueen peruskorjaamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2010. Viheraluesuunnitelmassa esitetyistä peruskorjauksista on siten toteutunut tai toteutumassa yli puolet (56%). Lisäksi Meripellonmäki odottaa Itäväylän ja Kehä I:n liittymän suunnittelun etenemistä. Ehdotetuista peruskorjauksista ainoastaan Reitkallinkujan kapean puistokaistan kulkuyhteyttä ei ole toteutettu. Vartiokylänlahden pohjukan (28) ja Linnavuorenpuiston (29, 31, 32) toimenpiteet olivat luonteeltaan luonnonhoidollisia. Luonnonhoidon toimenpiteet toteutettiin alueen vastaavan luontomestarin mukaan suunnitelman mukaisesti.

Viheraluesuunnitelmassa kiinnitettiin huomioita viheralueiden kalusteiden ja varusteiden vähyyteen ja huonokuntoisuuteen sekä ylläpidon heikkoon tasoon. Kesällä 2011 maastossa tehtyjen havaintojen perusteella kalusteiden puutteet on korjattu ja ylläpidon tasoa selvästi nostettu kaikilla suunnittelualueen viheralueilla.

Edellisessä viheraluesuunnitelmassa esitetyistä kohteista rannan viheraluekokonaisuus on tässä aluesuunnitelmassa nostettu yhdeksi kunnostettavaksi kokonaisuudeksi (ulkoilureitti Meripelontieltä Kallvikintielle).

3 SUUNNITELMA

3.1 Yleisten alueiden kehittäminen

3.1.1 Suunnittelualueen yleistavoitteet ja kehittämisperiaatteet

Katu- ja puisto-osaston strategian mukaisesti Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan yleisillä alueilla tavoitellaan viihtyisää, toimivaa, kestäväää ja turvallista ympäristöä. Aluetta kehitetään ja ylläpidetään tasapuolisesti alueen asukkaita kuunnellen ja eri käyttäjäryhmät huomioiden. Tavoitteena on kehittää yleisten alueiden verkostoa alueen ominaispiirteitä ja vahvuuksia vaalien ja asukkaita mahdollisimman hyvin palvelevana kokonaisuutena.

Katu- ja viheralueiden suunnittelussa noudatetaan Helsingin kaupungin rakennusviraston suunnitteluohjeita, tyyppiopirustuksia, linjauksia ja ohjeita.

Arvokkaiden ominaispiirteiden säilyttäminen

Alueella on runsaasti eri-ikäisiä ja monimuotoisia kulttuuriympäristöjä. Vaalimisen arvoisia kokonaisuuksia ovat Kurkimoisionpuiston metsittyvät sarkaojat, Linnavuoren muinaislinna, ensimmäisen maailmansodan aikaiset linnoituslaitteet Linnavuorella ja Linnavuorenpuistossa, Puotilan kartanon puisto, Juorumäen ja Tankovainion viljelypalstat, Juorumäen metsäinen mäki, Puotilan leikkiniitty ja Puotilan leikkimäki sekä koko Puotilan kerrostalo-alue. Kullakin alueella on omat arvonsa, joita tulee vaalia, korostaa ja ylläpitää.



Alueen pitkästä ja monipolvisesta kulttuurihistoriasta kertovat rakenteet ympäristöineen säilytetään ja niitä kunnostetaan hienovaraisesti. Kuvassa linnoituslaitteita Linnavuorelta.



Linnavuorelle johtava polku on huomaamaton. Kulttuurihistoriallisesti mielenkiintoisten kohteiden saavutettavuutta parannetaan opastusta lisäämällä.



Puotilan leikkimäki on vehreä ja viihtyisä asukaspuisto. Puiston aikakaudelleen tyypillinen ilme, tilanjako ja istutukset säilytetään. Kasvivalikoimaa laajennetaan. Puiston hoidossa sovelletaan perinteisiä hoitomenetelmiä.



Alueen väestö ikääntyy, mutta myös lapsiperheiden osuus kasvaa. Erityisesti esteettömyyteen on kiinnitettävä huomiota tärkeimmillä katu- ja puistoreiteillä. Palveluiden sijaintia ja sisältöä suunniteltaessa huomioidaan kaikenikäiset käyttäjät.

Kulttuuriympäristöjen arvon säilymistä uhkaava umpeenkasvu ja ränsistyminen tulee estää. Erilaisten kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden saavutettavuutta parannetaan lisäämällä niihin opastus suosituimmilta ulkoilureiteiltä. Rakennettujen puistojen ja alueiden hoidossa sovelletaan perinteisiä hoitomenetelmiä, jotta hoitotapoja tehostamalla ei menetetä alueiden alkuperäistä pienipiirteistä mittakaavaa tai erityispiirteistä kasvilajistoa. Maiseman perinteinen tilarakenne säilytetään ja sitä pyritään palauttamaan.

Kulttuuriperinnön ja maisemien sekä luonnonympäristöjen esiintuominen lisää yleisten alueiden viihtyisyyttä ja elämyksellisyyttä. Erityisesti arvokkaiksi määriteltyjä (luvut 2.3 ja 3.2.8) kohteita ja kokonaisuuksia vaalitaan ja vahvistetaan, jotta niiden arvokkaat ominaisuudet säilyvät.

Maankäytön muutoksien vaikutuksiin sopeutuminen

Alueen pohjoisosaan on kaavoitettu uusia asuinalueita. Alueiden rakentamisen vuoksi nykyisten viheralueiden Linnavuorenpuiston, Tankovainion, Tankomäen ja Kurkimoisionpuiston pinta-ala pienenee ja niiden virkistyskäyttö lisääntyy kasvavan asukasmäärän myötä. Uuden asuinrakentamisen myötä myös viheralueiden luonne muuttuu rakennetummaksi. Tavoitteena on varautua ennakoivasti nykyisten yleisten alueiden lisääntyvään käyttöön muun muassa vahvistamalla edellä mainittujen viheralueiden käytäväverkostoa, kehittämällä niiden toiminnallisia alueita sekä valmentamalla asutuksen reunametsiä ja kunnostamalla metsittyviä niittyalueita.

Väestöennusteeseen sopeutuminen

Kaava-alueiden rakennuttua väestön määrässä ja rakenteessa tulee tapahtumaan muutoksia. Väestöennusteen mukaan koko alueen asukasmäärä kasvaa ja väestö ikääntyy. Poikkeuksen muodostaa Fallpakan osa-alue, jolla leikki-ikäisten / lapsiperheiden osuus tulee todennäköisesti kasvamaan. Leikki-ikäisten ja vanhusten määrän suhteellinen lisääntyminen on huomioitava yleisten alueiden kehittämisessä. Erityisesti esteettömyyteen on kiinnitettävä huomiota tärkeimmillä katu- ja puistoreiteillä. Yleisillä alueilla tarjottavien palveluiden sisältöä ja sijaintia mietittäessä tulee huomioida kaikenikäiset käyttäjät.

Esteettömyysohjeiden huomioon ottaminen

Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelman tavoitteena on, että kaikki uudet julkiset kohteet, reitit ja alueet rakennetaan ja nykyiset kunnostetaan vähintään esteettömyyden perustasolle. Tähän pyritään noudattamalla katujen ja puistojen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa rakennusviraston tyyppipiirustuksia ja ohjeita.

Maisema- ja kaupunkikuva

Suunnitelma-alueelle on ominaista vehreys, joka muodostuu julkisten viheralueiden lisäksi tonttien kasvillisuudesta. Tavoitteena on vaalia tätä ominaispiirrettä säilyttämällä viheralueet yhtenäisinä kokonaisuuksina ja hoitamalla niitä hoitoluokituksen mukaisesti. Viheralueiden yhteys toisiinsa pyritään säilyttämään. Rakennettuja (hoitoluokat A1-A3) puistoja tai niiden osia ei muuteta luonnontilaisiksi. Rakennetut puistot sijoittuvat toiminnallisten keskusten läheisyyteen ja niiden puistomaisuutta korostetaan muun muassa ylläpitämällä monilajisia istutuksia. Luonnonalueilla säilytetään metsäinen luonne eikä niille sijoiteta korkeatasoisia rakennelmia tai intensiivistä hoitoa vaativia istutuksia.

Linnavuorenpuisto säilyy täydennysrakentamisesta huolimatta avoimena alueena ja tavoitteena on kehittää sitä edelleen avoimemmaksi Tankovainion-Broändan asemakaavaehdotuksen mukaisesti. Samoin avoimena alueina säilytetään nykyiset Tankovainion ja Juorumäen viljelypalsta-alueet sekä Tankovainion puisto. Avoimien alueiden reunoille pyritään kehittämään kerrokselliset reunavyöhykkeet. Tärkeät lakialueet kuten Tankomäki, Juorumäki ja Linnavuori säilytetään puustoisina ja niiltä avautuvat näkymät säilytetään.

Vartiokylänlahden rantamaisema muodostaa kaupunkikuvallisesti tärkeän julkisivun alueelle rantaruovikoineenkin. Tavoitteena on kehittää rantavyöhykettä hienovaraisesti moni-ilmeisemmäksi avaamalla näkymiä Vartiokylänlahdelle puustoa harventamalla ja ruovikoita niittämällä. Rantavyöhykkeelle tyyppillisten rehevien, lehtomaisten metsien puistomaista hoitoa lisätään.

Liikennealueisiin rajautuvat viheralueet ovat merkittäviä kaupunkikuvan kannalta. Suunnittelualueella tällaisia ovat Puotilan leikki- niitty, Meripellonmäki, Linnavuorenpuistikko, Linnavuorenpuisto ja Tankovainio sekä Itäväylään rajautuvat Puotilan metrokadun viheralueet. Meripellonmäki ei nykyilmeeltään vastaa sijaintinsa asettamiin vaatimuksiin, mutta koska viheralue kuuluu Itäväylän, Meripellontien ja Kehä I:n liittymän muutosalueeseen, sen kehittämisessä odotetaan edellä mainitun alueen suunnittelun etenemistä.



Linnavuorelta avautuvat näkymät säilytetään avoimina.



Vartiokylänlahden rantamaisemaa kehitetään avaamalla näkymiä veden pintaan puustoa ja ruovikoita poistamalla.



Rantakartanontien arvokas lehmuskujanne säilytetään elinvoimaisena ja eheänä.

Tavoitteena kaikilla näillä liikenneväyliin rajautuvilla alueilla on edustava ja hyvin hoidettu yleisilme. Sama tavoite koskee myös alueen sisääntulokohtia, joita ovat Rantakartanontien ja Meripel-lontien risteys, Puotilan metrotori, Vartioharjuntien ja Itäväylän risteys sekä suojatieyhteys Kallvikintien yli Mustavuorelle.

Puotilan kartanolle johtava lehmuskujanne Rantakartanonttiellä on paitsi historiallisesti merkittävä, myös kaupunkikuvallisesti huomattava. Tavoitteena on säilyttää kujanne elinvoimaisena ja eheänä.

Puhtaanapito

Puhtaanapito sisältyy katu- ja viheralueiden hoitoon. Katualueilla puhtaanapidon taso määritellään ylläpitoluokituksen mukaisesti, viheralueilla hoitoluokasta riippumatta. Tavoitteena on yhtenäinen puhtaanapidon taso vyöhykkeittäin.

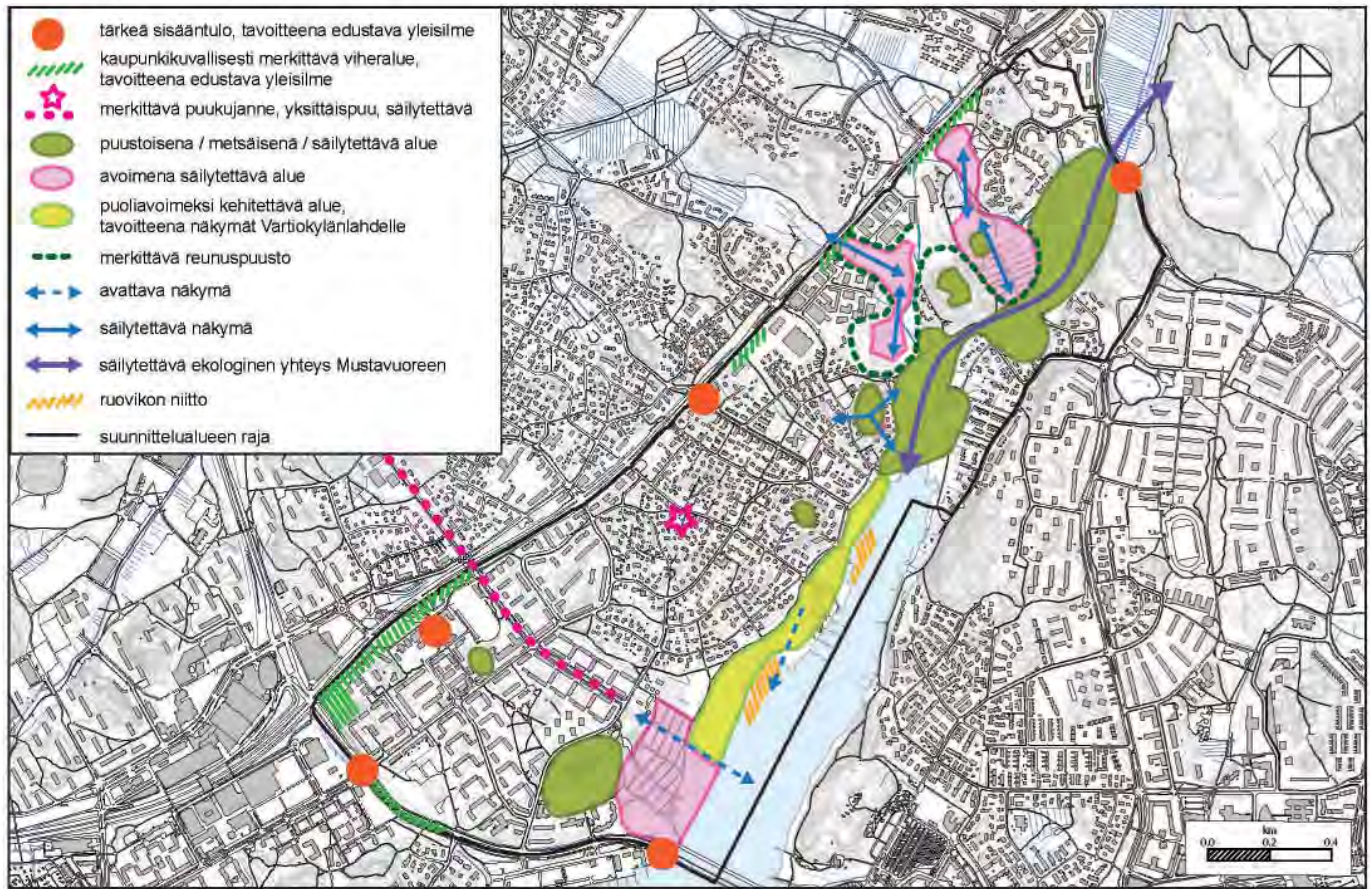
Luonnonhoidon yleistavoitteet

Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan luonnonhoitoa ohjaavat Luonnonhoidon linjaukset ja LUMO-ohjelman tavoitteet. Rakennusvirastossa laadittu Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjaus hyväksyttiin yleisten töiden lautakunnassa 18.10.2011. Linjausten tavoitteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.2.2010. Lisäksi luonnonhoitoa ohjaavat Helsingin ympäristökeskuksessa laaditut LUMO-ohjelman eli Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008–2017 tavoitteet, jotka on myös hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.2.2010.

Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjauksen tavoitteet:

- Asuinympäristöt ovat viihtyisiä, kestäviä ja turvallisia, ja ne lisäävät asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia
- Ulkoiluympäristö on toimiva ja elämyksellinen
- Luonnonympäristön maisemakuva on korkealaatuinen ja omaleimainen.
- Luonnon monimuotoisuus on otettu huomioon ja luonnonsuojelualueiden arvot on säilytetty.
- Metsäiset viheralueet ovat elinvoimaisia ja kestäviä ja niiden olemassaolo turvataan myös tulevaisuudessa.
- Niityt, pellot, pienvedet, rannat sekä saaristo ovat monimuotoisia.
- Liikenneväylien ympäristöä hoidetaan huomioiden sekä suoja- että maisemavaikutukset.

Maisemanhoidon tavoitteet



Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki 12/2012

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008–2017 tavoitteet:

- Ekologinen verkosto ja siihen sisältyvät arvokkaan luonnon ydinalueet turvataan sekä Helsingissä että koko pääkaupunkiseudulla.
- Helsingin vakiintuneen eliölajiston säilyminen turvataan.
- Metsien ja soiden luontaiset piirteet sekä luonnon monimuotoisuutta ylläpitävät kasvuun ja eloperäisen aineksen hajoitustoimintaan liittyvät prosessit turvataan.
- Kulttuuriympäristöjen monimuotoisuus turvataan.
- Vesialueiden hyvä luonnontila turvataan.
- Edistetään ympäristövastuullisuutta.

Alueen luonnonhoidon tavoitteet ovat näiden linjausten ja ohjeiden mukaisia. Lisäksi on huomioitu asukastoiveet, kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmän tiedot ja maastoinventoinnit.

Suunnittelualueen luonnonympäristöjen hoidossa tavoitteena on vaalia luonnon monimuotoisuutta, ylläpitää metsien elinvoimaisuutta ja parantaa yleistä turvallisuudentunnetta sekä ennallistaa ja palauttaa kulttuuriympäristöjä. Tavoitteena on elinvoimaiset, kerrokselliset ja monimuotoiset kuviot.

3.1.2 Osa-aluekohtaiset tavoitteet

Suunnittelualueen kullakin osa-alueella oma, tunnistettava korttelirakenne ja yleisilme, jotka kuvastavat alueiden suunnitteluajan kohdan ihanteita ja tuolloin vallinneita suunnitteluperiaatteita. Omaleimaisuus syntyy paitsi alueiden mittakaavaan ja rakentamiseen vaikuttaneista kaavoitusratkaisuksista, myös pienistä yksityiskohdista kuten materiaali- ja kasvivalinnoista. Yleisiä alueita suunniteltaessa ja rakennettaessa on tavoitteena pyrkiä kunkin osa-alueen ominaispiirteitä korostaviin ja kaupunkikuvaan sopeutuviin ratkaisuihin.

Puotilan osa-alueella tavoitteena on säilyttää alueen nykyinen, rauhallinen ja selkeä yleisilme. Luvussa 3.2.8 ehdotetut arvoympäristöt inventoidaan, niiden ominaispiirteet tunnistetaan ja niitä pyritään vaalimaan ja tarvittaessa palauttamaan. Yleisiä alueita kunnostettaessa pyritään noudattamaan alkuperäisten suunnitelmien periaatteita ja henkeä sekä käyttämään alueen alkuperäisen rakentamisajankohdan (1960-luku) kaltaisia materiaaleja, kalusteita ja kasveja – esimerkiksi valitsemalla betonilaattoja, koivunjalkapenkkejä ja pensashanhikkia betonikivien, metsäpenkkien ja verhoangervon sijaan. Tämä edellyttää, että kunnostustöitä suunniteltaessa perehdytään kohteen alkuperäisiin suunnitelmiin.

Vartioharjun osa-alueella tavoitteena on säilyttää alueen viihtyisä, puutarhamainen tunnelma sekä korostaa meren läheisyyttä. Lisäksi pyritään ratkaisemaan meren ajoittaisesta tulvimisesta puistoreittien käytölle ja kunnolle aiheutuvat ongelmat. Yleisiä alueita kunnostettaessa materiaalit ja rakenteet suunnitellaan ja rakennetaan kestäviksi. Sorakadut peruskorjataan kestopäällystepintaisiksi taloudellisten resurssien sen salliessa.

Fallpakan osa-alueella tavoitteena on rakentaa Kurkimoison kaava-alueen ja Tankovainion–Broändan asemakaavan mukaiset yleiset alueet. Tavoitteena on rakentamisesta huolimatta säilyttää alueen arvokkaat kulttuurihistorialliset piirteet ja maisemakokonaisuuudet sekä vaalia monipuolisia luontoarvoja. Alueella varaudutaan Tankomäen asemakaavan toteutumiseen kunnostamalla vanhoja toiminta-alueita (Tankovainion leikkipaikka) ja toteuttamalla uusia (Kurkimoisionpuiston koira-aitaus). Puroympäristöjen virkistysarvoa pyritään hyödyntämään avaamalla purouoman suuntaisia näkymiä ylityskohdilta. Kurkimoisionpuiston itäosan asuinalueella katu ympäristöt kunnostetaan kokonaisuutena seuraavalla suunnitelmakaudella.

3.2 Tuotteita ja palveluita koskevat tavoitteet ja ohjeet

3.2.1 Jalankulku- ja pyöräilyreitit, ulkoilureitit

Taustaa

Alueen jalankulkijoita palveleva reittiverkosto muodostuu jalkakäytävistä, jalankulku- ja pyöräteistä sekä puistokäytävistä. Jalankulkijoiden reittiyhteydet alueella ovat pääosin hyvät. Reittien jatkuvuudessa ja toimivuudessa on pieniä puutteita.

Rättärinpolulla jalankulun ja pyöräilyn erottelu kapealla katualueella ei ole jalankulkijoiden kannalta turvallinen järjestely. Rättärinpolku on leveydeltään vain 3,5 metriä, ja kulkutilaa kaventaa edelleen istutusalueilta jalkakäytävälle työntyvä kasvillisuus. Jalankulku ja pyöräily on erotettu toisistaan välillä Rusthollarintie-Klaavunpolku ja yhdistetty välillä Klaavunpolku–Puotilan metrotori. Käytännössä liikennemuodot ovat sekoittuneet koko reitin pituudelta. Tonteilta on käynti pyörätielle, mikä aiheuttanee vaaratilanteita päivittäin. Rusthollarinkujalla reitti Rusthollarintietä päiväkodille kulkee osittain jalkakäytävällä, osin kadulla. Juorumäen kasvitarhoilta Meripellontielle suuntaava puistokäytävä loppuu tontille. Suunnittelualueen pohjoisosassa Linnavuorenpuistossa rakennettujen käytävien verkostoa täydentämään on syntynyt useita polkuja. Lisäksi Karhulantien ja Liikkalantien sekä Karhulantien ja Ahvenkoskenkujan risteyksistä puuttuu suojatie.

Ulkoilureitit muodostuvat jalankulku- ja pyöräilyteistä sekä puistokäytävistä. Alueella on varsin kattava ulkoilureittien verkosto. Yhteydet ympäristöön ovat hyvät. Suunnittelualueen virkistysarvoltaan huomattavin ulkoilureitti kulkee Vartiokylänlahden rantaa seuraillen Meripellontietä Kallvikintielle jatkuen siitä pohjoiseen Mustavuorelle. Reitti on osa pääkaupunkiseudun seudullista ulkoilureittiä (YTV 2002) ja valtakunnallista pyöräilymatkailureittiä (Helsingin seudun ulkoilu- ja pyöräilykartta), mutta kummankaan tunnuksia ei ole reitillä kattavasti: osa tunnuksista on hävinnyt, osa haalistunut, osa jäänyt kasvillisuuden peittoon. Reitien elämyksellisyyttä vähentää rantojen umpeenkasvu ja sen käyttöä haittaa käytävälle kertyvä vesi (luku 2.5.1). Reitillä on hyvin vähän kalusteita. Reitti on valaistu. Talvella reitillä on liikuntaviraston ylläpitämä latu. Liikuntavirasto on esittänyt ladun siirtämistä Vartiokylänlahden itärannalle.

Alueen pyöräilijöitä palveleva reitistö muodostuu liikennemerkein osoitetuista jalankulku- ja pyöräteistä sekä hiljaisista katuosuuksista. Pyöräilijöiden yhteydet alueella ovat hyvät.



Puotilassa pyöräilyedellytykset ovat hyvät. Kuvassa on Puotilan metroaseman liityntä-pyöräpysäköintitelineitä Puotilan metrotorilla.



Rättärinpolulla jalankulku ja pyöräily on erotettu epäjohdonmukaisesti. Raitin varren kiinteistöihin on käynti pyörätieltä.



Tankovainion–Broändan asemakaavan mukaiset liikennejärjestelyt täydentävät alueen sisäisiä yhteyksiä ja parantavat yhteyksiä alueen ulkopuolelle.

Helsingin ulkoilu- ja pyöräilyreittien tavoitetilä on esitetty pääkaupunkiseudun jalankulun ja pyöräilyn strategiasuunnitelmassa (YTV 2006). Tavoitetilään verrattuna suunnitelma-alueen pohjoisosassa on puutteita reittiverkostossa Itäväylän ali Mellunkylän suuntaan. Puuttuvat yhteydet on huomioitu Tankomäen asema-kaavaehdotuksessa.

Toimenpiteet

Katualueita koskevat puutteet korjataan liikennesuunnitelmissa (kts. luku 2.2.1). Puotilan osa-alueella Rättärinpolun ja Rusthollarinkujan epä johdonmukaisuudet ja Karhulantien suo jatiepuutteet huomioidaan käynnissä olevan liikenteen ohjaussuunnitelman päivityksen yhteydessä. Juorumäen kasvitarhoilta Meripellontielle johtavan puistokäytävän puutteet korjataan valaistuksen rakentamisen yhteydessä.

Alueen sisäisiä yhteyksiä täydennetään Tankovainion-Broändan asemakaavaehdotuksen mukaisesti seuraavalla suunnitelmakaudella (kts. kartta luku 3.2.1). Viheralueilla muut puutteet reittiverkostossa korjataan puiston peruskorjauksen tai rakentamisen yhteydessä.

Vartiokylänlahden rantaa seuraava ulkoilureitti merkitään seudullisen ulkoilureitin tunnuksin. Ulkoilureitti peruskorjataan välillä Leppäniemi-Varjakanvalkama ja sen varrelle lisätään kalusteita (penkkejä ja roska-astioita) säännöllisin välimatkoin. Peruskorjauksen yhteydessä tutkitaan mahdollisuus varata ladulle puistokäytävän vierelle erillinen alue (kts. luku 3.5.3). Jos liikuntavirasto päättää lopettaa ladun ylläpitämisen Vartiokylänlahden länsirannalla, ulkoilureitti ehdotetaan talvikunnossapidettäväksi.

Esteettömyyden tavoitetaso ja ongelmakohdat

Puotilan suunnitelma-alueella esteettömäksi määritellyt alueet ja reitit sijoittuvat Puotilan kerrostalovaltaiselle alueelle, jonne myös palveluiden toimipisteet enimmäkseen sijoittuvat. Reitit johtavat alueen sisäisten palveluiden lisäksi lähialueille, kuten Itäkeskukseen.

Esteettömyyden erikoistason alueiksi on määritelty Puotilan metroaseman ympäristö ja erikoistason reiteiksi vanhainkotien lähiympäristöt Puotilantiellä, Klaavuntiellä ja Juorumäenkujalla. Lisäksi Vartioharjuntiellä sijaitsevan hoivakodin ympäristössä on kiinnitettävä erityistä huomiota esteettömyyteen.

Esteettömyyden perustason katuja ja katuosuuksia ovat Rusthollarintie välillä Meripellontie-Rantakartanonie, Rusthollarinkuja,



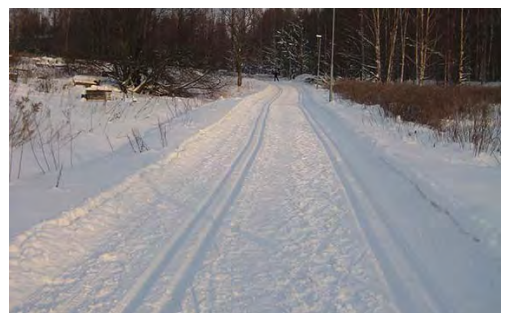
Linnavuorenpuistoon on kulunut polku Linnapajantien ja Linnanherrankujan väliin.



Seudullisen ulkoilureitin tunnuksia ovat kulkuneuvo ja niitä on harvassa. Tunnuksia uusitaan.

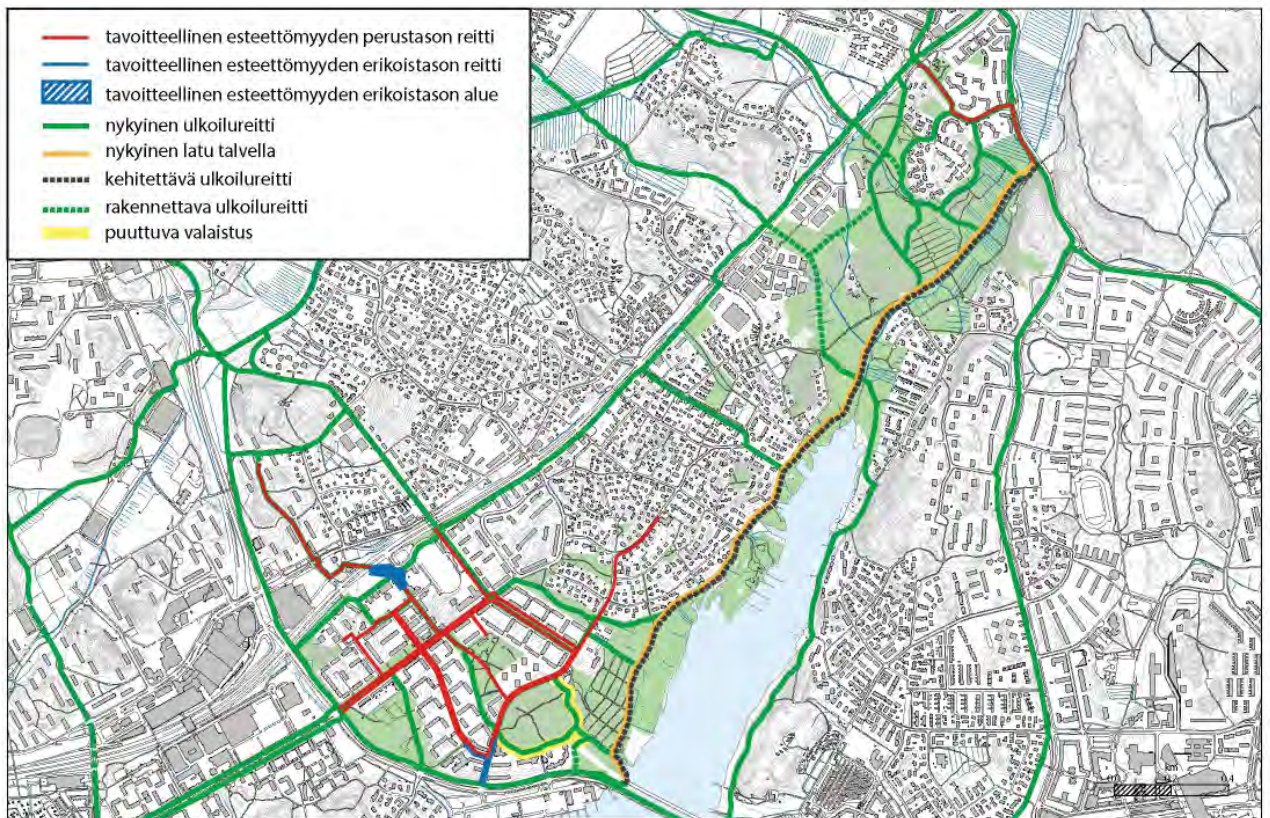


Rantojen ruovikoituminen ja umpeenkasvu heikentää rantareitin elämysarvoa. Vuotien silta näkyy horisontissa.

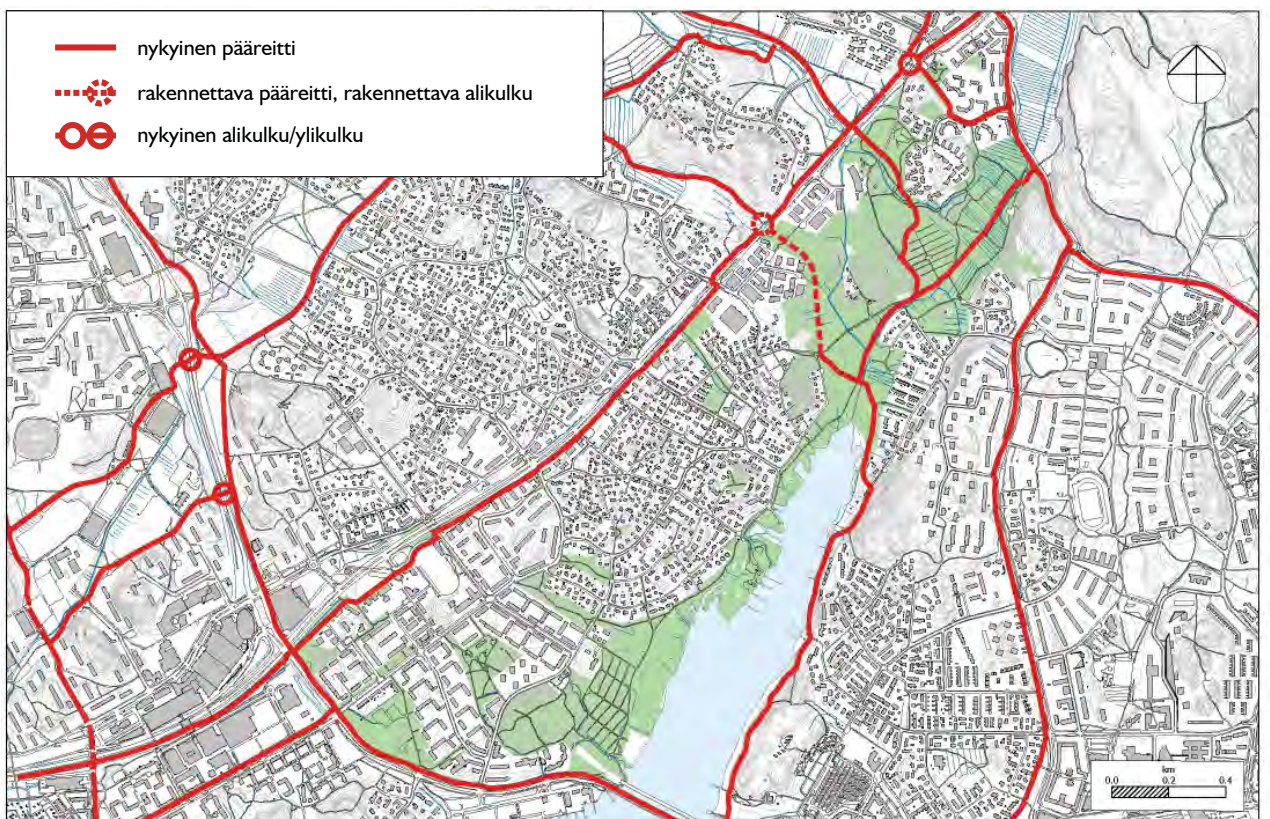


Ulkoilureitillä on talvisin liikuntaviraston ylläpitämä latu.

Ulkoilureitistön tavoitetilä



Pyöräliikenteen pääverkon tavoitetilä 2020



Rantakartanontie ja Rättärinpolku sekä Puotilantie välillä Meripelontie-Viikingintie ja osa Viikingintiestä. Osa Rusthollarinpuiston reitistä toimii esteettömänä perustason reittinä. Pohjoisosassa on määritelty esteettömyyden perustason reitiksi Itäväylän ali alasteen koulun suuntaan johtava Fallpakanpuiston puistokäytävä.

Esteettömyyden perustason reiteillä ja erikoistason alueella havaittiin kunto- ja tarvekartoituksessa muutamia puutteita. Yleisimmät puutteet liittyivät jalankulku- ja pyöräteiden sekä suojaiteiden merkintöihin. Rusthollarintien ja Rantakartanontien suojaiteilla suojaiteimerkinnät jatkuvat saarekkeiden läpi, jolloin näkövammaisen henkilö ei erota saarekkeen turvallista odotuskohtaa muusta suojaiteesta. Rusthollarintiellä on lisäksi kaksi korotettua suojaiteita, joiden ylittäminen on huonojalkaiselle vaikeaa suojaiteen korotetun osuuden ja jalkakäytävän reunatuen väliin jätetyn painanteen takia. Suojaiteimerkintöjä ei ole millään kadulla johdettu suojaiteelta pyörätien yli jalankulkutielle.

Rusthollarinkujalta Klaavuntielle kulkevalla jalankulku- ja pyöräilytiellä käsijohte käytävän jyrkimmässä kohdassa loppuu kesken. Käsijohteen käytön estää rehevä kasvillisuus. Jalankulku- ja pyöräilytie on erittäin käytetty ja määritelty esteettömyyden perustason reitiksi. Puotilan leikkimäen viheralueelta Puotilantielle johtavalta jyrkältä puistokäytävältä kaide käsijohteineen puuttui kokonaan. Puotilan metrotorille johtavan Kuitianpolun ohjaava kiveyskuvio päättyy katualueen reunaan eikä metroaseman sisäänkäynnille.

Toimenpiteet

Esteettömyyttä ylläpidetään kunnossapidon keinoin rakennusviraston ohjeiden mukaisesti – muun muassa huolehtimalla suojaiteimerkintöjen asianmukaisuudesta. Suunnittelua vaativat puutteet esteettömyydessä ratkaistaan peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeissa sekä liikenteenohjaussuunnitelman päivityksen yhteydessä. Tällaisia puutteita ovat Rusthollarintien korotetut suojaiteet, Rättärinpolun liikennejärjestelyt sekä Puotilan metrotorin ympäristöineen. Puotilan metrotorin ja sen ympäristön esteettömyyspuutteet ratkaistaan yhteistyössä eri hallintokuntien (rakennusvirasto, Helsingin seudun liikenne, kaupunkisuunnitteluvirasto) kanssa.

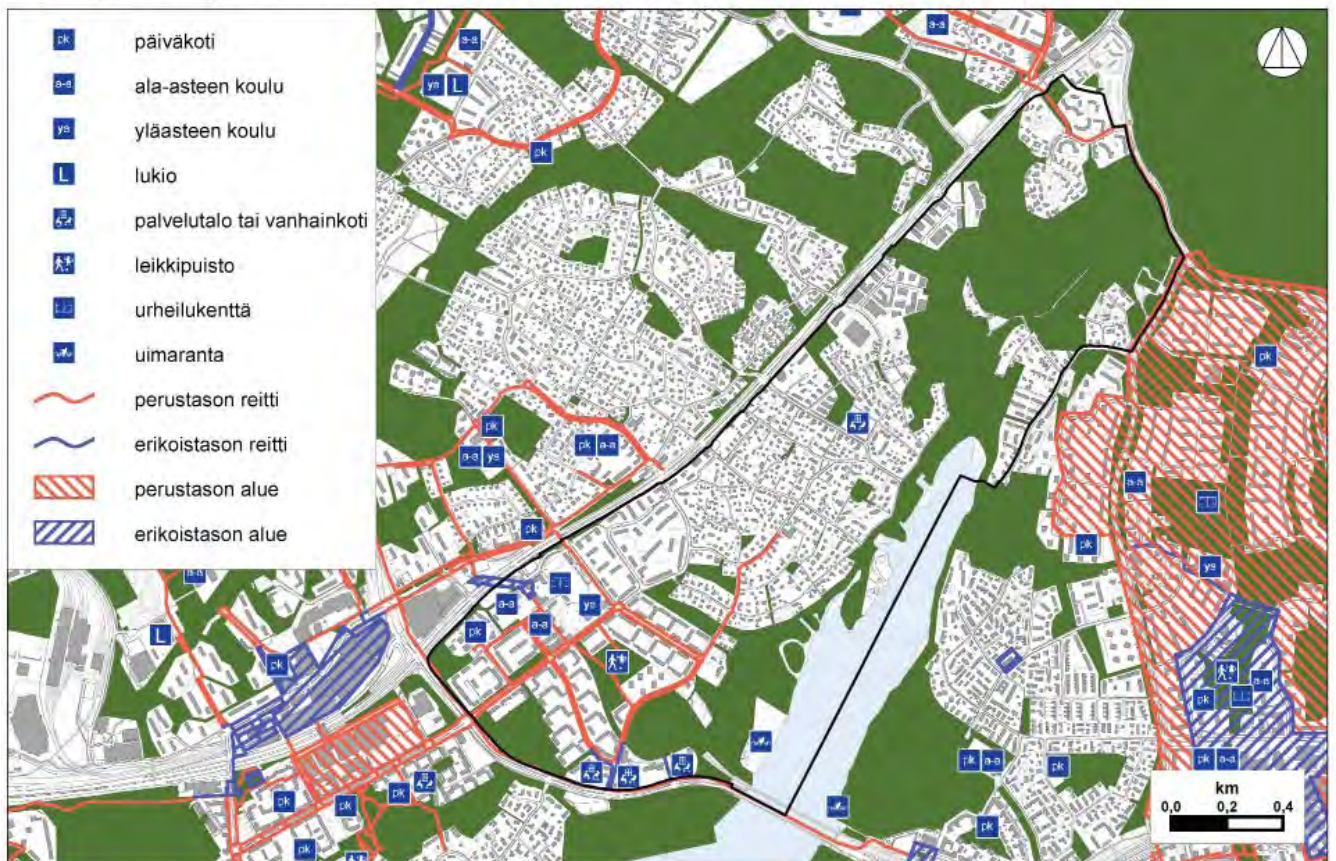


Puotilan osa-alueella suojaiteimaalaukset jatkuvat saarekkeiden läpi.



Rusthollarintiellä ostoskeskuksen edessä mainospilari on sijoitettu suojaiteen näkemäalueelle.

Toimipisteet ja tavoitteelliset esteettömät reitit



Palvelut viheralueilla



3.2.2 Toiminnalliset alueet

Taustaa

Rakennusvirasto tarjoaa suunnittelualueen viheralueilla erilaisia toiminnallisia palveluita. Rakennusviraston ylläpitämiin viheralueiden palveluihin alueella kuuluvat leikkipuisto Rusthollari, kolme leikkipaikkaa ja kaksi viljelypalsta-aluetta sekä yksi koira-aitaus. Palvelut ovat sijoittuneet tasaisesti kaupunkirakenteeseen. Näiden ohella virkistysmahdollisuuksia tarjoavat Liikuntavirastolle kuuluvat Puotilan uimaranta ja Puotilan urheilupuisto sekä venesatama. Urheilupuistossa on talvisin luistelumahdollisuus. Venesataman yhteydessä toimii Helsingin Sataman ylläpitämä mattolaituri.

Viheralueiden palvelut ovat pääosin riittävät nykyiseen käyttäjämäärään nähden. Alueelle rakentuvan Fallpakan alueen sekä Tankovainion kaavamuutoksen toteutumisen myötä käyttäjien määrä ja vaatimukset kuitenkin kasvavat. Erityisesti alueen pohjoisosassa Fallpakan osa-alueella lasten leikkipaikkojen ja koirien ulkoiluttamiseen liittyvien palveluiden käyttö lisääntyy. Puotilan kartanonpuiston koira-aitauksen jakamista ja laajentamista on toivottu jo edellisen viheraluesuunnitelman palautteissa. Aitauksen yhteyteen on toivottu myös koirien uimarantaa.

Toiminnallisten alueiden verkosto täydentyy Tankovainion asema-kaavaehdotuksen toteutumisen myötä. Kaavaehdotuksessa on Linnavuorenpuistoon lisätty näköalapaikka, viljelypalstoja ja Borgsin tilan rinteeseen linnoituslaitteisiin perustuva kulttuurihistoriallinen teemapuisto. Rantavyöhykkeen toiminnallisuus ja elämyksellisyys paranevat Puotilan kartanon puiston yleissuunnitelman toteutumisen myötä. Myös liikuntaviraston vastuulla olevan uimarannan kunnostaminen vuonna 2010 valmistuneen kunnostussuunnitelman mukaisesti tukee tätä tavoitetta.

Toimenpiteet

Toiminnallisia palveluita pyritään tarjoamaan tasapuolisesti koko alueella, kaikki eri käyttäjäryhmät huomioiden. Viheralueiden nykyiset palvelut ja toiminnalliset alueet säilytetään ja niitä kunnostetaan. Fallpakan osa-alueella kunnostetaan Tankovainion leikkipaikka vastaamaan kasvavia käyttäjämääriä sekä täydennetään palveluverkostoa rakentamalla koira-aitaus Kurkimoisonpuistoon. Puotilan koira-aitausta laajennetaan. Koirien uimarantaa ei rakenneta. Palveluverkostoa kehitettäessä tehdään tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien ja viranomaisten kanssa.



Rakennusviraston tarjontaa täydentävät muiden tahojen ylläpitämät palvelut: minigolfrata Meripellontien ja Rusthollarintien kulmassa, Leppäniemen venesataman kahvila ja matonpesupaikka, leikkipuistotoiminta Puotilan leikkimäellä.



Tankovainion viljelypalstat



Puutilan leikkiniityn labyrinthi

3.2.3 Valaistus

Taustaa

Yleisten alueiden valaistuksen ylläpidosta vastaa käytännössä Helsingin Energia. Helsingin energialla on alueella käynnissä useita valaistuksen peruskorjaushankkeita. Esimerkiksi ilmajohtoja vaihdetaan maakaapeleihin Vehkalahdenkujalla. Suunnitteilla on myös Puotilantieltä Meripellontielle johtavan puistokäytävän valaiseminen. Puotilan leikkiniityn valaisimet uusitaan vuonna 2013. Puiston valaisimet ja pylväävät ovat vuodelta 1968, ja osin läpiruostuneet.

Juorumäen eteläistä reunaa kiertävän käytävän valaiseminen on noussut esiin sekä käyttäjäkyselyssä että Puotilan kartanon puiston yleissuunnitelmaa laadittaessa. Käytävän valaisemisesta on yleissuunnitelmassa luovuttu, sillä Juorumäki on osa Vartiokylänlahdella viihtyvien lepakkoyhdyskuntien saalistusalueutta. Käytävän valaiseminen ei kuitenkaan vaikuta lepakoiden menestymiseen alueella, mikäli metsäalueen polkuja ei valaista lepakoiden aktiivisen kauden aikana, 1.5.–15.9. Polkujen valaiseminen myöhemmin syksyllä sekä talvella ei vaikuta alueen lepakoihin (Puotilan kartanon lepakkoinventointi 2009).

Toimenpiteet

Puotilan leikkiniityn valaisimien uusiminen lisätään rakennusviraston vuoden 2013 suunnitteluohjelmaan. Valaistusta suunniteltaessa ja nykyistä valaistusta uusittaessa noudatetaan seuraavia ohjeita: Katualueiden valaistuksessa kiinnitetään huomiota suojateiden ja liittymien valaistukseen. Valaisinten pakkopisteet sijoitetaan suojateiden läheisyyteen ja liittymäalueille. Kaikki kadut, aukiot ja torit valaistaan. Leikkipuistojen, leikkipaikkojen ja päiväkotien lähistöjen reittien tulee olla hyvin valaistuja. Oleskeluun tarkoitetuilla alueilla valaisimet voivat olla muuta katu-alueita korkealaatuisempia. Alueen valaistusta suunniteltaessa on noudatettava Helsingin Energian linjauksia valaisinmallien valinnassa ja valaisinten sijoittelussa.

3.2.4 Materiaalit

Taustaa

Yleisiä alueita suunniteltaessa pyritään kaupunkikuvaan sopiviin, kohteen alkuperäisen suunnittelu- ja/tai rakentamisaikakauden tyyppilliset piirteet sekä nykyiset tekniset vaatimukset huomioiviin ratkaisuihin. Käytettävien materiaalien valinnassa on lisäksi huomioitava materiaalien kestävyys, kierrätettävyys ja helppohoitoisuus. Suunnittelussa ja rakentamisessa pyritään pysyviin ratkaisuihin kunnossapidon kustannusten hallitsemiseksi.

Toimenpiteet

Liimattavin betonisin reunatuin rajatuilla tonttikaduilla ja raiteilla yksittäiset puuttuvat tai rikkoutuneet betonireunatuot korvataan uusilla vastaavilla, mutta laajempia vaurioita korjattaessa ja katuja peruskorjattaessa tai rakennettaessa käytetään graniittista reunatukea. Vartioharjun osa-alueella tonttikatujen reunakiviä uusittaessa pyritään käyttämään kapeaa graniittista reunatukea. Jalankulkualueet Vartioharjun ja Fallpakan osa-alueilla päällystetään pääasiassa asfaltilla. Puotilan osa-alueella käytetään jalkakäytävien päällysteenä joko asfalttia tai alueen 1960-luvun tyyliin sopivia isokokoisia betonikiviä tai -laattoja. Puistokäytävien kulutuspinna käytetään kivituhkaa. Arvoympäristöjä kunnostettaessa pyritään materiaalit valitsemaan alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti tai niiden henkeä kunnioittaen.

3.2.5 Kalusteet ja varusteet

Taustaa

Helsingin kaupunkikalusteohjeessa (HKR 2010:KPO) on määritelty rakennusviraston hallinnoimien julkisten ulkotilojen kalustamisen periaatteet. Tavoitteena on luoda yhtenäinen ja tunnistettava Helsinki-ilme julkiseen ulkotilaan tiettyä kalustemallistoa sekä materiaali- ja värimaailmaa noudattaen. Erikoiskohteissa voidaan kalusteet valita vapaammin rakennushistoriallisen tyylin mukaan.

Kalusteohjeessa kaupunki on jaettu viiteen aluetyyppiin, joille on asetettu kullekin omat tavoitteensa: kivikaupunki, historiallinen alue, aluekeskus, asuinalue ja luonnonmukainen alue. Suunnitelma-alueen aluetyyppien jaottelu on esitetty taulukossa 2.

Toimenpiteet

Suunnitelma-alueen puistoissa kalusteet on uusittu ennen kalustelinjauksen valmistumista. Puistojen kalusteiden vähittäinen vaihtaminen vastaamaan linjauksen ohjeita ei ole tarkoituksenmukaista eikä suositeltavaa. Yksittäiset penkit, roska-astiat ja muut kalusteet korvataan uusilla vastaavilla. Vasta kalusteita laajempina kokonaisuuksina uusittaessa, esimerkiksi koko puiston tai kadun kunnostamisen yhteydessä, siirrytään noudattamaan kalustelinjauksen ohjeita ja linjauksen mukaista aluetyyppijakoa (taulukko 2).



Kalustelinjauksen mukainen esteetön metsäpenkki rannassa.

TAULUKKO 2: Kalustelinjauksen noudattaminen alueella

Historiallinen alue: Kartano- ja huvilaympäristöjen puistot	
14. Puotilan kartanon puisto 13. Juorumäen kasvitarhat 11. Juorumäki	Historiallisen alueen penkki, valmismalli valitaan kohteen mukaan, kaikilla alueilla sama malli
Arvo- ja erityiskohteet:	
27. Linnavuori	ei penkkejä, opasteet, roska-astiat
Muut arvoympäristöiksi mahdollisesti luokiteltavat alueet	Alkuperäisen suunnitelman mukaiset kalusteet
Asuinalueiden rakennetut puistot, leikkipaikat ja -puistot:	
10. Raoul Hallbergin raitti 18. Liikkalanpuisto 19. Pöytsaarenpuisto 25. Linnalahdenpuiston leikkipaikka 25. Linnalahdenpuiston pohjoisosa 36. Tankovainio 37. Fallpakanpuisto 4. Puotilan leikkiniitty 8. Puotilan leikkimäki 7. Puotilan korttelipuisto	HKR Peruspenkki tai Yleispenkki vuosisopimustoimittajalta kohteen mukaan myös koivunjalkapenkki myös koivunjalkapenkki myös koivunjalkapenkki
Asuinalueiden katualueet, aukiot ja katualueisiin liittyvät puistikot:	
	HKR Peruspenkki tai HKR Perustuoli, Puotilan osa-alueella myös koivunjalkapenkki
Asuinalueiden luonnonmukaiset puistot ja koira-aitaukset sekä ranta-alueet:	
14. Puotilan kartanon puiston koira-aitaus 15. Rusthollarinpuisto 16. Loosarinpuisto 17. Ruotsinsalmentien puistikko 20. Vartiokylänlahden ranta/Leppäniemi 28. Vartiokylänlahden pohjukka	HKR Peruspenkki kasinojalla/-nojilla
Luonnonmukaiset, metsäiset alueet (hoitoluokat C ja B):	
25. Linnalahdenpuisto 29. Linnavuoren puisto, etelä 30. Tankomäki 31. Linnavuoren puisto, keskinen 32. Linnavuoren puisto, pohjoinen 34. Kurkimoisionpuisto läntinen/viljelypalstat 35. Kurkimoisionpuisto itäinen	HKR Metsäpenkki
Luonnonsuojelualueet, suojaviheralueet, ym. viheralueet, joilla ei virkistyskäyttöä (A,B,C):	
1. Meripellonmäki 2. Rusthollarin puistokaista – läntinen 3. Rusthollarin puistokaista – itäinen 5. Klaavuntie, ala-aste 6. Meripellontie suojaviheralue 9. Itäväylä/Puotilan metrokatu 21. Reitkallinkujan puistokaista 22. Nissaksen puisto 23. Itäväylä, Uiskotie 24. Varjakanmäki 26. Linnavuorentien puistikko 33. Linnapajantien puistokaista	ei kalusteita, tarvittaessa opasteet ja roska-astioita (HKR roska-astia)

3.2.6 Rakennetun ympäristön kasvillisuus

Taustaa

Rakennusviraston vastuulla olevien yleisten alueiden istutetun kasvillisuuden ylläpidossa ja suunnittelussa noudatetaan Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjausta (2009:11/KPO) sekä Helsingin kaupunkikasviopasta (Kasvisuunnittelun työkalupakki, 2010:12/KPO). Kausikasvien ja luonnonmukaisten viheralueiden osalta noudatetaan näitä varten laadittuja ohjeistuksia (Kausikasvit Helsingissä – linjaukset ja teettäminen (2006) ja Helsingin kaupungin luonnonhoidon linjaus (2007)).

Kasvien käytön linjauksessa on määritelty rakennettujen viheralueiden kasvien käytön yleiset periaatteet. Tavoitteena on ylläpitää Helsingin puistojen kasviperinnettä, edistää monimuotoisuutta ja ekologista kestävyttä, tavoitella elämyksellisyyttä ja kauneutta sekä panostaa istutusten laadukkuuteen, pitkäikäisyyteen ja ylläpidettävyyteen. Suunnittelualueella tehtävät rakennettujen viheralueiden kunnostus- ja ylläpitotyöt sekä peruskunnostukset tulee suunnitella ja tehdä em. linjausten ja ohjeiden mukaisesti.



Puotilan leikkiniityn kasvillisuutta.

Toimenpiteet

Kasvillisuutta uusitaan tässä aluesuunnitelmassa esitetyissä kohteissa. Muissa puistoissa uusiminen voi tulla ajankohtaiseksi suunnitelmakaudella. Tällöin noudatetaan näitä ohjeita istutusten suunnittelussa.

Lajien valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota istutusten kestävyteen ja helppohoitoisuuteen: valittujen lajien on sovellettava myös hoitoluokan A3 viheralueille ja niiden menestymisvyöhykkeen tulee olla vähintään II. Nykyisiä istutuksia täydennettäessä ja puistoja kunnostettaessa pyritään noudattamaan alkuperäisen suunnitelman henkeä ja valitsemaan puuston suunnitteluajankohdalle tyypillisiä lajeja. Uusiin istutuksiin pyritään valitsemaan myös lajeja, joiden käyttöä on kaupunkikasvioppaassa ehdotettu lisättävän tai jotka on määritelty Helsingin tunnuskasveiksi.

Puotilan osa-alueen puistojen perennaistutukset pidetään edustavina ja monilajisina. Istutuksia uusittaessa tai niitä täydennettäessä kasvit korvataan vastaavilla lajeilla ja lajikkeilla. Haitallisia tai ei-suositeltavia kasveja ei käytetä. Suomen luonnonvaraiseen lajistoon kuuluvien lajien taimet hankitaan kotimaisina alkuperinä. Luonnonalueille ei pääsääntöisesti istuteta mitään. Puistokohtaiset ohjeet on esitetty tarkemmin taulukossa 3.

Puotilan leikkiniityn alueella Meripellontien puoleisella laidalla kasvaa isokokoisia, iäkkäitä pajuja. Puut on erillisessä kuntokartoituksessa arvioitu huonokuntoiseksi. Puista on otettu pistokkaita jatkokasvatukseen vuonna 2011. Puiden uusimiseksi laaditaan erillinen puuston uusimissuunnitelma.

Rantakartanontien lehmuskujanteen arvon säilyttämissä Helsingin kaupungin tulee puiden hoidon ja käsittelyn osalta tehdä yhteistyötä tontinomistajien kanssa. Kujannekokonaisuus on huomioitu vuosina 2010–2011 tehdyssä maastonselvityksessä, missä kartoitettiin Helsingin katupuurivien ja -kujanteiden uudistamis- ja täydennysistutustarpeita. Työn perusteella Rantakartanontien ja Kukkaniityntien puukujanteessa ei ole mittavaa uudistamistarvetta lähitulevaisuuden (10v.) osalta. Vuosittaisen rutiiniluontoisen puunhoidon lisäksi ensisijaisia toimenpiteitä ovat vanhojen puiden kuntoselvitykset, sekä niiden perusteella arvioidut mahdolliset huonokuntoisten puiden poistot ja täydennysistutukset. Katupuurivien täydennysistutuksia varten ollaan parhaillaan laatimassa yleistä ohjeistusta koko kaupunkia varten. Tämä ohjeistus (Katupuurivien täydennysistutusten periaatteet) valmistuu vuosina 2012–2013, ja se tulee sisältymään valmistuessa olevan kaupunkipuustrategian jatkotoimenpideosaan.

TAULUKKO 3: Kasvilinjauksen noudattaminen alueella	puita	pensaita	perennoja	sipuikukkia	
Historiallinen alue: Kartano- ja huvilaympäristöjen puistot					
14. Puotilan kartanon puisto					kartano- ja huvilakasvit
13. Juorumäen kasvitarhat					Venäjän vallan ajan lajit
11. Juorumäki					1900-luvun alun lajit
Arvo- ja erityiskohteet:					
27. Linnavuori					ei istutuksia
Muut arvoympäristöiksi mahdollisesti luokiteltavat alueet					alkup. suunnitelman mukaiset lajit
Asuinalueiden rakennetut puistot, leikkipaikat ja -puistot:					
4. Puotilan leikkiniitty					1940-1960-luvuilla käytetyt lajit
5. Puotilan leikkimäki					
10. Raoul Hallbergin raitti					
18. Liikkalanpuisto					
19. Pöytsaarenpuisto					
25. Linnalahdenpuiston leikkipaikka					
25. Linnalahdenpuisto, pohjoisosa					1970-1980-luvuilla käytetyt lajit
36. Tankovainio					
37. Fallpakanpuisto					
Asuinalueiden katualueet, aukiot ja katualueisiin liittyvät puistikot:					
					lajit katuluokan mukaan
Asuinalueiden luonnonmukaiset puistot ja koira-aitaukset sekä ranta-alueet:					
14. Puotilan kartanon puiston koira-aitaus					istutuksia vain tarvittaessa
15. Rusthollarinpuisto					(luonnonhoito)
16. Loosarinpuisto					
17. Ruotsinsalmentien puistikko					
20. Vartiokylänlahden ranta/Leppäniemi					ei istutuksia
28. Vartiokylänlahden pohjukka					(luonnonhoito)
Luonnonmukaiset, metsäiset alueet (hoitoluokat C ja B):					
15. Rusthollarinpuisto					ei istutuksia
16. Loosarinpuisto					(luonnonhoito)
25. Linnalahdenpuisto					
29. Linnavuoren puisto, etelä					
30. Tankomäki					
31. Linnavuoren puisto, keskinen					
32. Linnavuoren puisto, pohjoinen					
34. Kurkimoisionpuisto läntinen/viljelypalstat					
35. Kurkimoisionpuisto itäinen					
Luonnonsuojelualueet, suojaviheralueet, ym. viheralueet, jolla ei virkistyskäyttöä (A,B,C):					
1. Meripellonmäki					alueilla kaupunkikuvallista merkitystä,
2. Rusthollarin puistokaista – läntinen					mahdolliset istutukset suunniteltava
3. Rusthollarin puistokaista – itäinen					liikenneturvallisuus huomioiden
5. Klaavuntie, ala-aste					näyttäväksi kokonaisuuksiksi
6. Meripellontie suojaviheralue					
9. Itäväylä/Puotilan metrokatu					
23. Itäväylä, Uiskotie					
21. Reitkallinkujan puistokaista					ei istutuksia
22. Nissaksen puisto					(luonnonhoito)
24. Varjakanmäki					
26. Linnavuorentien puistikko					
33. Linnapajantien puistokaista					

3.2.7 Vesialueet, hule- ja pienvedet sekä tulvasuojelu

Vesialueet

Vartiokylänlahden pohjukka ja Puotilan rannat ovat voimakaskasvuisen järviruo'on valtaamat. Rantaruovikot ovat osa merimaisemaa ja voivat lisätä luonnon monimuotoisuusarvoja, mutta korkeat ja yhtenäiset ruovikot haittaavat rantojen virkistyskäyttöä ja ovat maiseman kannalta ongelmallisia.

Vartiokylänlahden rantojen kunnostus, ruovikon niitto ja vesialueiden ruoppaus on nostettu esiin kiireellisenä ja tärkeänä hankkeena jo vuonna 1983 sekä vuoden 2003 julkaisussa "Helsingin merenrantojen hoito ja tulevaisuus" (2003:3/HKR). Hankkeita ei ole toteutettu eikä Vartiokylänlahti vielä vuonna 2011 kuulunut Helsingin rantojen niitto-ohjelmaan. Merinäkymien avaaminen on asetettu tavoitteeksi myös Itä-Helsingin kulttuuripuistohankkeessa.

Toimenpiteet

Varjakanvalkaman/Vartiokylänlahden rannat lisätään vuonna 2013 Helsingin rantojen niitto-ohjelmaan. Rantaruovikot niitetään ohjelman mukaisilta alueilta kerran vuodessa ensimmäiset kolme vuotta ja tämän jälkeen joka seitsemäs vuosi. Ruovikkoa poistetaan ruoppaamalla veneväyliltä ja tärkeimmiltä näkymäakseleilta.

Purot ja pienvedet sekä niiden lähiympäristöt

Suunnitelma-alueella virtaavien Mellunkylänpuron ja Broändanpuron sekä niiden lähiympäristön kunnostamisessa ja ylläpidossa noudatetaan Helsingin pienvesiohjelman (2007:3/KPO) yleisiä ja kohdekohtaisia ohjeita ja suosituksia. Ylläpito- ja kunnostustoimet jakaantuvat vuosittain ja määrävuosin tehtäviin töihin. Kasvillisuuden hoitotapa määrittyy viheralueen hoitoluokan mukaan.

Tavoitteena on pienvesien mahdollisimman hyvä ekologinen tila ja niiden virkistysarvon hyödyntäminen. Purot lähiympäristöineen muodostavat koko kaupungin kannalta tärkeitä ekologisia käytäviä. Puroympäristöt ovat eläimille ja kasveille tärkeitä elinympäristöjä ja niillä on runsaasti virkistysellistä arvoa.

Broändanpuron kehittämisen tavoitteena on puron luonnonmukaisen luonteen ja luontoarvojen säilyttäminen sekä puron havaittavuuden parantaminen. Vartiokylänlahden tulvavallin rakentamisen yhteydessä purouomaa siirretään ja muokataan sen

alajuoksulla. Puron yläjuoksulla, Kallvikintien pohjoispuolella ja suunnitelma-alueen ulkopuolella sijaitsee arvokas kostea Mellunmäen niitty, jonka kosteusolosuhteet säilytetään (Mellunmäen niityn ja Nybondaksen ympäristön hoito- ja kehittämissuunnitelma, 2002:15/KPO).

Mellunkylänpuron uomaa on Tankomäen asemakaavaehdotukseen liittyvässä maisemasuunnitelmassa ehdotettu voimakkaasti muokattavaksi. Purouomaan rakennettavien viivytysaltaiden avulla tasataan hulevesien tulvavaikutusta Vartiokylänlahdella ja lähialueella. Viivytysaltaat toimivat myös laskeutusaltaina, joilla estetään kiintoaineen ja ravinteiden kulkeutuminen eteenpäin.

Toimenpiteet

Puruomia muokattaessa ja viivytysaltaita rakennettaessa pyritään ennallistamaan purojen luonnontilaisuus ja vältetään turhia rakenteita. Kalaston ja linnuston sekä sammakoiden elinolosuhteista huolehditaan. Vettä sementavia toimenpiteitä vältetään. Rakentamisen aikana on huolehdittava, ettei puroihin huuhtoudu maa-aineksia. Purouomia kunnostettaessa tai muokattaessa selvitetään mahdollisuudet ylityskohtien yhtenäisempään yleisilmeeseen. Ylityskohtiin voidaan valita joko muovi-, teräs- tai betonirumpu tai puukantinen silta. Mikäli purot johdetaan ylityskohdissa rumpuihin, on rumpujen päät viistettävä maaston mukaisesti ja maisemoitava. Ylityskohdista tulee olla näkymä veteen noin 10 metrin matkalla puron molemmin puolin. Puuston latvusto säilytetään yhtenäisenä puron ympäristössä. Kasvillisuuden hoitotyöt tehdään lintujen pesintäajan ulkopuolella.

Hulevedet

Suunnittelualueen pohjoisosa Mellunkylänpurosta itään Vartiokylänlahden suulle kuuluu vedenhankinnan kannalta tärkeään I luokan pohjavesialueeseen. Yleisen alueiden ja viemäriverkoston suunnittelussa ja rakentamisessa sekä hoidossa noudatetaan Helsingin hulevesistrategian (2008:9/KPO) ohjeita ja suosituksia. Suunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan lisäksi julkaisua ”Rakentamistapaohje tärkeälle pohjavesialueelle rakentamisesta” (Rakennusvalvontavirasto / 2004). Tavoitteena on ehkäistä kaupungille ja asukkaille hulevesistä johtuvia tulvimishaittoja, pitää pohjaveden pinta ennallaan, varmistaa alueellinen ja paikallinen kuivatus, minimoida haitalliset aineet hulevesissä sekä hyödyntää hulevesiä puistojen ja viheralueiden rakentamisessa.

Alueella on esiintynyt muutamia paikallisia hulevesitulvia. Hulevedet aiheuttavat eniten ongelmia rantareitillä ja Tankovainion puiston leikkipaikalla. Uusien asuinalueiden rakentuminen lisää hulevesiä alueella.

Toimenpiteet

Uusia alueita suunniteltaessa ja rakennettaessa hulevesiä pyritään imeyttämään, haihduttamaan, hidastamaan ja viivyttämään mahdollisimman paljon ennen niiden johtamista purouomiin. Hulevesiviemäriverkoston osana olevat avo-ojat säilytetään. Viheralueiden hoidossa käytetään mahdollisimman vähän lannoitteita ja torjunta-aineita. Kadut pidetään puhtaina. Hulevesikaivojen toimivuudesta huolehditaan. Tankovainion puiston hulevesiongelmat pyritään ratkaisemaan puiston peruskorjauksen yhteydessä (kts. s. 86) ja rantareitin kuivatusta pyritään samoin parantamaan reitin kunnostamisen yhteydessä (kts. s. 82).

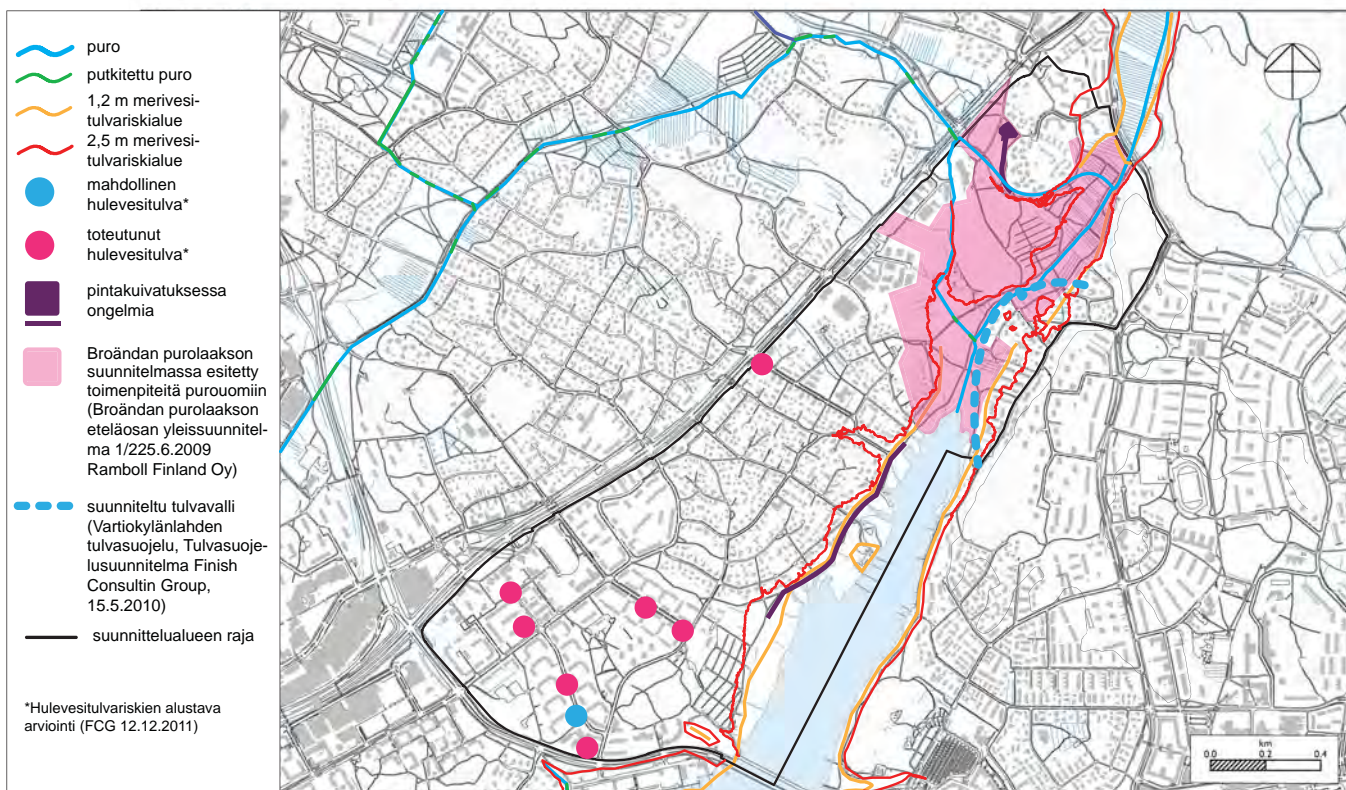
Tulvasuojelu

Vartiokylänlahti tulvii vuosittain. Vesi saattaa nousta pitkällekin Broändanpuron uomaan pitkin. Tulvalle altistuvia alueita on myös Varjakanvalkaman länsipuolella. Kurkimoisonpuiston itäosissa sijaitsevat asuintalot ovat kärsineet korkean meriveden aiheuttamista tulvista vuosina 2005 ja 2007. Varjakanvalkaman molemmille rannoille on esitetty rakennettavaksi maarakenteiset tulvapenkereet. Itärannan tulvavallin rakennussuunnittelu aloitettiin vuonna 2011.

Toimenpiteet

Varjakanvalkaman itärannan tulvasuojelua parannetaan rakentamalla suunniteltu tulvavalli. Tulvatilanteisiin on varauduttava myös huolehtimalla hulevesikaivojen, sadevesipumppaamojen ja tulvareittien toimivuudesta. Alueelle rakennettavien tulvapenkereiden pumppukaivoihin on asennettava tulvapumput. Rummut on suljettava sulkuläpillä. Pumppujen ja sulkuläppien kunto ja toimivuus on tarkistettava vuosittain.

Hule- ja pienvedet, tulvariskialueet



Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki NUMERO



Vartiokylänlahden tulvia vuosina 2005 ja 2011. Vuonna 2005 vesi nousi huippukorkeuteensa, +1.51. Joulukuun lopulla vuonna 2011 meriveden korkeus oli +1.01. Korkeimmillaan vesi nousi korkeuteen +1.10. Veden pinta nousi useana päivänä korkealle. Kuvat ja tiedot: Jorma Rajala / HKR.

3.2.8 Arvoympäristöt

Arvoympäristöjen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa pyritään säilyttämään kohteiden erityispiirteet ja tyyppilliset ominaisuudet julkaisun ”Katu- ja puisto-osaston hallinnassa olevien arvoympäristöjen määrittely ja toimintaohjeet” mukaisesti.

Toimenpiteet

Katu- ja puisto-osaston määrittelemiksi arvoympäristöiksi ehdotetaan lisättäväksi seuraavat kohteet ja kokonaisuudet: Puotilan osa-alueen katualueet, Puotilan leikkiniitty, Puotilan kartanonpuisto, Juorumäki ja Juorumäen kasvitarhat. Ominaispiirteiden tunnistamiseksi nämä alueet inventoidaan, arvotetaan ja niiden säilyttämisen arvoiset piirteet dokumentoidaan.

Arvokohteiden ja niiden lähiympäristöjen kunto on pidettävä hyvänä ja ylläpidon taso korkeana. Alueille laaditaan tarvittaessa erilliset hoito- ja kehittämissuunnitelmat. Puotilan kartanon puiston ja sen ympäristön suunnittelua ja toteuttamista jatketaan. Kulttuurihistoriallisesti mielenkiintoisten kohteiden saavutettavuutta pyritään parantamaan opastamalla ne käytetyimmiltä ulkoilureiteiltä. Kulttuuriympäristöjä pyritään palauttamaan ja ennallistamaan. Esimerkiksi Puotilan kartanon puiston jalopuuvaltaiset metsät ja Borgsin tilaan liittyvät niityt pyritään palauttamaan avoimiksi alueiksi ja säännöllisen niiton piiriin.

3.2.9 Alueiden käyttö ja tapahtumahallinta

Suunnittelualueen yleisten alueiden käyttö liittyy pääasiassa arkitoimintoihin, paikasta toiseen siirtymiseen ja ulkoiluun. Puotilan leikkiniityllä järjestetään kesäisin puistojumppaa. Yleisillä alueilla ei järjestetä muita tapahtumia eikä alueilla ole torimyyntiä.

Aluekeräyspisteitä on Karhulantiellä, Uiskotien ja Viikingintien risteyksessä sekä Vehkalahdentiellä. Aluekeräyspisteiden ulkoasu on tyydyttävä. Keräyspisteiden kehittäminen ja kunnossapito kuuluu HSY:lle.

3.2.10 Julkinen taide ja muistomerkit

Suunnittelualueen eteläosassa on kaksi julkista veistosta: kivinen uurna Juorumäellä ja punainen teräsveistos Puotilan leikkiniityn puistossa. Juorumäen muistomerkki liittyy todennäköisimmin Puotinkylän kartanon historiaan, mutta sen tekijä ja tausta ovat tuntemattomia. Luonnonkivisen kasan päällä olevan maljan jalustaan on kaiverrettu risti ja teksti: ”9. Juni 1862”.



Kivinen uurna Juorumäellä



Antero Toikan Himmeli.

Antero Toikan (1954–) punaiseksi maalattu teräsveistos Himmeli sijaitsee Puotilan Leikkiniityllä. Vuonna 1995 Puotilaan pysyvästi sijoitettu veistos kiersi vuodesta 1991 alkaen eri puolilla kaupunkia, mm. Suomenlinnassa ja Rautatientorilla, vaihtaen paikkaansa kuukauden välein. Taideteosten ylläpitovastuu on Helsingin taidemuseolla.

Vartioharjun pientaloalueella ja Fallpakan uudella asuinalueella ei ole julkista taidetta. Tulevaisuudessa sopiva taiteen paikkoja voisivat olla Juorumäen ja Puotilan leikkiniityn lisäksi Uiskotien ja Viikingintien risteys sekä Tankomäen asemakaava-alueen rakennuttua viheralueet Tankovainion puisto tai Linnavuorenpuisto.

3.3 Ylläpito

3.3.1 Ylläpidon painotukset

Ylläpidossa on kiinnitettävä erityistä huomiota liikenneturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden tunteen ylläpitämiseen sekä alueiden puhtaanapitoon, kasvillisuusalueiden hoitoon ja talvikunnossapitoon. Erityisesti Vartioharjun osa-alueella huolehditaan liikennealueilla risteysten ja suojaiteiden turvallisuudesta poistamalla näkemäalueilta kasvillisuuden tai erilaisten rakennelmien muodostamat esteet.

Puistokäytävillä ja jalankulku- ja pyöräilyteillä ylläpidetään turvallisuudentunnetta pitämällä valaisimien ympäristö vapaana kasvillisuudesta ja näkymät kulkureitin suuntaisesti avoimina – tämä on tärkeää varsinkin metsäisillä alueilla kuten Kurkimoisionpuistossa ja Vartiokylänlahden rantaa seuraavalla puistokäytävällä. Erityisesti viljelypalstojen lähiympäristössä keskitytään vieraslajien ja puutarhakarkulaisten leviämisen hillitsemiseen.

Rantakartanonttiellä on huolehdittava etteivät puista pudonneet lehdet tuki hulevesikaivoja.

Arvokohteiden ja niiden lähiympäristöjen kunto on pidettävä hyvänä ja ylläpidon taso korkeana. Näitä ovat Puotilan osa-alueen katualueet, Puotilan leikkiniitty, Puotilan kartanonpuisto, Juorumäki ja Juorumäen kasvitarhat. Näillä alueilla ylläpito vaatii tavanomaisesta poikkeavaa, pienipiirteistä ja käsityönä tehtävää hoitoa. Erityisesti Puotilan osa-alueella kiinnitetään rakennetuissa puistoissa (Puotilan leikkiniitty, Puotilan leikkimäki ja Puotilan kartanon puisto) huomiota istutusten kuntoon ja lajiston monipuolisuuteen. Puistojen tulee edustaa suunnitteluajankohtansa tyyppillistä ilmiä. Tämä koskee myös pohjoisen Tankovainion puistoa.

Rakentuvilla ja vasta valmistuneilla alueilla ylläpidon taso on pidettävä korkeana vähintään ensimmäiset kaksi vuotta. Ylläpidossa tulee huomioida esteettömyyden vaatimukset.

3.3.2 Katujen ylläpito

Katujen ylläpito koostuu katujen hoidosta ja kunnossapidosta. Hoito sisältää talvihoidon, puhtaanapidon ja katuvihreän hoidon. Kunnossapitoon kuuluvat toimenpiteet kuluneiden ja rikkoontuneiden kadun rakenteiden, liikenteenohjauslaitteiden ja varusteiden korjaamiseksi. Ylläpitoon kuuluvat korjaukset tulee tehdä viipymättä puutteiden ilmaannuttua. Ylläpidon laatutaso todetaan vuosittain tilaajan ja tuottajan yhteisessä maastokatselmuksessa. Maastokatselmuksen ajankohdaksi sopii parhaiten alkukesä, jolloin talvikunnossapidon aiheuttamat vauriot on saatu korjattua.

Katujen ylläpidossa noudatetaan luokitusta, jossa kadut on jaettu kolmeen ylläpitoluokkaan:

I luokka: pääkadut ja erittäin vilkkaat kevyen liikenteen väylät. I luokan kaduilta torjutaan liukkaus ja poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää välittömästi tai viimeistään aamun työmatkaliikennettä varten. Näkyvä roska ja lika poistetaan päivittäin ja katu pestään säännöllisesti. Päälysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Suunnittelualueetta etelässä rajaava Meripellontie kuuluu ylläpitoluokkaan 1.

II luokka: kokoojakadut ja vilkasliikenteiset kevyen liikenteen väylät. II luokan kaduilta poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I luokan katujen jälkeen. Näkyvä roska ja lika poistetaan säännöllisesti ja katu pestään tarvittaessa. Päälysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Alueelliset kokoojakadut ja tärkeät, paikalliset kokoojakadut, joilla on yleensä julkista liikennettä, ylläpidetään kunnossapitoluokan 2 mukaisesti. Suunnittelualueen kaduista kokoojakadut Klaavuntie, Rusthollarintie, Puotilan metrokatu, Viikingintie, Vartioharjuntie sekä Rantakartanontie välillä Rusthollarintie-Itäväylä kuuluvat ylläpitoluokkaan 2. Samoin tähän luokkaan kuuluvat kevyen liikenteen väylät Rättärinpolku ja Klaavunpolku.

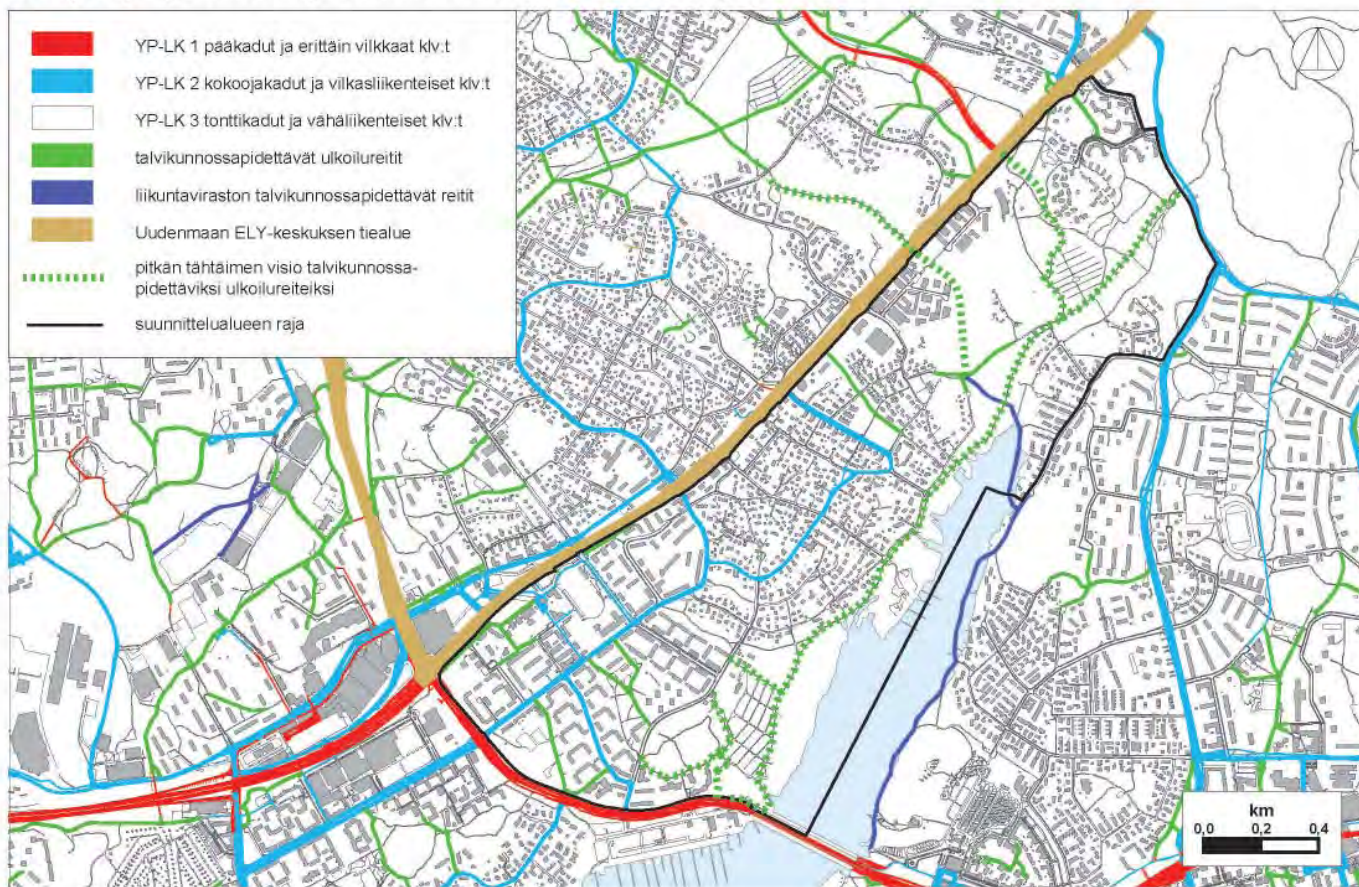
III luokka: tonttikadut ja vähäliikenteiset kevyen liikenteen väylät. III luokan kaduilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan I ja II luokan katujen jälkeen. Näkyvä roska ja lika poistetaan tarvittaessa ja päälystetyt kadut pestään keväisin. Päälysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita. Suunnittelualueen tonttikadut kuuluvat ylläpitoluokkaan 3.

Viheralueiden talvikunnossapidettäviä reittejä hoidetaan katualueen III mukaisesti: Reiteiltä poistetaan liikennettä haittaava



Katujen puhtaanapitoa.

Katujen ylläpitoluokat ja ulkoilureittien talvikunnossapito



Katujen talvikunnossapitoa.

lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukaus torjutaan I ja II luokan katujen jälkeen. Näkyvä roska ja lika poistetaan tarvittaessa. Päälysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Alueen talvikunnossapidettävien reittien verkostoa on ehdotettu täydennettäväksi oheisen kartan mukaisesti. Ehdotus perustuu vireillä oleviin kaavamuutoksiin ja pyöräilyverkon tavoitetilään. Rantareitti ehdotetaan talvikunnossapidettäväksi, mikäli liikuntaviraston ylläpitämä latu siirretään Vartiokylänlahden itärannalle. Ehdotus on siten ulkoilureittien osalta pitkän aikavälin tavoite.

3.3.3 Katuviheralueiden ylläpito

Katuviheralueiden ylläpidossa huomioidaan ensisijaisesti liikenneturvallisuuden ylläpitäminen ja katualueella liikkuvien ihmisten turvallisuus. Kuolleet ja huonokuntoiset katupuut poistetaan ja korvataan uusilla vastaavilla. Istutukset pidetään rikkaruohottomina hoitoluokan mukaisesti. Risteyksissä ja liittymissä huolehditaan, ettei kasvillisuus peitä näkemäalueita. Valaistuksen riittävyydestä huolehditaan pitämällä säännöllisesti valaisinten ympäristöt vapaina kasvillisuudesta. Ylläpitoon kuuluvat korjaukset tulee tehdä viipymättä puutteiden ilmaannuttua.

Alueen katuviheralueiden hoitoluokitusta yhtenäistetään ja yksinkertaistetaan. Kokoojakadut ja tärkeimmät alueen sisäiset kadut sekä kerrostalo- ja yritysrakentamisen alueilla sijaitsevat kadut hoidetaan hoitoluokassa KA3 ja muut kadut luokassa KB3. Alueella on myös joitain KA2 hoitoluokan katualueita. Tällaisia ovat katualueet, jotka liittyvät rakennettuihin puistoihin, arvoympäristöihin (Rantakartanontie) tai keskeisiin reitteihin ja aukioihin (Rättärinpolku, Uiskotien ja Viikingintien risteys). Alueelle ei ole yhtään KC1 tai KB2 hoitoluokan katuviheraluetta.

Hoitoluokassa KB3 alueilla tavoitteena on niitto kahdesti kasvu-kaudessa. Niittojäte kerätään ensimmäisellä kerralla pois. Tällä saadaan pientareiden kasvusto pysymään matalana ja monilajisena sekä hillitään mahdollisia pujokasvustojen leviämistä.

Katuviheralueilla puhtaanapitoluokiksi hoitoluokan KA2 alueille ehdotetaan luokkaa P2 (roskien keruu työpäivinä), hoitoluokan KA3 alueilla luokkaa P3 (roskat pois kerran viikossa) ja muilla alueilla luokkaa P4 (roskat pois kerran kuukaudessa).

3.3.4 Rakennettujen viheralueiden ylläpito

Viheralueiden hoitoluokituksessa ja hoidossa noudatetaan valtakunnallista viheralueiden hoitoluokitusta. Viheralueiden hoitoon kuuluvat muun muassa puhtaanapito ja kasvillisuuden hoito sekä kalusteiden, varusteiden ja kulkureittien kunnossapito. Viheralueita hoidetaan valtakunnallista viherhoidon työselitystä ja laatuvaatimuksia noudattaen. Viheralueiden hoidossa on kiinnitettävä erityistä huomiota viljelykarkulaisten ja vieraslajien leviämisen hillitsemiseen.

Maastokartoituksen perusteella tehtiin ehdotus viheralueiden hoitoluokituksen päivittämiseksi. Muutostarpeet johtuivat alueiden käyttötarkoituksen tai luonteen muuttumisesta. Hoitoluokitusta muutettiin vastaamaan nykyistä hoitotasoa. Hoitoluokitusta pyrittiin yksinkertaistamaan ja yhtenäistämään.

3.3.5 Luonnonhoito

Helsingin kaupunki on sitoutunut ylläpitämään ja edistämään luonnon monimuotoisuutta. Tämä on lähtökohtana kaikille toimille luonnonhoidon alueilla. Kaikki luontotietojärjestelmän arvokkaat kohteet on pääosin jätetty toimenpiteiden ulkopuolelle. Rakennusviraston määrittelemillä arvometsäkuvioilla ei tehdä niiden ominaispiirteitä muuttavia toimenpiteitä. Kaikkiaan noin puolet alueen pinta-alasta on toimenpiteiden ulkopuolella.

Niillä alueilla, joilla toimenpiteitä tehdään, luonnon monimuotoisuutta pyritään ylläpitämään suosimalla kerroksellista metsänhoitoa, säästämällä kuollutta ja lahoa puuta sekä jättämällä pensasryhmiä ja yksittäisiä taimiyksilöitä pensaskerrokseen. Missään uudistamista ei tehdä avohakkuin, vaan kehittämällä



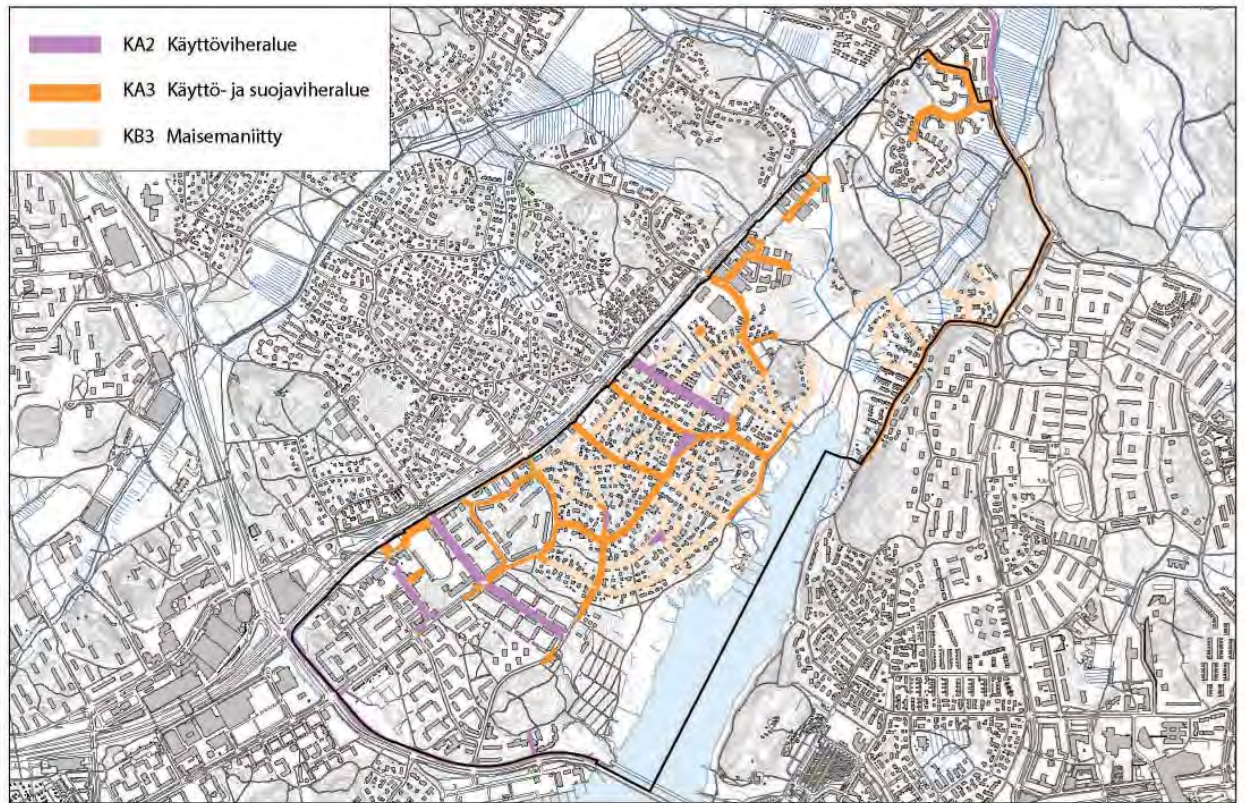
Erityisesti Vartioharjun osa-alueella on huolehdittava ettei kasvillisuus peitä liikennemerkkejä ja näkymiä risteyksissä ja suojateiden läheisyydessä.

A1 Edustusviheralueet sijaitsevat keskeisillä paikoilla ja niiden rakentaminen ja ylläpito on erittäin korkeatasoisia. Edustusviheralue vaatii päivittäistä hoitoa. Suunnittelualueella ei ole edustusviheralueita

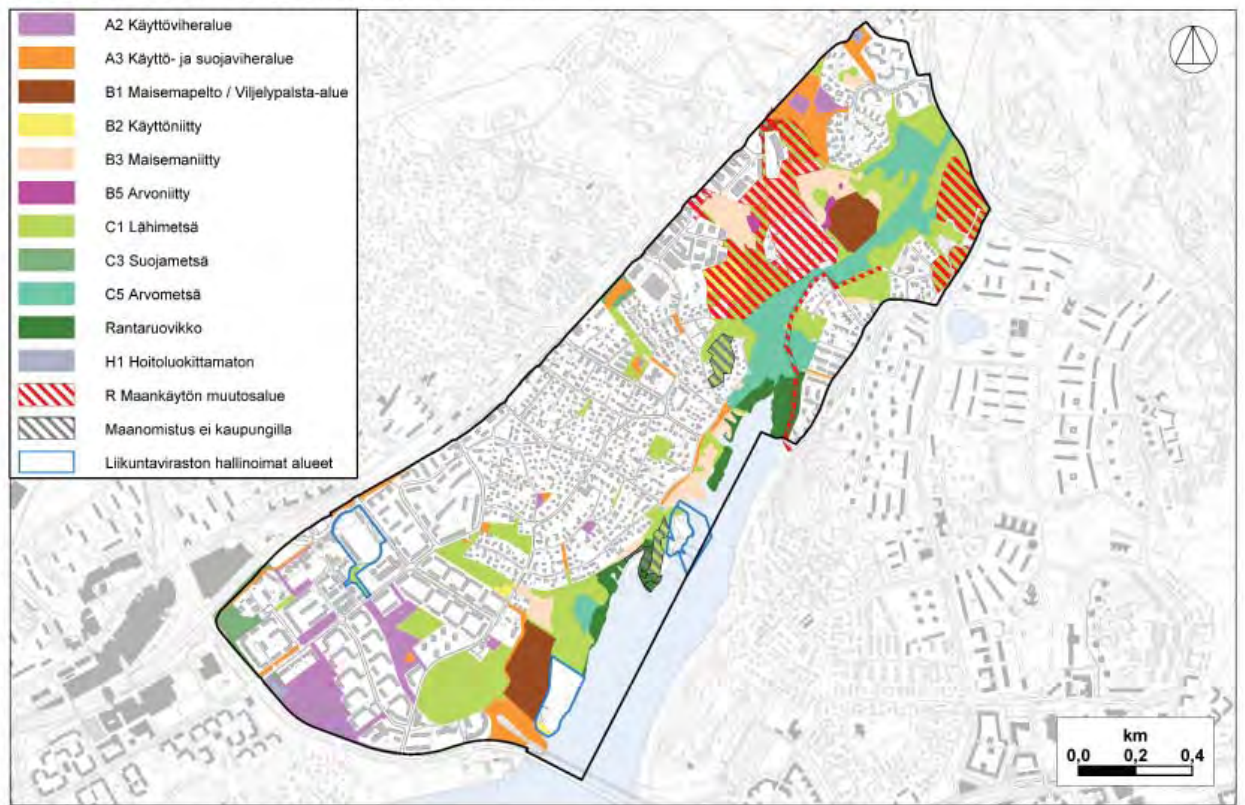
A2 Käyttöviheralueita ovat keskeisen ympäristön oleskeluun ja erilaiseen toimintaan tarkoitettujen rakennettujen puistot. Hoito on säännöllistä ja havaitut puutteet kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden sekä siisteyden osalta korjataan mahdollisimman pian. Suunnittelualueella käyttöviheralueita ovat Rushollarin itäinen puistokaista, Puotilan leikkiniitty, Klaavuntien ala-aste, Puotilan kortteliniitty, Puotilan leikkimäki, Pöytäsaarenpuisto ja Tankovainion leikki-paikka sekä nurmipintainen pelikenttä. Lisäksi käyttöviheralueita on Puotilan kappelin ympäristössä ja Liikkalanpuistossa.

A3 Käyttö- ja suojaviheralueet sijaitsevat asutuksen läheisyydessä yleensä rakennettujen ja rakentamattoman ympäristön rajavyöhykkeellä. Luontaista kasvillisuutta on usein täydennetty istutuksin ja rakenteita on niukasti. Yleisilme on puisto-mainen, mutta hoitotarve ei ole niin suuri kuin aktiiviselle toiminnalle tarkoitetuissa puistoissa. Suunnittelualueen käyttö- ja suojaviheralueita on Juorumäen ja Tankovainion puistossa, Linnalahdenpuistossa, Fallapakanpuistossa ja Itäväylän varrella.

Katuviheralueiden hoitoluokitus



Viheralueiden hoitoluokitus 2012-2022



isomman puuston alla olevia nuoria puuyksilöitä. Joissain arvokkaissa luontokohteissa edesautetaan kenttä- ja pensaskerroksen valoa vaativien kasvien menestymistä poistamalla varjostavia kuusia.

Suunnittelualueen ekologisesti arvokkain kohde on Vartiokylänlahden pohjukassa oleva tervaleppäkorpi, joka edustaa Helsingissä harvinaistuvia tervaleppämetsiä. Tervaleppäkorpi on suhteellisen iso ja yhtenäinen kokonaisuus. Alue on kokonaisuudessaan jätetty kehittymään luonnontilaan. Alue on luokiteltu arvometsäksi ja se tullaan myöhemmin muuttamaan luonnonsuojelualueeksi.

Vartiokylänlahden pohjukasta pohjoiseen, aina suunnittelualueen pohjoisrajalle suurin osa metsäkuvioista on jätetty toimenpiteittä, kehittymään luonnontilaan. Tällä alueella virtaavat Mellunkylänpuro ja Broändanpuro, joiden varsien kosteat ja ravinteikkaat elinympäristöt ovat arvokkaita. Kuvioille ehdotetut hoitotoimenpiteet ovat pienipiirteisiä, niistä ei ole haittaa luontoarvoille eivätkä ne katkaise ekologisen käytävän jatkumoa Vartiokylänlahden pohjukasta Mustavuoreen.

Niittyjen hoidolla pyritään myös lisäämään alueelle monimuotoisuutta sekä ekologisesti että maisemallisesti. Hoitotoimenpiteitä on esitetty Kurkimoisionpuiston jo osittain metsittyneelle niittyalueelle. Nämä Borgsin tilaan liittyvät niityt pyritään palauttamaan avoimiksi alueiksi ja säännöllisen niiton piiriin.

Metsien hoito

Alueen metsät ovat pääosin hyvässä kunnossa ja niiden ikäkauma on edullinen, mutta varsinkin osassa koivikoista on jo kiireellinen tarve harvennukselle – koivujen latvat ovat alkaneet supistua valokilpailun vuoksi.

Suunnittelualueella ei tehdä uudishakkuita. Muutamissa kohteissa edistetään taimikon elinvoimaisuutta poistamalla ylispuita. Tällaisia kohteita on esimerkiksi Juorumäen viheralueella, jossa huonokuntoiset ja kuolleet kuuset varjostavat taimikkoa. Uudistumista ja kerroksellisuutta edistetään latvusaukkojen kautta paikoissa, joissa on kuolleita tai heikentyneitä puita tai puuryhmiä.

Lähes puolet (44 %) esitetyistä hoitotoimenpiteistä on eriasetuisia harvennushakkuita. Harvennuskohteet ovat enimmäkseen nuoria tai varttuneita koivikoita, joita nyt harvennetaan ensimmäisen kerran. Tavoitteena on säilyttää latvuskerros elinvoimaisena ja yhteyttävänä. Hoitotoimista noin kolmannes (30 %) on yksittäisten puiden poistoa ulkoilureittien, katujen ja rakennusten läheisyydestä. Viidennes (noin 21%) suunnittelualueella tehtävistä töistä on maisemanhoitoa, jonka tavoitteena on avata

B2 Käyttöniitty on säännöllisesti ylläpidetty avoin tai puoliavoin niitty, joka on koko pinta-alaltaan ulkoilukäytössä. Sen kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Niityllä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä.

B3 Maisemaniittyjä ja laidunalueita ylläpidetään avoimen maiseman säilyttämiseksi. Maisemaniityt ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita, joiden kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Maisemaniityillä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä. Liikuminen ohjataan käytäville tai niittypoluille. Kapeita maisemaniittyjä voivat olla myös kaistaleet, esimerkiksi tien pientareet. Niittyjä tai avoimia alueita on alle prosentti kaikista alueista.

B4 Avoimet alueet ja näkymät ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita esimerkiksi taajaman tuloväylien, teiden ja muiden väylien varrella. Hoitoluokkaan kuuluvat myös pienet metsäaukeat, umpeutuneet pellot ja johtokatujen alustat sekä avoimet näkymät kuten esimerkiksi näkymät näköalapaikoilla ja perinnemaisemassa. Näkymät avautuvat myös joki- tai järvimaisemiin sekä merkittäviin luonto- ja maisemakohteisiin. Tähän luokkaan kuuluvat alueet, joiden hoito on pelkkää säännöllistä vesakon poistoa.

B5 Arvoniityt ovat niittyjä, jotka määritellään tärkeiksi kulttuuriperinteen, maiseman tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tai ne ovat muuten asukkaille merkittäviä niittyjä. Arvoniitty niitetään tai raivataan vesoista ja niittojäte vietään pois. Hoito perustuu usein kohdekohtaiseen hoitosuunnitelmaan. Arvoniittyjä on suunnittelualueella kolme, yksi Linnavuorenpuistossa ja kaksi Tankovainion viljelypalstojen läheisyydessä.

C1.1 Puistometsä on päivittäisessä runsaassa käytössä oleva, maapohjaltaan usein kulunut puistomainen metsäalue, jonka kasvillisuus muodostuu pääosin luonnonkasveista. Puistometsät sijaitsevat yleisimmin asuinalueiden keskellä tai muuten keskeisellä ulkoilun ja virkistyskäytön painopistealueella. Puistometsää hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painottaen metsän elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta ja maisemaa. Liikkuminen on ohjattu käytävillä ja kevyen liikenteen väylillä. Suunnittelualueella on jonkin verran kuvioita, joiden hoitoluokaksi tulee C1.1 Puistometsä.

C1.2 Lähivirkistysmetsä on päivittäisessä käytössä oleva, maapohjaltaan usein kulunut metsäalue, jonka kasvillisuus muodostuu luonnonkasveista. Lähivirkistysmetsät sijaitsevat yleisimmin asuinalueiden keskellä tai lähellä niitä. Lähimetsää hoidetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painottaen metsän elinvoimaisuutta, viihtyisyyttä, turvallisuutta, suoja-arvoja ja maisemaa. Liikkuminen on ohjattu käytävillä ja metsäpoluille. Hieman yli puolet suunnittelualan metsistä on lähivirkistysmetsiä.

C5 Arvometsä on erityisen tärkeä ja arvokas kohde maiseman, kulttuurin, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden piirteiden vuoksi. Arvometsää hoidetaan kohteen erityisarvojen ja ominaispiirteiden vaatimalla tavalla. Luonnon monimuotoisuuskohteiden kyseessä ollessa kohde jätetään usein hoitotoimien ulkopuolelle. Poikkeuksellisen suuri osa, peräti 13 % alueen metsistä kuuluu tähän hoitoluokkaan.

0 Hoidon ulkopuolella oleva alue. Hoidon ulkopuolella on noin viisi prosenttia suunnittelualan alueista, tähän kuuluvat esimerkiksi kaikki ruovikot.

R Maankäytön muutosalueet. Näihin kuuluvat kaikki kaupungin omistamat, Tankovainion-Broändan asemakaavaehdotuksen sisältämät alueet.

E Erityisalue on viheralue, jonka ominaispiirteet tai käyttö on niin poikkeuksellista, ettei sitä voida sisällyttää mihinkään muuhun hoitoluokkaan. Suunnittelualueella näitä ovat palstaviljelyalueet ja koira-aitaukset.

lähi- ja kaukomaisema sekä korostamaan metsän keskellä yksittäisiä kohteita, esimerkiksi näyttäviä puu- ja pensasryhmiä. Alueella tehdään myös jonkin verran (4 %) ylispuustoisien taimikon hoitoa ja suojukspuuhakkuita, joissa poistetaan isompaa puustoa kasvatettavan kerroksen yltä.

Suunnittelualan eteläosassa Juorumäen viheralueella on huomattavia jalopuuesiintymiä. Jalopuusto on pääosin nuorta ja varttunutta tammea, joka on paikoin lehtipuuvesakon ja kuusikon tukahduttamaa. Puotilan kartanon pihapiirin puistometsäkuvioilla kasvaa muun muassa lehmuksia ja poppeleita. Koko suunnittelualueella esiintyy tasaisesti nuorta vaahteraa ja tammea pensaskerroksessa sekä yksittäisinä isompina yksilöinä. Pensaskerroksen jalon lehtipuuston ympärille tehdään niin sanottu reikäperkaus, jossa jalon lehtipuun ympäristöstä poistetaan muu lehtipuuvesakko. Isompien jalojen lehtipuiden taimien ympärille pyritään luomaan oksien kärjistä mitattuna vähintään kahden metrin vapaa vyöhyke. Lisäksi jalojen lehtipuiden kohdilta pyritään kaatamaan ylispuut jaloa lehtipuustoa vahingoittamatta.

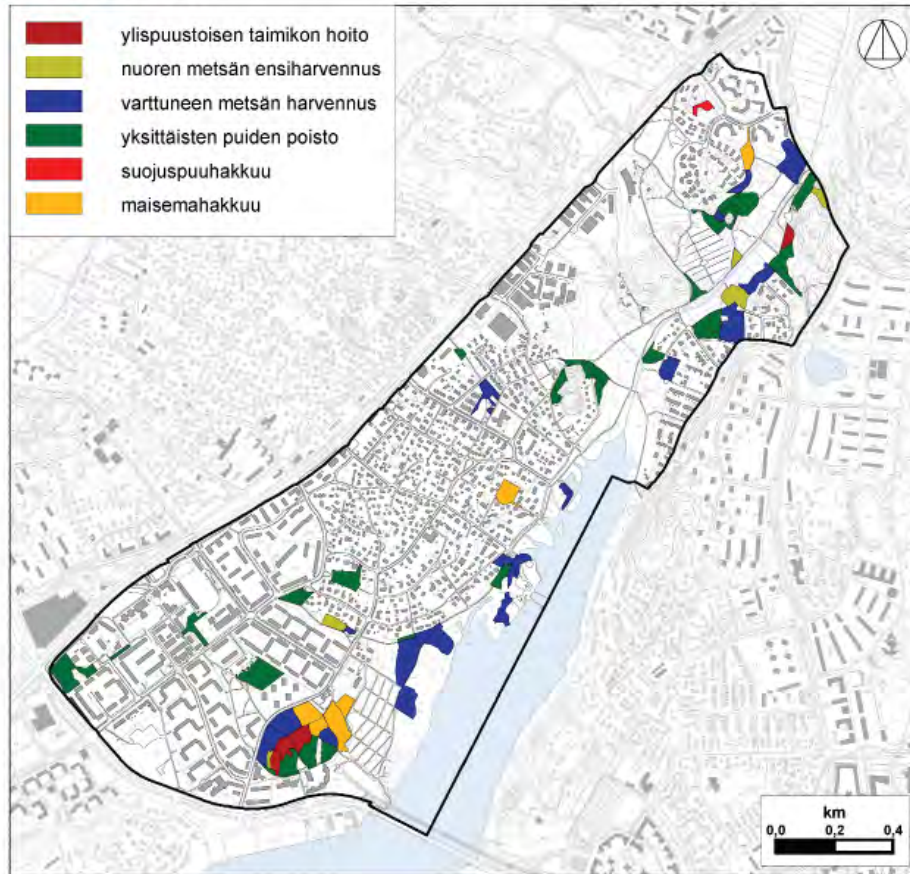
Ulkoilureittien varsien hoito

Reittien, teiden, katujen ja tonttien läheisyydessä parannetaan turvallisuutta kaatamalla yksittäisiä heikentyneitä ja kuolleita puita sekä harventamalla pienpuustoa. Toimenpiteet tehdään vaihtelevalla etäisyydellä metsän luonteen, maiseman ja topografian mukaan. Joiltain reiteiltä avataan näkymiä puustoa harventamalla, yksittäisiä puita poistamalla ja pienpuustoa hoitamalla. Näin saadaan esimerkiksi luotua kaukomaisema ulkoilureitiltä Vartiokylänlahdelle tai lähimaisema reitiltä metsän sisään. Vaihtelevalla pensaskerroksen hoidolla, esimerkiksi poistamalla metsästä reiteillä työntyvää pensaskasvillisuutta saadaan lisättyä myös yleistä turvallisuudentunnetta ja vähennettyä epävihtyisyyden vaikutelmaa. Suurin osa näistä hoitotoista tullaan tekemään suunnitelmakauden alkupuolella ja toistamaan kauden puolessavälissä.

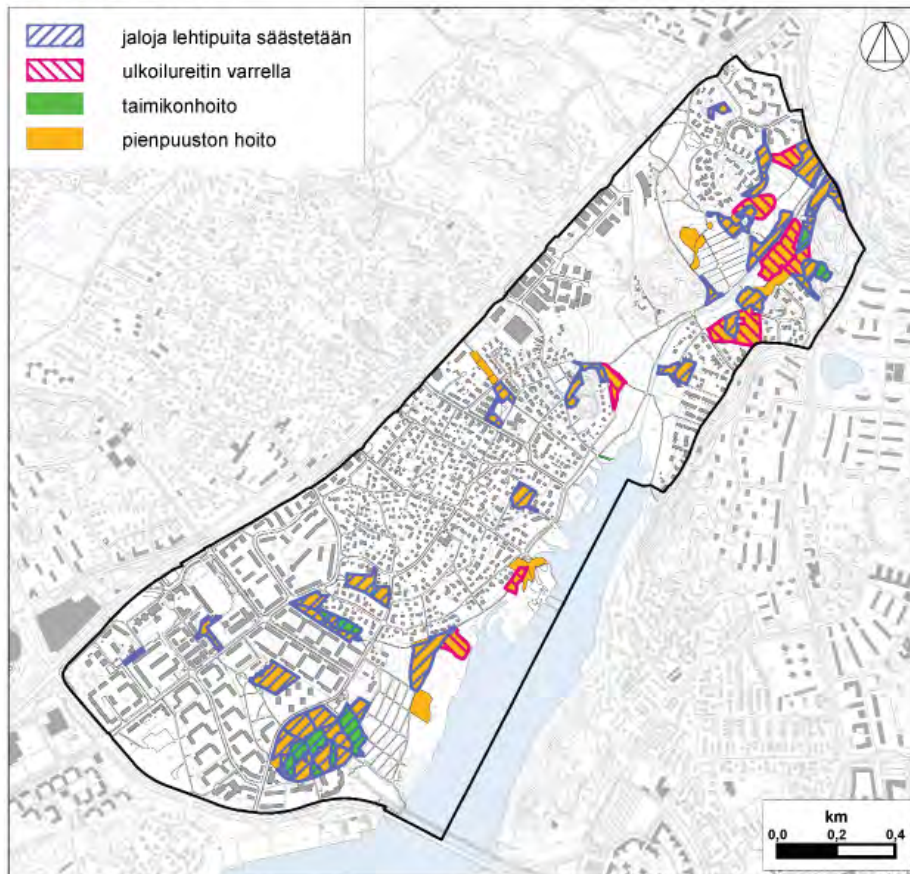
Pienpuuston ja taimikoiden hoito

Pienpuustoa hoidetaan noin puolella suunnittelualan kuvioista (27 ha), taimikkoa noin kolmella prosentilla (3 ha). Toimenpiteet eivät koske koko kuviota, osa kuviosta jää vaihtelevasti toimenpiteiden ulkopuolelle ja lopulla kuviolla hoidon intensiteetti vaihtelee kuvion puuston luonteen mukaan. Pienpuuston hoito tehdään läpäisyperiaatteen mukaisesti siten, että osa pensaskerroksesta jää koskemattomaksi, osa poistetaan osittain, osaan kuviota tehdään aukkoja. Tavoitteena on saada pensaskerroksesta vaihteleva ja avata näkymiä sekä säilyttää lintujen ja muiden pensaskerroksen lajien elinympäristöt. Pienpuuston hoidolla poimitaan lehtipuuvesakon seasta näyttävimmät ja arvokkaimmat puuyksilöt ja pensasryhmät näkyviin.

Metsien hoito



Metsien hoito





Ulkoilureittien varrella ja erityisesti niiden risteyskohdissa pidetään näkymät avoimina – näin ylläpidetään yleistä turvallisuuden tunnetta.



Puotilan leikkimäen pohjakerros on kulunut. Alueella on järeitä kilpikaarnamäntyjä.



Erityisesti Juorumäen alueella on runsaasti jalopuiden taimia. Kuvassa nuori tammi. Jalopuiden ympärille tehdään ns. reikäperkaus.

Niityt ja pientareet

Suunnittelualueen niityistä osaa hoidetaan jo nyt niittämällä. Osa niittyalueista vaatii kunnostamista. Tankovainion-Broändan asemakaavaehdotukseen sisältyvälle Linnavuorenpuiston niittyalueelle ehdotetaan ennallistamis- ja valmentamistoimenpiteitä metsittymisen ehkäisemiseksi. Niittyalueen reunat harvennetaan ja avoimen alueen keskelle syntyneet metsäsaarekkeet, yksittäiset puut ja pensaat poistetaan. Kannot poistetaan ja maa tasoitetaan. Alue pidetään avoimena niittämällä, kunnes se voidaan muuttaa asemakaavan mukaiseen tilaan.

Ruovikot

Suunnittelualueella on kuvioituja ruovikoita vajaa kolme hehtaaria (2,77 ha). Nämä ruovikot sijaitsevat Vartiokylänlahden länsirannalla. Kahdelle ruovikkokuviolle on alustavasti suunniteltu niittoa ja/tai ruoppausta, jotta lahden rantaa myötäilevältä ulkoilureitiltä avautuisi näkymää lahdelle päin ja veneillä olisi helpompaa liikkua.

Luonnonhoidon tavoitteet alueittain

1 Meripellonmäki

Alueen kuviot ovat tärkeitä suojametsiä Itäväylän ja Vuotien liikenteen aiheuttaman melun ja pölyn estäjänä. Toimenpiteenä vaarallisten puiden poisto katujen ja tonttien läheisyydestä.

3 Klaavuntie

Kapea, osin rakennuksen pihalla oleva metsäkuvio on suunnitelmassa ehdotettu muutettavaksi puistometsäksi sijaintinsa ja jalopuustoisuudensa takia. Toimenpiteinä yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito jalon lehtipuuston hyväksi.

8 Puotilan leikkimäki

Viheralueella on huomattavan järeitä kilpikaarnaisia mäntyjä sekä varttuneita tammia. Alue on kärsinyt pohjakerroksen kuluneisuudesta läheisen päiväkodin takia. Toimenpiteinä pienpuuston hoito ja yksittäisten vaarallisten ja tammia haittaavien puiden poisto.

11 Juorumäki

Alueella on huomattavia jalopuuesiintymiä. Jalopuusto on pääosin nuorta ja varttunutta tammea, joka on monessa kohdin lehtipuuvesakon ja kuusikon tukahduttamaa. Toimenpiteinä jalon lehtipuuston ympärille tehtävä reikäperkaus ja ylispuiden poisto jaloa lehtipuustoa vahingoittamatta.

14 Puotilan kartanon puisto

Alueella on enimmäkseen varttuneita koivikoita sekä kostea tervaleppäluhta, joka on merkitty arvometsäksi. Toimenpiteenä koivikoiden harventaminen pensaskerroksen kehittämiseksi. Tervaleppäluhta jätetään kehittymään luonnontilaan.

15 Rusthollarinpuisto

Puistosta ja käytävien reunoilta on poistettu kuolleita, vaarallisia ja huonokuntoisia puita vuonna 2009 valmistuneen suunnitelman mukaisesti. Lisäksi tiheitä vesakkoja ja kuusentaimiryhmiä on harvennettu. Maalinoituslaitteiden ympäristöstä on poistettu huonokuntoisia puita. Täydennysistutuksia on tehty metsälehmüksillä, koivulla, terttuseljalla ja kuusamilla. Toimenpiteinä pienpuuston hoito ja nuoren metsän hoito kuusen taimikolle. Lisäksi alueen pohjoispäästä poistetaan kuolleita ja heikentyneitä koivuja.

16 Loosarinpuisto

Puistosta ja käytävien reunoilta on poistettu kuolleita, vaarallisia ja huonokuntoisia puita vuonna 2008 valmistuneen suunnitelman mukaisesti. Käytävien varsilla on myös hoidettu pienpuustoa. Puiston alavammalla itäpuolella on tehty täydennysistutuksia tervalepällä ja metsälehmüksellä. Toimenpiteinä pienpuuston hoito ja yksittäisten vaarallisten puiden poisto.

20 Vartiokylän lahdenranta

Alue on lähinnä nuorta ja varttunutta koivikkoa sekä ruovikkoa. Toimenpiteinä koivikon harvennus pohjoisosan pysäköintialueen ja kadun välittömässä lähiympäristössä. Lisäksi alueen eteläosassa tavoitteena ruovikon niitto näkymäsektorin luomiseksi ulkoilureitiltä merelle.

24 Varjakanmäki

Kallioinen mäenlakialue, jossa isoimpana puustona on osin huonokuntoista ja kuollutta lehtipuustoa ja pensaskerroksessa muun muassa pihlajaa ja vaahteraa. Toimenpiteinä yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito.

25 Linnanlahden puisto

Alueen metsät vaihtelevat kuusikoista varttuneisiin koivikoihin ja harmaalepikköön. Toimenpiteinä koivikoiden harvennus, yksittäisten puiden poisto ja pienpuuston hoito. Osa kuvioista, muun muassa Itäväylää rajaavat suojametsäkuviot jätetään toimenpiteiden ulkopuolelle.



Puotilan kartanon puiston rantavyöhykkeen koivikkoa harvennetaan pensaskerroksen kehittämiseksi.



Suuri osa luonnonhoidon toimenpiteistä on eriateisia harvennushakkuita. Kuvassa harvennettavaa koivikkoa.



Borgsin tilaan liittyvät niityt pyritään saamaan säännöllisen niiton piiriin.

27 Linnavuori

Kulttuurihistoriallisesti tärkeä, pääosin museoviraston hallinnoima alue, jossa puustona on pääosin varttunutta koivua, sekä kuusta ja ylempänä mäntyä. Toimenpiteinä pienpuuston hoito ja yksittäisten puiden poisto reittien, katujen ja tonttien läheisyydestä.

28 Varjakanpuisto

Suunnittelualan ekologisesti arvokkain kohde, tervaleppäkorpi. Alue on jätetty kokonaisuudessaan jätetty kehittymään luonnontilaan. Alue kuuluu hoitoluokkaan C5. Alue muutetaan myöhemmin luonnonsuojelualueeksi. Ei toimenpiteitä.



29 Linnavuoren puisto – eteläinen

Vanhaa pelto- ja niittyaluetta, jossa kasvaa pääosin nuorta ja varttunutta koivua sekä muuta lehtipuuta. Alue on osa Tankovainio-Broändan asemakaavaehdotusta. Tavoitteena avoimen niittyalueen palauttaminen ja alueen valmistelu kaavaehdotuksen mukaiseen käyttöön. Toimenpiteinä reunametsän harvennus ja avoimien alueiden keskelle syntyneiden pienten metsäsarekkeiden poistaminen. Tämän jälkeen avoimia alueita niitetään kerran vuodessa.

31 Linnavuoren puisto – keskinen

Alueella on arvokas ketoniitty, jolla kasvaa vaativaa ketokasvilisuutta ja muun muassa suuria katajia. Alueen pohjoisosaan Itäväylän varteen rakennetaan maakaasuputken paineenvähennysasema, minkä takia suurin osa suojametsästä häviää. Toimenpiteinä niityn eteläosan koivikon harventaminen koivikon elinvoimaisuuden ja metsikön kerroksellisuuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Mellunkylänpuron varteen jätetään koskematon vyöhyke.

32 Linnavuoren puisto – pohjoinen

Aukeahkoa, osin metsittynyt vanha niitty- ja peltoalue, jonka halki virtaa Mellunkylänpuro. Alue on osa Tankovainio-Broändan asemakaavaehdotusta.

35 Kurkimoisionpuisto, itäinen

Vanhaa pelto- ja niittyaluetta, viljelystä kertovat sarkaojien jäänteet. Nykyisin alue on kostea ja rehevä, osin korpimainen ja soistunut alue, jossa pääpuulajina varttunutta hies- ja rauduskoivua sekä jonkin verran terva- ja harmaaleppää. Pienpuuston joukossa muun muassa pajua ja tuomea. Aluetta halkova Broändanpuro ja sen välitön lähiympäristö luovat tärkeän ekologisen ja maisemallisen kokonaisuuden. Alueella on muun muassa arvokas



Mellunkylänpuron ja Broändanpuron varteen on ehdotettu pienipiirteisiä hoitotoimenpiteitä, lähinnä pienpuuston hoitoa.

rinnelehto. Lisäksi rakennusviraston inventoinneissa on rajattu muun muassa harmaaleppä- ja tuomivaltainen lehto alueen keskiosissa. Toimenpiteinä muun muassa alueen koillisosassa koivikon harvennus, pienpuuston hoito reittien välittömässä läheisyydessä, ylispuun poisto kuusentaimikoiden päältä sekä yksittäisten puiden poistoa reittien ja tonttien läheisyydestä.

Luonnonhoidon toteutusohjelma 2012–2022

Aluesuunnitelman mukainen luonnonhoidon toteutussuunnitelma laaditaan vuoden 2012 aikana. Toteutussuunnitelma sisältää aluesuunnitelman mukaiset tekniset toimenpideohjeet. Aluesuunnitelma ja luonnonhoidon toteutussuunnitelma ovat nähtävissä rakennusviraston Internet -sivuilla ajankohtaisia viheralueita esittelevässä kohdassa sekä rakennusviraston asiakaspalvelussa.

Työt pyritään aloittamaan suunnitelmakauden alkupuolella, vuoden 2013 aikana metsien hoidolla. Toiskertaiset hoitotyöt, kuten pienpuuston poisto ulkoilureittien varsilta sekä taimikoiden hoito tehdään suunnitelmakauden puolella välissä, vuonna 2018. Ylläpidettävien niittyjen niitto tehdään vuosittain.

Harvennus- ja uudistushakkuut tehdään lintujen pesimäajan 1.4.-31.7. ulkopuolella. Puutavara välivarastoidaan hakkuiden ajaksi sopiviin kohtiin ja kuljetetaan pois. Hakkuutähteiden siivous metsistä tehdään lumettomana aikana ja ne pyritään korjaamaan mahdollisimman nopeasti pois metsistä ja ulkoilureittien varsilta. Ulkoilureittien läheisyydessä työskennellessä huolehditaan ulkoilijoiden turvallisuudesta.

Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto tilaa luonnonhoitotyöt vuosittain edellisen vuoden syksyllä luonnonhoitosuunnitelmien toteutusaikataulun ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Ennen töiden toteutusta niistä tiedotetaan sidosryhmille ja asukkailla paikallislehtien ja maastotiedotteiden sekä rakennusviraston Internet -sivujen kautta. Kaikissa suunnittelu- ja toteutusvaiheissa asukkailla on mahdollisuus saada lisätietoja ja esittää palautetta luonnonhoidon asiantuntijoille rakennusvirastoon. Viimeistään hakkuutiedotteiden ilmestyessä maastoon on asukkailla mahdollisuus esittää toiveita kiinteistönsä ja puiston rajalla olevista puista vastaavalle työnjohtajalle, joka ottaa ne huomioon mahdollisuuksien mukaan.

3.3.6 Puhtaanapito

Puhtaanapitotöitä ovat irtoroskien kerääminen, roska-astioiden tyhjentäminen, kalusteiden ja varusteiden kunnosta huolehtiminen sekä päällystettyjen alueiden pesu. Puhtaanapitoluokka on katualueilla sidottu ylläpitoluokkaan, viheralueilla puhtaanapitoluokka voidaan määritellä viherhoitoluokasta riippumatta.



Roska-astioita sijoitetaan penkkien, oleskelualueiden ja linja-autopysäkkien yhteyteen sekä alueille, joilla on muuten paljon jalankulkuliikennettä: tällaisia ovat suunnittelualueella Puotila metrotori, ostoskeskuksen ympäristö, Rättärinpolku ja Rusthollarintie sekä viheralueilla ulkoilureitti Meripellontieltä Kallvikintielle ja viljelypalstojen ympäristöt. Roska-astioita sijoitetaan myös tärkeimpien ulkoilureittien varsille. Tärkeimmät ulkoilureitit on esitetty kartalla "Ulkoilureitistön tavoitetilä" sivulla 49.

3.3.7 Lumen poisto



Lunta aurataan katujen lumitiloihin ja muihin sopiviin paikkoihin pieniä määriä. Näitä lumitiloja on useimpien katujen ja viheralueiden laidoilla. Lunta ei aurata liikenteen näkemäalueille eikä pelastusreiteille. Lunta ei myöskään aurata alueille, joilla on arvokkaita tai helposti vaurioituvia rakenteita, arvokasta puutarhakasvillisuutta tai luontoalueita eikä alueille, jotka on hulevesijärjestelyjen takia pidettävä vapaina lumesta. Runsaslumisina talvina yleisiltä alueilta aurattu lumi kuljetetaan lumen vastaanotto- ja kasauspaikeille.

Lumen vastaanottopaikat

Lumen vastaanottopaikat on tarkoitettu lumen pitkäaikaiseen varastointiin ja/tai sulattamiseen. Helsingissä on kahdeksan vakituista lumen vastaanottopaikkaa, joista seitsemän sijaitsee maalla ja yksi merialueella. Lisäksi kaupungissa on 22 väliaikaista lumen vastaanottopaikkaa, joita otetaan tarvittaessa käyttöön lumitilanteen mukaan.



Suunnitelma-alueen lähin vakituinen lumen vastaanottopaikka on Vuosaarella, Niinisaarentien ja Satamakaaren kulmassa noin yhden kilometrin päässä suunnitelma-alueelta. Vuosaaren lumen vastaanottopaikka on kaupungin pienin ja se täyttyy nopeasti. Suunnitelma-alueen lähin väliaikainen lumen vastaanottopaikka on Vuosaaren täyttömäellä, jonne suunnitelma-alueelta on noin kilometri. Vuosaaren täyttömäen vastaanottopaikka ei ollut käytössä talvella 2011-2012. Alueelta kuljetetaan lumikuormia myös noin 8 kilometrin päässä sijaitsevaan Herttoniemen vakituiseen vastaanottopaikkaan.

Lumen kasauspaikeat

Rakennusviraston tavoitteena (2010:XX/HKR) on löytää jokaisesta kaupunginosasta katualueiden lumitilojen lisäksi alueita lumen väliaikaiseen varastointiin. Lumen kasauspaikeat voidaan jakaa lyhyt- ja pitkäaikaisiin varastointiin keston mukaan.

Lumen kasaupaikkojen esivalmistelu- ja jälkityöt

Syksyllä, lumettomaan aikaan, pidetään urakoitsijan kanssa katselmus lumen kasaupaikoista. Tarvittaessa alueilta poistetaan ajoesteet ja alue siistitään. Jos lumikasoja joudutaan sijoittamaan rakenteiltaan tai kasvillisuudeltaan aralle alueelle, suojeltavat kohteet suojataan tai osoitetaan varoitusmerkein.

Keväällä kevätsiivouksessa alueelta poistetaan roskat, hiekka ja muu sinne kuulumaton aines. Mahdollisesti rikkoutuneet rakenteet, pinnat, varusteet (esimerkiksi liikennemerkki) ja kalusteet korjataan. Nurmipinnat uusitaan ja muu kasvillisuus hoidetaan esimerkiksi leikkaamalla pensaat. Mahdolliset ajoesteet asennetaan takaisin paikoilleen. Jälkitöiden toteutuminen tarkistetaan katselmuksessa urakoitsijan kanssa.

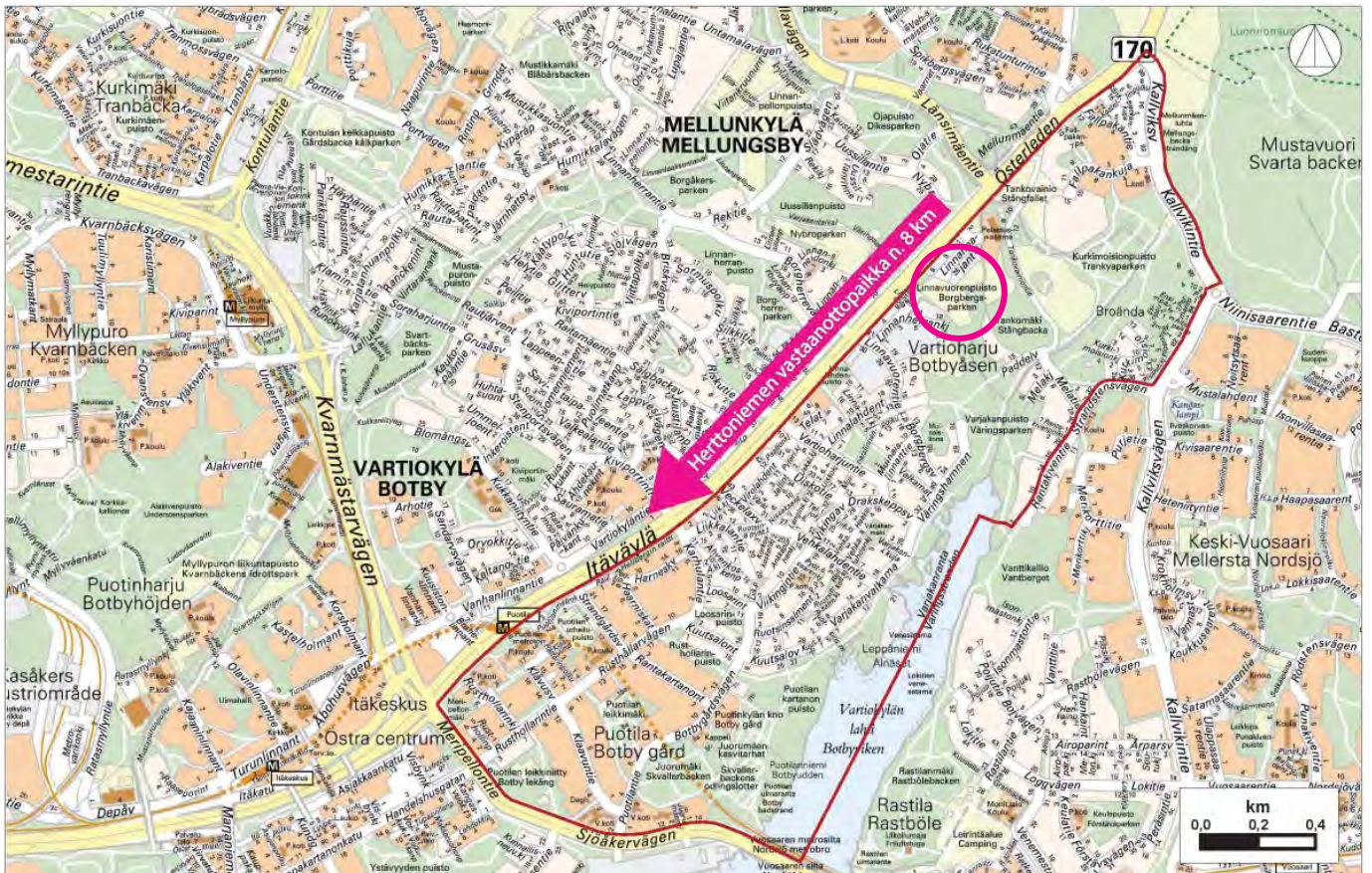
Suunnitelma-alueen läheisyydessä sijaitsee useita vakituisia ja väliaikaisia lumen vastaanottoaikoja. Tällöin alueella ei ole merkittävää tarvetta pienille lumenkasaupaikoille. Alueella ei ole kuin yksi pitkäaikaiseen lumenkasaukseen soveltuva viheralue.

Viheralue Linnavuorenpuistossa Linnanpajantien päässä. Alue soveltuu käytettäväksi Tankomäen-Broändan asemakaavaehdotuksen toteuttamiseen asti. Alueen läpi kulkee useita polkuja, mikä on huomioitava lumikasojen sijoittelussa. Alue on kaupunkikuvallisesti merkittävä ja sen läheisyydessä on luontoarvoiltaan huomattava keto – nämä seikat on huomioitava erityisesti alueen jälkisiivouksessa.

3.4 Jatkoselvitys- ja suunnittelutarpeet

Tehtyjen ja meneillään olevien selvitys- ja suunnitteluhankkeiden lisäksi alueella ei ole uusia jatkoselvitys- tai suunnittelutarpeita.

Lumilogistiikka



Ohjeelliset kriteerit lyhytaikaiselle lumenkasauspaikalle, josta lumi ajetaan lumen vastaanottoaikaalle:

- kaupungin maanomistus
- toimiva ajoyhteys
- aukea, kooltaan yli 400 m²:n alue
- ei pysyviä rakenteita tai varjeltavaa kasvillisuutta
- ei hoitoluokkien A1, B5, C5 -alue (hoitoluokan A2 kenttien käyttömahdollisuudet selvitetään tapauskohtaisesti)
- ei asuntokatujen varrella
- sulamisvesien käsittely mahdollista järjestää asianmukaisesti
- ei liikenteen näkemäalueille eikä pelastusreiteille

Ohjeelliset kriteerit pitkäaikaiselle lumenkasauspaikalle, jossa lumi saa sulaa paikalleen:

- kuten yllä, mutta lisäksi: sulamisvesien käsittely mahdollista järjestää asianmukaisesti

3.5 Esitetyt peruskorjaus-, uudisrakentamis- ja kunnostushankkeet

3.5.1 Hankkeiden yleiskuvaus ja kiireellisyyjärjestys

Peruskorjaus-, uudisrakentamis- ja kunnostushankkeiksi valittiin kohteita, joiden toiminnallisuudessa ja turvallisuudessa on parannettavaa ja joissa muutoksella on kaupunkikuvaa kohentava tai yleistä viihtyisyyttä lisäävä vaikutus. Kohteiden valinnalla on myös pyritty varautumaan väestönmuutosten ja täydennysrakentamisen aiheuttamiin muutoksiin: valituilla kohteilla pyritään täydentämään ja vahvistamaan yleisten alueiden palvelutarjontaa.

Hankkeet on jaoteltu kolmeen kiireellisyysluokkaan. Luokkaan 1 (kiireellinen) on valittu kunnoltaan huonoimmat, toiminnallisesti puutteellisimmat ja eniten käytetyt kohteet. Kiireellisyysluokkaan 2 (vähän kiireellinen) on määritelty kohteet, joissa on selkeitä toiminnallisia tai kaupunkikuvallisia puutteita. Luokkaan 3 (ei kiireellinen) on valittu kohteita, joiden käyttö on vähäisempää tai joiden kehittäminen riippuu tulevista maankäytön ratkaisuista. Kiireellisyysluokat on esitetty myös taulukossa 4.

- 1. Varjakanvalkama.** Kadun painuneet osuudet uusitaan kevennystä käyttäen. Kadun yleisilmettä kohennetaan vastaamaan alueen yleistä laatutasoa. Kiireellisyysluokka 2.
- 2. Sorakadut Ruotsinpyhtään- ja Jallintie.** Sorapintaiset kadut rakennetaan uudelleen asfalttipäällysteisiksi kaduiksi. Kiireellisyysluokka 2.
- 3. Rantareitti Meripellontieltä Kallvikintielle.** Ulkoilureitin käytettävyyttä ja elämyksellisyyttä parannetaan vahvistamalla puistokäytävän rakenteita, niittämällä ruovikoita sekä lisäämällä reitin varrelle penkkejä ja muita varusteita. Kiireellisyysluokka 2.
- 4. Kurkimoisionpuisto.** Kurkimoisionpuistoon rakennetaan uusi, kaksiosainen koira-aitaus. Puiston tärkeimmillä kulkuyhteyksillä olevien siltojen kaiteet ja tulopenkereet kunnostetaan ja reittien varrelle lisätään penkkejä ja muita varusteita. ja kiireellisyysluokka 3 (Kurkimoisionpuisto).
- 5. Tankovainio.** Puiston leikkipaikka peruskorjataan ajanmukaiseksi ja turvalliseksi. Puiston käytäviä ja istutusalueita kunnostetaan ja puiston penkit uusitaan. Penkkejä lisätään puistokäytävien varsille. Kiireellisyysluokka 2.
- 6. Puotilan kartanon alue, a) Juorumäki, b) Koira-aitaus.** Juorumäen puistossa Puotilantielle johtavat portaat peruskorjataan ja viheralueen muita rakenteita ja käytäviä kunnostetaan. Puotilan kartanon puiston koira-aitausta laajennetaan ja parannetaan. Kiireellisyysluokka 2.



Varjakanvalkama on leveä, Vartiokylänlahden rantaviivan suuntainen katu. Katu on painunut eteläpäässä.



Ulkoilureitti Meripellontieltä Kallvikintielle on erittäin suosittu ympäri vuoden. Reitin elämyksellisyyttä heikentää umpeenkasvaneet rannat, hulevesi- ja merivesitulvat sekä kalusteiden vähäisyys.



Tankovainion leikkipaikan käytön arvioidaan lisääntyvän tulevaisuudessa. Leikkipaikalla ja sitä ympäröivillä käytävillä on vakavia kuivatusongelma.

Esitetyt katu- ja viheralueiden peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeet



Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki NUMERO!



Koira-aitaus Puotilan kartanon puistossa on käyttöönsä nähden pieni ja jakamaton

3.5.2 Katualueiden peruskorjaus- ja kunnostushankkeet

1 VARJAKANVALKAMA

Kohteen kuvaus

Varjakanvalkama on Vartiokylänlahden rannan suuntainen, ajoradaltaan noin 5 metriä leveä, valaistu tonttikatu. Katu rajautuu välillä Kuutsalonpolku–Vehkalahdentie molemmin puolin asuintontteihin ja välillä Vehkalahdentie–Varjakanpuisto lännessä asuintontteihin ja idässä viheralueeseen.

Katu päättyy sekä etelässä että pohjoisessa kääntopaikkaan, jolta kulkuyhteys jatkuu jalankulku- ja pyörätienä. Kadulla ei ole jalkakäytäviä. Välillä Vehkalahdentie–Linnavuorentie kadun itäpuolella kulkee viheralueella kadun suuntainen, sorapintainen puistokäytävä, rantareitti. Puistokäytävä on myös osa seudullista ulkoilureittiä. Puistokäytävän pinta on jonkin verran kadun pintaa alempana. Vartiokylänlahti tulvii toistuvasti käytävälle ja ajoittain ajoradalle saakka.

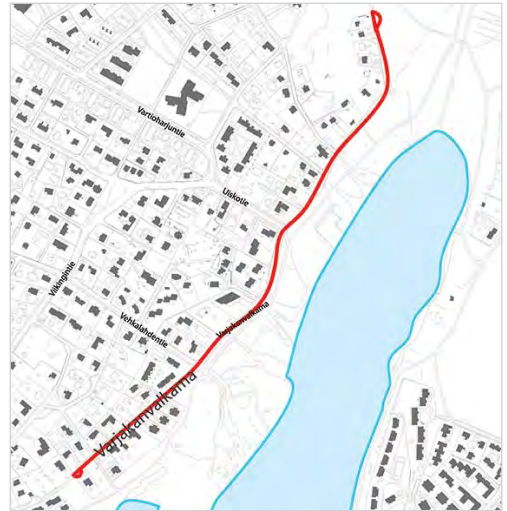
Kadulta on useita ajoyhteyksiä puistokäytävälle. Viheralueella on kaksi yksityisen tahon ylläpitämää venelaituria: toinen Varjakanpuiston eteläpuolella ja toinen Uiskotien liittymän pohjoispuolella. Varjakanpuiston venelaiturin yhteydessä on pieni hiekkapintainen autojen pysäköintikenttä. Pysäköintiä on myös kadun varrella.

Kadun ajorata on koko pituudeltaan päällystetty. Päällysteessä on painuneilla osuuksilla runsaasti halkeamia. Kadulla on betoniset reunatuet molemmin puolin katua välillä Kuutsalonpolku–Vehkalahdentie ja vain toisella puolella välillä Linnavuorentie–Varjakanpuisto. Välillä Vehkalahdentie–Linnavuorentie kadulla ei ole reunatukia.

Kadulla on hulevesiviemäri välillä Kuutsalonpolku–Vehkalahdentie ja Linnavuorentiestä pohjoiseen yksittäisiä hulevesikaivoja, jotka purkavat hulevedet suoraan lähivirkistysalueen ojiin. Muu katu on kuivatettu sivuojin. Osa lähistön katujen hulevesiviemäreistä purkaa hulevedet Varjakanvalkaman ali Vartiokylänlahteen.

Katu sijaitsee suurimmaksi osaksi pehmeiköllä, jossa pehmeiden maakerrosten (liejua, savista liejua, savea ja silttiä) kokonaispaksuus on 5–10 metriä. Katuosuuden päissä savikerroksen paksuus on 1–3 metriä.

Ajorata on painunut noin 150 metrin matkalla Vehkalahdentiestä etelään ja 230 metrin matkalla Uiskotiestä pohjoiseen. Ajorata ei ole kuitenkaan painunut nykyisten vesihuolto-putkien kohdalla, koska putket on perustettu pehmeikköosuudella puisten tukipaalujen ja hirsirinnan varaan. Lisäksi ajorata ei ole juurikaan painunut välillä Vehkalahdentie–Uiskotie, koska ajorataa on kevennetty kevyt-sorarakenteella erillisellä toimenpiteellä 2000-luvun alussa.



<i>Katutyyppi:</i>	<i>tonttikatu</i>
<i>Liikennemuodot:</i>	<i>huolto- ja ajoneuvoliikenne, jalankulku, pyöräily</i>
<i>Katuosien pituus:</i>	<i>966 m</i>
<i>Ylläpitoluokka:</i>	<i>3</i>
<i>Kiireellisyysluokka:</i>	<i>2</i>
<i>Tavoiteaikataulu:</i>	<i>2012–2017</i>



Kadun varrella on kaksi pienvenelaituria, joille on ajoyhteys puistokäytävien kautta.



Varjakanvalkaman pinnassa on pitkittäissuuntaisia halkeamia. Kadun pinta on painunut putkilinjojen ympäriltä.



Kadun painuminen aiheuttaa myös lätäköitymistä.

Käyttäjien toivomukset

Asukkaat ovat toivoneet kadun ja puistokäytävän kunnostamista sekä erikoisvalaistusta meren rantaan. Lisäksi kadulle on toivottu nopeusrajoitusta ja hidasteita välille Vehkalahdentie-Uiskotie.

Tavoitteet

Tavoitteena on kohentaa Varjakanvalkaman yleisilmettä vastaamaan muuta aluetta sekä lieventää kadun ja puistokäytävän rakenteiden painumisen aiheuttamia haittoja. Hanke suunnitellaan ja toteutetaan seudullisen ulkoilureitin peruskorjauksen kanssa.

Kadun täydellinen perusparannus painuma- ja tulvaongelmien poistamiseksi edellyttäisi kadun uudelleen rakentamista paalu-laatan varaan koko pehmeikköosuudella, yhteensä 660 metrin matkalla. Tämä vaatisi myös putkilinjojen ja valaistuksen uusimisen. Hankkeen kustannusarvio nousee yli 2 miljoonaan euroon.

On realistisempaa kunnostaa kohde muuta aluetta vastaavaksi kevyemmällä toimenpiteillä eli keventämällä keventämättömät osuudet yhteensä 380 metrin matkalla. Tällöin kadun painuminen hidastuu. Kevyestä parantamisesta huolimatta katu tulee painumaan ja se vaatii uudelleen päällystämistä aika ajoin.

Toimenpiteet 10-vuotiskaudelle

Painuneet osuudet kevennetään esimerkiksi vaahtolasikevennyksellä. Ajouradan päällysrakenne uusitaan kevennyksen vaatimalta alueelta. Koko katu päällystetään. Nykyiset liimatut betoniset reunatuet uusitaan graniittisiksi. Osuudet, joilla ei ole reunatukia, rakennetaan nykyiseen tapaa ilman reunatukia eli katu kuivataan sivuoin.

Huoltoajoyhteydet venelaitureille säilytetään, mutta Uiskotien päässä oleva ajoyhteys siirretään nykyisen oikopolun kohdalle. Vanha ajoyhteys poistetaan käytöstä.

Kalusteita, varusteita ja istutuksia ei uusita eikä niitä lisätä. Kaikissa ratkaisuissa pyritään alueelle tyypilliseen laatutasoon.

Ylläpidossa huomioitavaa

Pehmeän pohjamaan varaan perustettu katu tulee kunnostuksesta huolimatta painumaan ja se vaatii uudelleen päällystämisen aika ajoin.

2 SORAKADUT

a: Ruotsinpyhtääntie b: Jallintie

Kohteen kuvaus

a: Ruotsinpyhtääntie

Ruotsinpyhtääntie on nykyinen sorapintainen, ajoradaltaan noin 4 metriä leveä, valaistu tonttikatu. Katu rajautuu molemmin puolin asuintontteihin.

Kadun ajoneuvoliikenteen läpiajo on estetty ajoesteiden ja liikennemerkein, ainoastaan jalankululle ja pyöräilylle on sallittu läpikulkua. Kadulla ei ole jalkakäytäviä,

Kadulla on hulevesiviemäri, mutta ei hulevesikaivoja eikä sivuoja, jolloin hulevesien pintavalunta varsinkin Liikkalan tien suunnasta on aiheuttanut eroosiota.

Katu sijaitsee kitkamaa-alueella, jossa maakerroksen syvyys on yli 1 metriä.

Kohteen kuvaus

b: Jallintie

Jallintie on nykyinen sorapintainen, ajoradaltaan noin 2-4 metriä leveä, valaistu päättävä tonttikatu. Katu rajautuu molemmin puolin asuintontteihin.

Kadulla ei ole jalkakäytäviä.

Kadulla on hulevesiviemäri, mutta ei hulevesikaivoja.

Katu sijaitsee savialueella, jossa savikerroksen paksuus on pääosin 1–3 metriä. Kadun keskiosassa saven paksuus on yli 3 metriä.

Käyttäjien toivomukset

Asukaspalautteessa on toivottu sorapintaisten katujen kunnostusta.



<i>Katutyyppi:</i>	<i>tonttikatu</i>
<i>Liikennemuodot:</i>	<i>huolto- ja ajoneuvoliikenne, jalankulku, pyöräily</i>
<i>Katuosien pituus:</i>	<i>a: 145 m b: 86 m</i>
<i>Ylläpitoluokka:</i>	<i>3</i>
<i>Kiireellisyysluokka:</i>	<i>2</i>
<i>Tavoiteaikataulu:</i>	<i>2012–2017</i>



Pahoja vesieroosion jälkiä Ruotsinpyhtääntiellä

Tavoitteet

Tavoitteena on rakentaa kadut uudelleen. Ruotsinpyhtääntien ajoneuvoliikenteen läpiajamisen kiellon jatkamista on harkittava.

Toimenpiteet 10-vuotiskaudelle

Kadut rakennetaan uudelleen asfalttipintaisiksi reunatuellisiksi. Kaduille rakennetaan hulevesikaivot, jotka liitetään nykyisiin hulevesiviemäriin. Reuna-alueet nurmetetaan.

Jallintien suunnittelussa tulee ottaa huomioon seuraavia asioita:

- Kadun pohjoispäässä tonttien pensaatsat ja pensasaidat on istutettu tai kasvaneet katualueelle, jolloin ajoradan leveys on nykyään paikoin vain noin 2 metriä.
- Jallintien 1b:n tontin kaakkoiskulmassa on pohjakartan mukaan nykyinen kellari, joka sijaitsee osittain katualueella.

Ylläpidossa huomioitavaa

Katujen katualueen leveys on noin 6.5 metriä, jolloin lumitilaa tulee olemaan vähän.



Jallintie

3.5.3 Viheralueiden peruskorjaus- ja kunnostushankkeet

2 RANTAREITTI MERIPELLONTIELTÄ KALLVIKINTIELLE

Kohteen kuvaus

Vartiokylänlahden rantaa seuraava puistokäytävä on osa pääkaupunkiseudun seudullista ulkoilureittiä (YTV 2002) ja osa valtakunnallista pyöräilymatkailureittiä (Helsingin seudun ulkoilu- ja pyöräilykartta). Helsingin merenrantojen kehittämissuunnitelman (HKR 2003) mukaan yhtenäisten rantareittien aikaansaaminen on Helsingin pitkän tähtäimen tavoite.

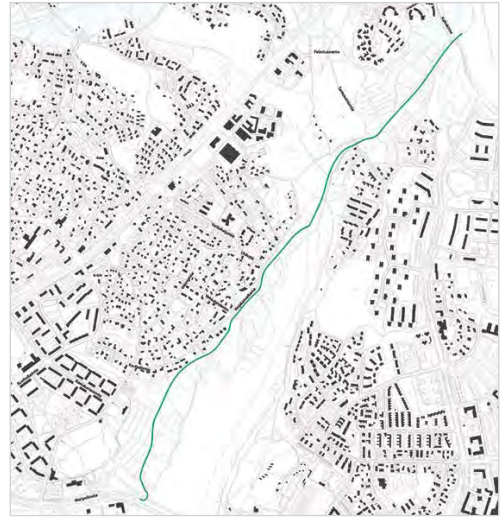
Puistokäytävistä muodostuva reitti on yhtenäinen Meripellontieltä Kallvikintielle, mutta toistuvasti käyttökelvoton Vartiokylänlahden tulviessa reitille. Pahimmat tulva- ja hulevesiongelmien ovat välillä Leppäniemen venesatama–Varjakanpuisto. Reitillä käytettävyyttä ja elämyksellisyyttä heikentävät lisäksi käytävän painuminen, pintavesien kertyminen painumiin ja merinäköymien umpeenkasvu rantojen ruovikoitumisen takia.

Rantareitin liittymäkohdat etelässä ja pohjoisessa eivät ulkoasultaan vastaa reitin merkitystä tärkeänä seudullisena ulkoilureittinä. Etelässä Vuotien alittaessaan käytävän leveys vaihtelee, rantapenger vaikuttaa heikolta ja alituskohdan yleisilme on kokonaisuudessaan jäsentymätön ja epäsiisti. Pohjoisessa reitti jatkuu väliaikaisin merkein merkityn suojausjätien kautta pohjoiseen.

Reitillä on niukasti kalusteita ja varusteita. Reitillä varrella on kulttuurihistoriallisesti mielenkiintoiset kohteet Puotilan kartano puistoineen ja Helsingin ainoa tunnettu linnavuori. Kohteita ei ole opastettu reitiltä. Reitillä on valaistusta. Talvella reitillä on liikuntaviraston ylläpitämä latu.

Käyttäjien toivomukset

Rantareitti on asukkaille tärkeä virkistysreitti. Asukkaat ovat toivoneet rantareitin kunnostamista, ruovikoiden niittoa ja puiden harventamista merinäköymien avaamiseksi. Lisäksi rantaan on toivottu lisää penkkejä ja roska-astioita sekä ehdotettu nuotio- ja avoimia nurmialueita vapaaseen oleskeluun. Yhteyttä Vuotien sillalle on toivottu kunnostettavaksi viihtyisämmäksi. Asukkaat ovat toivoneet reitille talvikunnossapitoa, jotta talvella hiihtämisen lisäksi käveleminenkin reitillä olisi mahdollista.



Pinta-ala/pituus: noin 2800 m

Rekisterinumero:

Hoitoluokat

(pinta-ala): C1.2, A3, 0 (ruovikot), C5

Puiston tyyppi ja käyttö:

ulkoilu- ja virkistys reitti, talvisin latu

Suunnitelma nro / vuosi:

Suunnittelija(t):

Luonnonhoito-suunnitelman kuvat:

Kiireellisyysluokka 2

Tavoiteaikataulu: 2012–2017



Vuotien alituskohdan yleisilme on kokonaisuudessaan jäsentymätön ja epäsiisti.



Rannat ovat voimakkaasti ruovikoituneet.



Hulevedet ja Vartiokylänlahti tulvivat usein käytävälle. Vesi seisoo Varjakanvalkaman ja puistokäytävän välisellä viherkaistalla pitkään.

Tavoitteet

Tavoitteena on parantaa rantareitin käytettävyyttä ja elämyksellisyyttä sekä peruskorjata käytävä väleillä Leppäniemen venesatama–Varjakanvalkama ja Puotilan uimaranta–Puotilan venesatama / Meripellontie. Hanke suunnitellaan ja toteutetaan käytävän peruskorjauksen osalta Varjakanvalkaman peruskorjauksen kanssa.

Luonnonhoidon tavoitteet

Tavoitteena on avata näkymä rantareitiltä lahdelle ja helpottaa veneiden liikkumista.

Toimenpiteet 10-vuotiskaudelle

Puistokäytävän pintaa korotetaan noin 20 cm:n paksuisella murske- ja kivituhkarakenteella kuivatuksen parantamiseksi välillä Leppäniemen venesatama–Varjakanpuisto.

Käytävä peruskorjataan tasalevyiseksi välillä Puotilan uimaranta – Puotilan venesatama / Meripellontie. Rantapenger vahvistetaan ja eroosiosuojataan kiviheitokkeella.

Reitin varrelle lisätään säännöllisin välimatkoin penkkejä ja roskastioita sekä seudullisen pyöräilyreitit tunnuksia. Puotilan kartano ja muinaislinna opastetaan opasteviitoin.

Varjakanvalkaman/Vartiokylänlahden rannat lisätään Helsingin rantojen niitto-ohjelmaan. Rantaruovikoita niitetään ohjelman mukaisesti kerran vuodessa ensimmäiset kolme vuotta ja tämän jälkeen joka seitsemäs vuosi. Ruovikkoa poistetaan niittämällä tai ruoppaamalla veneväyliltä ja kahdelta ruovikkokuviolta.

Ylläpidossa huomioitavaa

Rantareitti on yksi alueen suosituimmista ulkoilureiteistä ja sen kunnossapitoon ja siisteyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Reitit puhtaanapitoluokka on P4, roskat reitiltä tulee kerätä kerran kuukaudessa. Ajoittain toistuvien tulvien aiheuttamat vauriot puistokäytävillä tulee kunnostaa pian vaurioiden toteamisen jälkeen.

3 KURKIMOISIONPUISTO

Kohteen kuvaus

Kurkimoisionpuisto on yleisilmeeltään erittäin vihreä ja metsäinen viheralue. Puisto on entistä viljelymaata, peltojen sarkaojat ovat yhä näkyvissä. Aluetta halkova Broändanpuro ja sen välitön lähiympäristö luovat tärkeän ekologisen ja maisemallisen kokonaisuuden. Alueella on muun muassa arvokas rinnelehto. Lisäksi rakennusviraston inventoinneissa on rajattu muun muassa harmaaleppä- ja tuomivaltainen lehto alueen keskiosissa. Puistossa on tiheä käytäväverkosto ja lukuisia puukantaisia siltoja, joiden kaiteet ja tulopenkereet ovat huonossa kunnossa. Puistoon ja sen läheisyyteen on kaavoitettu uusia alueita asuinrakentamiselle. Puiston virkistyskäyttö ja vaatimukset palvelutarjonnan parantamisesta lisääntyvät kasvavan asukasmäärän myötä. .

Käyttäjien toivomukset

Kurkimoisionpuiston on toivottu säilyvän mahdollisimman luonnontilaisena ja luonnontilaisten alueiden mahdollisimman yhtenäisinä. Puroympäristöissä viihtyvien pieneläinten elinympäristöjen säilymisestä on korostettu.

Tavoitteet

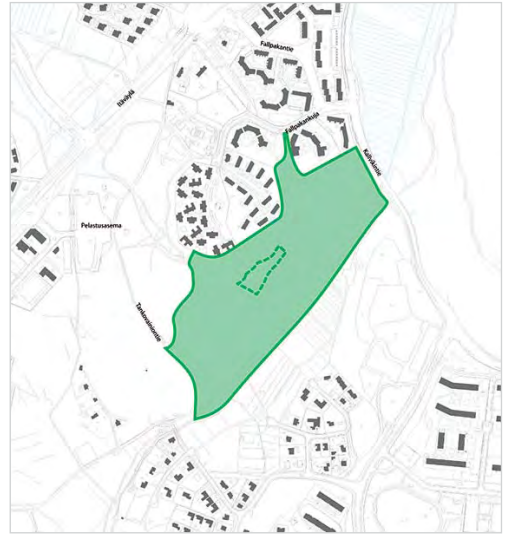
Tavoitteena on rakentaa Kurkimoisionpuistoon koira-aitaus sekä kohentaa puiston muutakin kalustusta ja varustusta.

Luonnonhoidon tavoitteet

Kurkimoisionpuiston nykyinen, metsäinen ja rehevä yleisilme säilytetään. Tavoitteena elinvoimaiset ja monimuotoiset kuviot. Puroympäristöt pidetään yhtenäisinä.

Toimenpiteet 10-vuotiskaudelle

Kurkimoisionpuistoon rakennetaan koira-aitaus. Aitaus pyritään sijoittamaan ensisijaisesti Broändanpuron purolaakson eteläosan yleissuunnitelmassa osoitetulle paikalle. Aitaus jaetaan kahteen erikokoisille koirille tarkoitettuun osioon, joihin on kumpaankin oma sisäänkäyntinsä. Aitauksiin sijoitetaan syväkeräyssäiliö ja penkki. Aitaukset varustetaan asianmukaisin merkein ja ohjein. Aitauksen sisälle jäävää puustoa ja muuta puuvartista kasvillisuutta harvennetaan. Kasvillisuuden tulee kuitenkin säilyä puus- toisena ja kerroksellisena. Uusia istutuksia ei tehdä. Tavoitteena aitauksessa on metsäinen luonne



Pinta-ala: 528,8 m²

Rekisterinumero:

Hoitoluokat

(pinta-ala):
 0 (222,8 m²)
 A2 (94,4 m²)
 A3 (273,7+
 4424,2 m²)
 B2 (2196,5 m²)
 B3 (20244,6 m²)
 B5 (2374,3 m²)
 C1 (3834,3 m²)
 C2 (142893,9 m²)
 H1 (243,8 m²)

Puiston tyyppi

ja käyttö: ulkoilu- ja virkistysalue, puistokäytäviä, viljelypalstat, kuntoiluvälineitä, koiraaitaus

Suunnitelma nro / vuosi:

Suunnittelija(t):

Luonnonhoitosuunnitelman kuviot:

Kiireellisyysluokka:

Tavoiteaika-

taulu: 2017–2022



Kurkimoisionpuistossa on useita siltoja ja muutamia rumpuja purojen ylityskohdissa. Sillat ovat yhtä poikkeusta lukuun ottamatta puukantaisia.



Hienoja haapoja puistoraitin varrella

Kurkimoisionpuiston kalusteet ja varusteet uusitaan ja penkkejä lisätään käytävien varrelle. Tärkeimpien kulkuyhteyksien siltojen kaiteet ja tulopenkereet kunnostetaan vastaamaan nykyisiä turvallisuusvaatimuksia. Pienpuustoa harvennetaan ja yksittäisiä puita poistetaan reittien ja tonttien läheisyydestä.

Puutilan kartanon puiston nykyistä koira-aitausta laajennetaan. Aitaus jaetaan kahteen erikokoiselle koirille tarkoitettuun osioon, joihin on kumpaankin oma sisäänkäyntinsä. Aitauksiin sijoitetaan syväkeräyssäiliö ja penkki. Aitaukset varustetaan asianmukaisin merkein ja ohjein. Aitauksen sisälle jäävää puustoa ja muuta puuvartista kasvillisuutta harvennetaan. Kasvillisuuden tulee kuitenkin säilyä puustoisena ja kerroksellisena. Uusia istutuksia ei tehdä. Tavoitteena aitauksessa on puistomainen yleisilme. Koira-aitauksesta avataan näkymä Vartiokylänlahdelle.

Puutilan kartanon puistossa harvennetaan koivikoita pensaskeroksen kehittämiseksi.

Ylläpidossa huomioitavaa

Kurkimoisionpuiston purot ympäristöineen ovat luontoarvoiltaan monipuoliset. Vettä samentavia toimenpiteitä tulee välttää. Puuston latvustot tulee säilyttää yhtenäisinä. Molemmissa kohteissa kasvillisuuden hoitotyöt on tehtävä lintujen pesintäaikojen ulkopuolella.



Harmaaleppiä ja tuomia Mellunkylänpuron varrella

4 TANKOVAINIO

Kohteen kuvaus

Tankovainio on avara, rakennettu puisto Mellunkylän pelastusaseman pohjoispuolella. Puistossa on leikkipaikka, laaja nurmientä jalkapallomaaleineen, puu- ja pensasistutuksia ja niittynä hoidettu alue puiston pohjoisosassa. Puiston läpi kulkee kulttuurihistoriallisesti arvokas, hiekkapintainen Tankomäentie.

Puiston pohjoisosassa sijaitsee osittain vastikään rakentunut Fallpakan asuinalue. Puiston eteläosaan on kaavoitettu uutta asuinrakentamista (Tankovainio–Broända). Väestötietojen ja -ennusteen mukaan alueella asuu runsaasti lapsiperheitä. Tankovainio–Broändan asemakaavaehdotuksen mukainen rakentaminen vaikuttaa muun muassa puiston eteläosassa virtaavan Mellunkylänpuron purouoman sijaintiin ja muotoiluun. Tankovainion puiston ja erityisesti sen leikkipaikan käytön arvioidaan kasvavan runsaasti lähitulevaisuudessa.

Puiston leikkipaikalla on muun muassa hiekkalaatikko, kiipeilyteineitä, keinut, jousieläimiä, tasapainoilupuomi ja penkkejä. Leikkiväliseissä on turvallisuuspuutteita. Leikkipaikan yleisilme on vanhentunut. Leikkipaikalla on myös koripallokenttä ja ilmeisesti oleskeluun tarkoitettu betonikivin päällystetty alue. Koripallokentällä on huomatta kuivatusongelma. Oleskelualue vaikuttaa käyttämättömältä.

Puiston istutukset ovat ylikasvaneet ja kalusteet huonokuntoiset. Suurin osa penkeistä on sijoitettu istutusalueiden katveeseen, keskelle puistoa. Osa penkeistä on jäänyt istutusten alle. Käytävien varsilla on muutama penkki. Puistossa ei ole roska-astioita. Puiston käytävillä esiintyy jonkin verran lätäköitymistä. Osa käytävistä on ruohottunut vähäisen käytön takia. Pohjoisen niittynä hoidettava alue on rehevöitynyt. Puiston istutuskumppareet on katettu muovilla, mikä vaikeuttaa kasvien menestymistä ja hankaloittaa istutusten ylläpitoa.

Käyttäjien toivomukset

Asukkaat ovat toivoneet puistoon lisää penkkejä, roska-astioita sekä koirien kiinnittämiseen kehottavia kylttejä. Asukkaat ovat myös toivoneet niitettävän alueen luontoarvojen palauttamista, niityllä oli aiemmin harvinaisia perhosia.

Tavoitteet

Tavoitteena on hienovaraisin toimenpitein, puiston alkuperäistä ilmettä ja henkeä vaalien kunnostaa puisto vastaamaan kasvavaa käyttöä. Puiston nykyiset toiminnot säilytetään.



Pinta-ala: 35 856,7 m²

Rekisterinumero:

*Hoitoluokat
(pinta-ala)*

0	(5 m ²)
A2	(9918,9 m ²)
A3	(13680,7 m ²)
B3	(154,1 m ²)
C1	(9392,3 m ²)
H1	(2705,8 m ²)

*Puiston tyyppi
ja käyttö:* pallokenttä, leikkipaikka, oleskelu

*Suunnitelma
nro / vuosi:*

Suunnittelija(t):

*Luonnonhoito-
suunnitelman
kuviot:*

Kiireellisyysluokka 2

Tavoiteaikataulu: 2012–2017



Puiston istutukset ovat ylikasvaneet ja penkit huonokuntoiset.



Puiston käytävillä on kuivatusongelmia.



Leikkipaikan koripallokentällä on vakava kuivatusongelma.

Toimenpiteet 10-vuotiskaudelle

Peruskorjausta ja kunnostamista suunniteltaessa hyödynnetään puiston alkuperäistä suunnitelmaa. Istutusalueet, kasvilajit ja penkin malli pyritään sovittamaan alkuperäiseen suunnitelmaan.

Puiston leikkipaikka peruskorjataan vastaamaan lisääntyvää käyttöä. Leikkivälineet ja muut kalusteet ja varusteet uusitaan. Leikkipaikan toiminnot järjestellään uudelleen. Leikkipaikan kuivatusongelmat ratkaistaan.

Puiston istutusalueet kunnostetaan. Istutuksista poistetaan nykyiset muovikatteen. Istutuksia uusittaessa osa lajeista vaihdetaan. Istutusten suunnittelussa huomioidaan istutusalueiden läheisyyteen sijoitettavat penkit. Lajit valitaan aikakaudelle, vuosille 1980–1990 tyyppillisten lajien joukosta. Puistoon istutetaan myös sipulikukkia, sipulikukat ryhmitellään laajoiksi, näyttäväksi kokonaisuuksiksi. Puistoon voidaan istuttaa myös harvinaisempia lajeja, joiden käytön lisäämistä on suositeltu Helsingin kaupunkikasvioppaassa (HKR 2010:2). Puistoon sijoitetaan muutama puuryhmä, joissa kokeillaan uusien lajien menestymistä.

Puiston kalusteet uusitaan. Penkkejä sijoitetaan nykyisille paikoilleen, mutta myös kulkureittien varsille. Kulkureittien varsille lisätään roska-astioita. Kalusteet valitaan puiston suunnitteluajan kohdan (1980–90 -luku) henkeen sopiviksi taulukon 2 (sivulla 55) mukaisesti.

Puiston käytäviä kunnostetaan. Kuivatusongelmat (lätäköityminen) pyritään ratkaisemaan. Umpeen kasvaneiden käytävien tarkoituksenmukaisuus arvioidaan ja käytävät kunnostetaan tai poistetaan käytöstä.

Ylläpidossa huomioitavaa

Puiston pohjoisosassa sijaitseva niitty tulee niittää kahdesti kesässä ja niittojäte kerätä pois alueelta. Niitto pyritään ajoittamaan kukinta-aikojen loppuun. Hoidossa on tavoitteena palauttaa niityn arvo perhosten suosimana alueena.

5 PUOTILAN KARTANON ALUE

a: Juorumäki ja b: koira-aitaus

Kohteen kuvaus:

a: Juorumäki

Juorumäki on Puotilan kartanon eteläpuolella nouseva korkea kalliomäki, jonka rinteillä kasvaa suomalaisen metsäpuuston lisäksi harvinaisempia puulajeja. Se on ollut kartanon englantilais-tyylinen puutarhan osa. Mäen päällä on kivinen urna, ilmeisesti Johan Henrik Lindroosin muistomerkki vuodelta 1862. Puisto on nykyisellään umpeenkasvanut ja metsittynyt mäki, jonka visuaalinen liittyminen kartanoympäristöön on heikkoa.

Juorumäen puistometsässä on huomattavia jalopuuesiintymiä, pääosin tammea. Myös vaahterantaimia esiintyy tasaisesti koko alueella. Muistomerkin ympäristössä kasvaa lehtikuusia. Jalot lehtipuut ovat monessa kohdin lehtipuuvesakon ja kuusikon tukahduttamaa.

Puistossa on muutamia kartanoympäristöön liittyviä rakenteita. Puiston eteläreunaa kiertää matala, paikoin huonokuntoinen kivimuuri. Muurin kivien lomassa kasvaa puita ja puuvartisia kasveja, lisäksi muurista on irronnut kiviä. Puiston pohjoisrinnettä nousevat luonnonkivestä rakennetut portaat. Portaiden askelmat ovat painuneet ja niiden nousukorkeus vaihtelee. Portaat ovat vaikeasti kuljettavissa korkeiden ja vaihtelevien nousujen takia. Portaiden viereen onkin kulunut kulku-ura. Portaiden käsijohde on vääntynyt ja ruostunut. Toinen huonokuntoinen käsijohde löytyy pohjoisrinteen jyrkän puistokäytävän varrelta. Puistossa sijaitseva muistomerkki on hyvässä kunnossa. Puiston kalusteet on uusittu vastikään kahta penkkiä lukuun ottamatta.

Puiston eteläreunalla on metron huoltotunneli, jonka sisäänkäynnin istutusalueet ovat pahasti rikkaruohottuneet. Metrotunnelin edestä kulkee puistokäytävä Puotilantieltä keittiötarhojen kautta Meripellontielle. Käytävä on rikkaruohottunut ja kasvamassa umpeen. Käytävälle rakennetaan valaistus 2012–2013.

Juorumäen viheralueeseen kuuluvat myös Puotilan kartanon ”keittiötarhat”, kartanon kivimuurin, kappelin ja puistometsän rajaama osittain nurmipintainen alue. Keittiötarhojen alueen läpi kulkee useita polkuja ja muutama kivituhkapintainen käytävä. Alueen sijainti kappelin ja kartanon välissä on keskeinen, mutta alue ei yleisilmeeltään ja reiteiltään vastaa sijaintinsa asettamiin vaatimuksiin. Yleisilmeeltään alue on osittain epämääräinen pöheikkö.



Pinta-ala: a: 63 940,8 m²
b: 273,7 m²

Rekisterinumero:

Hoitoluokat (pinta-ala) A3 (11 386,2 m²)
C1 (52 828,4 m²)

Puiston tyyppi ja käyttö: ulkoilu- ja virkistys-alue, oleskelu, koira-aitaus

Suunnitelma nro / vuosi:

Suunnittelija(t):

Luonnonhoito-suunnitelman kuviot:

Kiireellisyysluokka: 2 (Juorumäki)
1 (koirapuisto)

Tavoiteaikataulu: 2012–2017



Puotilantieltä Juorumäelle nousevat portaat ovat niin vaikeakulkuiset että portaiden viereen on kulunut polku.



Pohjoisrinteen käsijohde ei täytä esteettömyyden perustason vaatimuksia.



Juorumäen eteläreunaa kiertää vanha kivimuri, joka on osittain sortunut. Kuvassa hyväkuntoista muuria metron huoltotunnelin suoja-alueelta.

Käyttäjien toivomukset

Asukkaat arvostavat aluetta luonnonmetsän ja kartanoon liittyvän puistometsän yhdistelmänä ja alueen toivotaan säilyvän nykyisen kaltaisena. Alue on asukkaiden mielestä roskainen ja penkkejä on liian vähän. Alueen valaistusta on toivottu parannettavaksi, erityisesti reittiä Puotilantieltä (vanhainkodilta) mäen eteläreunaa Puotilan kappelille sekä reittiä Puotilantieltä keittiötarhojen kautta Meripellontielle.

Tavoitteet

Tavoitteena on liittää puistometsä visuaalisesti ja toiminnallisesti osaksi Puotilan kartanon puiston ja kasvitarhojen muodostamaa kokonaisuutta sekä parantaa alueen sisäisiä kulkuyhteyksiä.

Luonnonhoidon tavoitteet

Tavoitteena on parantaa jalopuiden menestymisedellytyksiä.

Toimenpiteet 10-vuotiskaudelle

Puiston rakenteet kunnostetaan: portaat peruskorjataan ja kivimuri kunnostetaan. Portaiden peruskorjauksessa pyritään hyödyntämään portaiden nykyisiä tai nykyisen kaltaisia materiaaleja. Portaisiin lisätään vaunuluiska. Portaiden kaiteet ja pohjoisrinteen käytävän käsijohde korvataan esteettömyyden perustason vaatimukset täyttävillä kaiteilla. Myös portaiden ja vaunuluiskan tulee täyttää esteettömyyden perustason vaatimukset. Kivimuri kunnostetaan. Kunnostaminen voidaan toteuttaa hienovaraisesti poistamalla kivien lomassa ja muurin välittömässä läheisyydessä kasvavia puita ja muita puuvartisia kasveja.

Puiston kalusteet yhtenäistetään vaihtamalla puiston pohjoisosan kahden vanhan penkin tilalle uudet, puiston muiden penkien kanssa samaa mallia olevat penkit. Metron huoltotunnelin istutukset poistetaan ja alue nurmetetaan. Puistokäytävä Puotilantieltä keittiötarhojen kautta Meripellontielle kunnostetaan. Käytävän mitoituksessa huomioidaan talvikunnossapidon vaatimukset.

Jalopuiden ympärille tehdään niin sanottu reikäperkaus ja niitä varjostavia ylispuita poistetaan.

Ylläpidossa huomioitavaa

Alue on suosittu ulkoilualue, mikä lisää roskaisuutta. Asukkaat kokevat alueen epäsiistinä. Alueen puhtaanapidosta tulee huolehtia puhtaanapitoluokan P3 mukaisesti, jolloin roska-astiat tyhjennetään ja irtoroskat poistetaan kerran viikossa.

Kohteen kuvaus

B: koira-aitaus

Puotilan kartanon puistossa on koko aluesuunnitelma-alueen ainoa koira-aitaus. Aitauksessa on muutama penkki ja syväkeräysastiat. Alue on käyttöönsä nähden ahdas ja kulunut.

Käyttäjien toivomukset

Koira-aitauksen laajentamista ja jakamista on toivottu jo edellisen viheraluesuunnitelmaa laadittaessa. Koira-aitauksesta on toivottu avattavan näkymä Vartiokylänlahdelle. Aitauksen yhteyteen on toivottu myös koirien uimarantaa.

Tavoitteet

Tavoitteena on kunnostaa ja laajentaa koira-aitausta.



4 RAHOITUSTARVE

4.1 Kokonaisrahoitustarve

Suunnittelualueen kokonaisrahoitustarve on rahamäärä, joka tarvitaan alueen saattamiseksi kokonaisuudessaan katu- ja puisto-osaston strategisen vision mukaiseen tilaan turvalliseksi, toimivaksi, kestäväksi, viihtyisäksi ja esteettömäksi. Aluesuunnitelmatyössä tehtyjen selvitysten perusteella yleisten alueiden rahoitustarve on noin 3,2 milj.euroa. Katujen osalta rahoitustarve on noin 0,7 milj. euroa, puistojen osalta noin 2,4 milj. euroa ja luonnonalueiden osalta noin 0.09 milj. euroa. Laskelmissa on huomioitu peruskorjauksen, kunnostuksen sekä rakenteellisen kunnossapidon tarpeet. Hoidon osalta on tehty havaintoja ja kirjattu toimenpidetarpeita, mutta hoitotarpeen lisäämisestä aiheutuvia kustannuksia ei ole sisällytetty rahoitustarpeeseen.

4.2 Esitettyjen hankkeiden kustannukset

Suunnittelualueella uudisrakennuskohteita ovat Kurkimoision ja Tankovainion–Broändan asemakaava-alueiden yleiset alueet. Näiden toteuttaminen ajoittunee vuosille 2012–2022.

Tankovainion-Broändan asemakaava-alueen puistojen rakentamisen kustannukset on arvioitu olevan noin 3 miljoonaa euroa. Tankovainion–Broändan asemakaavaehdotuksen mukaiset kadut ovat Tankomäenkatu, Tankomäenrinne ja Tankomäenkuja. Näiden rakentamiskustannusten on arvioitu olevan yhteensä noin 3 miljoonaa euroa. Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kokonaisuutena kustannuksia noin 10,7 miljoonaa euroa. Kurkimoision asemakaava-alueella rakentamattomia katuja ovat

Aitiopaikka, Ensi parvi, Permanto, Permantokuja, Esirippu ja Piippuhylly, Piippuhyllynkuja ja Kuiskaajanpolku. Näiden rakentamiskustannusten on yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa. Uudisrakentamisen kustannuksia ei ole laskettu alueen rahoitustarpeeseen.

Peruskorjaus- ja kunnostushankkeiden toteuttaminen ajoittunee vuosille 2012–2021. Peruskorjausrahoitustarve on yhteensä noin 1,7 miljoonaa euroa, näistä katujen osuus 0,4 miljoonaa euroa ja puistojen 1,3 miljoonaa euroa. Laskelmat eivät sisällä työmaa- eikä tilaajatehtäviä eivätkä arvonlisäveroa.

Katualueilla suunnittelua vaativiksi peruskorjauskohteiksi ehdotetaan Varjakanvalkaman peruskorjausta sekä sorakatuja Ruotsinpyhtään- ja Jallintien rakentamista.

Viheralueiden suunnittelua vaativiksi peruskorjauskohteiksi ehdotetaan koira-aitauksen rakentamista Kurkimoisionpuistoon ja Puotilan kartanon puiston koira-aitauksen kunnostamista, Meripellontieltä Kallvikintielle johtavan ulkoilureitin osittaista peruskorjausta ja reitin yleisen elämyksellisyyden parantamista, Tankovainion puiston kunnostamista ja leikkipaikan peruskorjausta sekä Juorunmäen rakenteiden peruskorjausta .

4.3 Ylläpito- ja hoitokustannukset

Tällä hetkellä tiedossa olevat, ylläpitoon kohdistuvat lisäkustannukset ovat noin 3 840 euroa / vuosi. Metsien hoito- ja uudistustyöt käynnistetään kauden alussa. Suunnittelukaudella toteutettavien töiden kustannukset tarkentuvat luonnonhoitosuunnittelun yhteydessä, kun metsikkökohtaiset toimenpiteet määritellään hoitotavoitteiden mukaisesti. Metsäisten alueiden hoitokustannukset ovat noin 3 700 euroa / ha. Niittymäisten alueiden hoitokustannukset ovat noin 1 400 euroa / ha. Luonnonhoidon kustannukset on laskettu Helsingin kaupungin vuoden 2008 keskimääräisillä luonnonhoidon yksikköhinnoilla. Yksikköhinnat eivät sisällä luonnonhoidon tukipalveluita.

LÄHTEET

KIRJALLISET JULKAISUT:

Puotila-Vartioharju, viheraluesuunnitelma ja luonnonhoitosuunnitelma 2001–2010. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu...

Helsingin pienvesiohjelma. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2007:3 / Katu- ja puisto-osasto.

Helsingin purot. Helsingin kaupungin ympäristönsuojelulautakunnan julkaisu 5/1987.

Broändan purolaakso, maisemaselvitys ja kehittämisperiaatteet, luontoselvitys ja maankäytön ympäristövaikutukset. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisu 2001.

Vartiokylänlahden hankeselvitys. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2004:5 / Katu- ja puisto-osasto.

Helsingin merenrantojen hoito ja tulevaisuus. Kehittämisohjelma rakennusviraston hallinnassa oleville rannoille vuosiksi 2003–2014. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2003:3.

Ruovikot ja merenrantaniityt. Luontoarvot ja hoitokokemuksia Etelä-Suomesta ja Virossa. Iiro Ikonen, Eija Hagelberg (toim.). Suomen ympäristö 37/2007.

Helsingin kaupungin hulevesistrategia. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2008:9 / Katu- ja puisto-osasto.

Tulvakohteiden esiselvitys. Esiselvitys. Helsingin kaupungin rakennusvirasto, katu- ja puisto-osasto. 2007.

Hulevesitulvariskien alustava arviointi Helsingin kaupungissa. Arviointiselostus liitteineen. 0100-P16021. FCG Finnish Consulting Group. 12.12.2011.

Uudenmaan perinnemaisemat -julkaisu (Alueelliset ympäristöjulkaisu 178).

Helsingin yleiskaava 2002. Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön. Kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2002:8.

Katu- ja puisto-osaston hallinnassa olevien arvoympäristöjen määrittely ja toimintaohjeet. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2008:8 / Katu- ja puisto-osasto.

Ensimmäisen maailmansodan aikainen maalinnoitus Helsingissä. Sirkku Laine. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 1996:3.

Kausikasvit Helsingissä - linjaukset ja teettäminen. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2006:11 / Katu- ja puisto-osasto.

Kaupunkikalusteohje. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisu 2010:8 / Katu- ja puisto-osasto.

Pääulkoilureitistön toteuttamishjelma vuosille 2001–2004.
Helsingin kaupunki. Liikuntaviraston julkaisuja 2000, B30.

Pääkaupunkiseudun pääulkoilureittisuunnitelma. Pääkaupunkiseudun
julkaisusarja PJS Nro B 2002:14. YTV. Liikenneosasto.

Pääraittien tavoiteverkko 2015. Kaupunkisuunnitteluvirasto.
Liikennesuunnitteluosasto. 17.5.2007

Pyöräliikenteen verkkotason suunnitteluperiaatteet.
Kaupunkisuunnitteluvirasto. Liikennesuunnitteluosasto. 13.5.2011.

Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma 2005–2010.
Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2005:7.

Katujen ylläpitokustannuksia lisäävät suunnitteluratkaisut.
Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2010:9.

VERKKOJULKAISUT:

Helsingin seudun aluesarjat: www.aluesarjat.fi

Julkiset veistokset. Helsingin taidemuseo. www.taidemuseo.fi/suomi/veisto/index.html

Kulttuuriympäristön rekisteriportaali, Museovirasto: kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx

Helsingin katuverkon meluselvitys. Helsingin kaupungin rakennusviraston
julkaisut 2003:9 / Katuosasto. www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2003_melu/index.html

Helsingin liikuntaviraston latukarttapalvelu: www.mski.fi/helsinki

Itä-Helsingin kulttuuripuisto: ksv.hel.fi/itahelsinginkulttuuripuisto

Kadunpito, kehittäminen ja koordinointi – loppuraportti:
www.hel2.fi/hkr/julkaisut/ohjeet/aluesuunnitelman_lahtoaineisto/yllapito_kadunpidon_kehittaminen_raportti.pdf

KARTTALÄHTEET:

Helsingin kaupunki, Kiinteistövirasto, Kaupunkimittaosasto

Helsingin kaupungin paikkatietopalvelu (ptp.hel.fi)

LIITTEET

LIITE 1: Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto -kartta

LIITE 2: Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto -taulukko

LIITE 3: Rakennettujen puistojen kunto -kartta

LIITE 4: Rakennettujen puistojen kunto -taulukko

LIITE 5: Taulukko 1: Edellisen aluesuunnitelman toteutuminen

LIITE 6: Viheralueiden hoitoluokitus 2012–2022

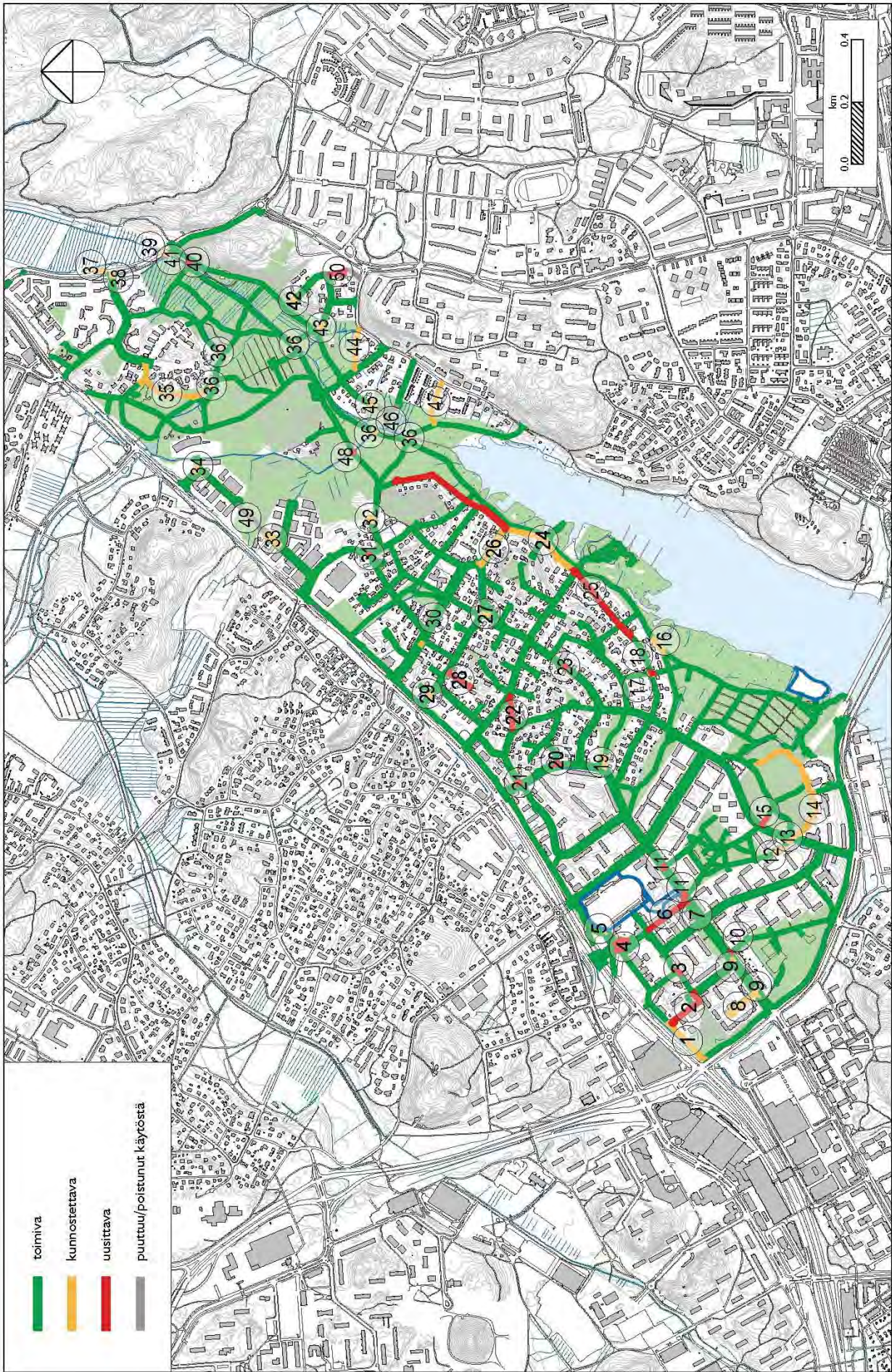
LIITE 7: Viheralueiden hoitoluokkien nostot ja laskut

LIITE 8: Katuviheralueiden hoitoluokitus 2012–2022

LIITE 9: Peruskorjaus ja kunnostuskohteiden yhteenvetotaulukko

LIITE 10: Peruskorjaus- ja kunnostuskohteiden koostekartta

LIITE 1: Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto -kartta



Pohjakartta © Kaupunkimittausosasto, Helsinki NUMERO:

31.8.2011

LIITE 2: Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto -taulukko, s. 1

nro	nimi	kunta- luokka	tyyppi	korjaustarve	korjaustoimenpide	huomiot
1	Meripellonmäki	2	jk/pp	pituuusuuntainen painuma keskellä	rakenteiden uusiminen, pohjan vahvistaminen	
2	Rusthollarinkuja	3	ajorata	jalkakäytävä päättyy pysäköintialueen jälkeen metsään, ei jatku esim. puistokäytävänä, jalankulkijoiden siirryttävä ajoradalle (on tosin hiljainen tonttikatu)	jalkakäytävän jatkaminen pohjoiseen	esteettömyyden perustason reitti, vie päiväkodille
3	Klaavuntie, ala-aste, puistokäytävä	3	jk	kaiteessa ei käsiohjetta, kaidetta voisi käyttää käsiohjeena, mutta käytävälle tunkeva kasvillisuus estää sen	kasvillisuuden leikkaaminen, kaitteen vaihtaminen/käsiohjeen lisääminen kaiteeseen	esteettömyyden perustason reitti
4	Puotilan metrotori	3	aukio, jk-alue	reitti metroasemalle pohjoisesta päättyy oudosti rakennuksen seinään, jalkakäytävällä voimakkaasti ohjaava kivetysovia, joka loppuu p-alueen ajolittymään eikä johdeta sisäänkäynnille; pohjoisesta saapuvat joutuvat kulkemaan ahtaasta raosta rakennuksen itäseinän ja tonttiaidan välillä	reittien uudelleen järjestelyt	esteettömyyden erikoistason alue; rakennus suunniteltu etelästä saapuvia käyttäjiä ajatellen, itäväylän itä-/pohjoispuolella toinen sisäänkäynti metroasemalle
5	Puotilan metrokatu	2	erotus- kaista	tonttiliittymä osittain nurmetettu: erotuskaista ulottuu tonttiliittymän yli, nurmi on ajettu mullokselle	levennetään tonttiliittymä noin kolme metriä	
6	Rättärinpolku	3	jk/pp	kapea ja vilkkaaliikenteinen erotettu jalankulku- ja pyörätie; kulku tontille ohjattu pyörätien yli, aiheuttaa vaaratilanteita, jalankulkijat kulkevatkin enimmäkseen pyörätielle; myös kasvillisuus kaventaa kulkutilaa	muutetaan yhdisteeksi jalankulku- ja pyörätieksi? huolehditaan säännöllisesti leikkaamalla, ettei kasvillisuus tunge käytävälle	ylläpitoon!
7	Rusthollarintie	3	erotus- kaista	suojaalien näkymäalueella mainosplari, peittää täysin näkyvyyden Rusthollarintien suuntaan	siirretään mainosplari Rusthollarintien läntiselle viherkaistalle. Klavuntien eteläpuolelle	kouluisten suosima reitti
8	Rusthollarinpolku	2	ajorata	jäsentymätön katualue, reunatuet puuttuvat, kadun varressa tontin pysäköintialue	lisätään reunatuet ja hulevesikouru kadun ja pysäköintialueen rajalle	halta lähinnä esteettinen
9	Rusthollarintie	2	suojaatie	suojaatiemaalaukset jatkuvat saarekkeen läpi	poistetaan maalaukset saarekkeesta, saarekkeeseen asfaltista erottuva pintamateriaali?	esteettömyyshahta
10	Puotilan leikkiniitty	3	puisto- käytävä	betoniporsaita ajoesteena	korvataan kiinteillä ajoesteilla (ajoportilla)	
11	Rusthollarintie	3	suojaatie	korotetun suojaalien ja reunatuon välissä painanne, joka nykyisellään vaikeakulkuinen huonojalkaisille	korotettu osuus tulisi ulottaa reunatuokeen saakka, ratkaisu vaatii uusia kaivoja	
12	Puotilan leikkimäki	2	puisto- käytävä	syreeni peittää näkymän käytävän suuntaisesti	pensaiden hoitoleikkaus, jossa poistetaan juurivesat ja alas ulottuvat oksat (avataan näkymä runkojen läpi); vaihteottehona istutusalueen siirto n. 2 metriä ja/tai kasvialajien vaihto	
13	Puotilan leikkimäki	2	puisto- käytävä	käytävällä jyrkkä nousu, kaide+käsiohde puuttuu	lisätään käsiohjeellinen kaide	rinne tuettu pyöröohirsillä

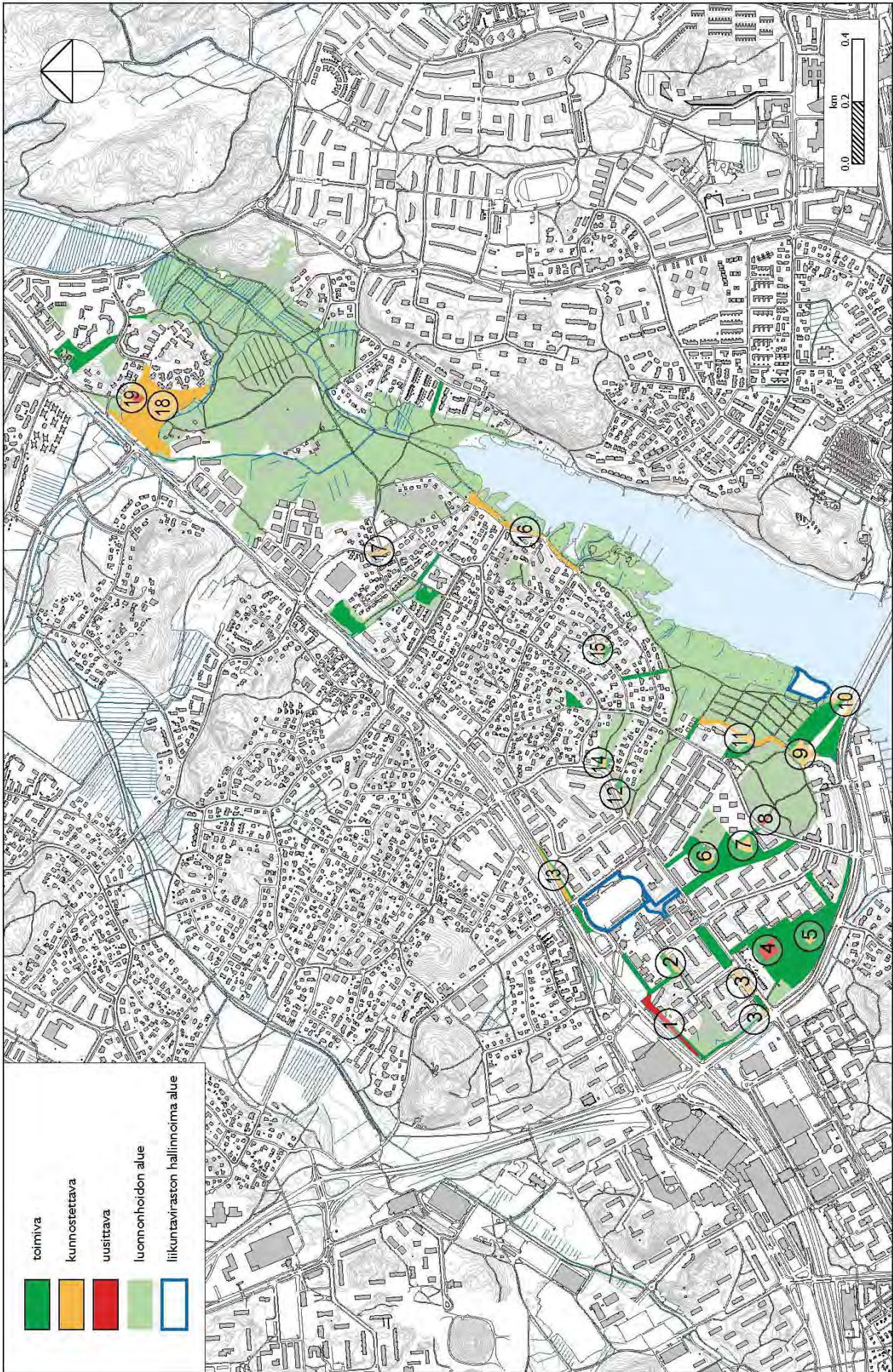
LIITE 2: Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto -taulukko, s. 2

14	Juurumäki	2	puisto- käytävä	käytävää ei ole valaistu, penkkejä vain yksi?	lisätään käytävälle valaistusta ja muutama penkki lisää, kunnostetaan kivimuria poistamalla kivien joukosta ja välittömästi läheisyydestä puuvarit kasvit	Lähistöllä vanhusten palvelutaloja, onko reitti vanhusten suosiossa? Reitti ei ole täysin esteetön kaltevuuksien takia. Muutenkin suosittu ulkoilureitti.
15	Juurumäki	3	portaat	vaikeakulkuiset, viereen kulunut polku	uusia, mutta hyödynnetään nykyiset materiaalit, kaide vaihdettava esteettömyäksi	muistettava hulevesien hallinta
16	Vartiokylänranta/Leppäniemi	2	puisto- käytävä	vakava pintavesiongelma (erittäin suuri lätäkkö pitkään sateen jälkeen)	tasauksen nosto, pohjanvahvistus, oja-painanteiden syventäminen, pengertäminen, mitä?	sama ongelma toistuu puistokäytävällä myös pohjoisempaan
17	Ruotsinsalmien puistikko	2	puisto- käytävä	käytävät ja suojatie eivät kohtaa, käytävä rannasta tulee oudosti muuntajan takaa, jatkuu Kuutsalontien suojatien jälkeen, suojatie vinossa käytävien välissä	käytävien linjauksen muuttaminen, käytävät kohtisuoraan suojatien nähdän	
18	Kuutsalontie	2	suojatie	em. Suojatien merkinnät kuluneet	uusia merkinnät	yläpitoon!
19	Loosarinpuisto	2	puisto- käytävä	käytävän reunat levinneet	kanntaus	yläpitoon!
20	Ahvenkoskenkuja		ajorata	risteyksestä puuttuu suojatie	vaatii liikennesuunnitelman...	
21	Liikkalantie		ajorata	risteyksestä puuttuu suojatie	vaatii liikennesuunnitelman...	
22	Ruotsinpyhtäantie		ajorata	sorakatu, huomattavia vesierosion jälkiä	peruskorjaus päällystetyksi	erillinen lista
23	Vilkinginte		hidaste	kulunut, ei heijastimia/merkintöjä, epäesteettinen	uusia merkinnät, lisätään heijastimet tai uusiaan koko hidaste	
24	Varjakanvalkama		ajorata	kadun päissä painumia, pitkittäissuuntaisia ja lätäköitä kerääviä, keskiosuudella ei reunatukia eikä merkintöjä, kadun varressa pysäköintiä, kadulta ajoyhteys puistokäytävien kautta venelaitureille (2 kpl)	peruskorjataan alueen muuta laatuasoa vastaavaksi, vaatii pohjanvahvistusta	katu painunut putkiliinjojen ympäriltä
25	Varjakanvalkama		tontti- liittymä	lätäkkö		
26	Uiskotie		ajorata	katu painunut pituussuuntaisesti, vesi seisoo painumissa	peruskorjaus, vaatii pohjanvahvistusta	katu painunut putkiliinjojen ympäriltä
27	Uiskotie		katu- viheralue	ruusuistutusten keskelle muodostunut oikopolku pysäköille; kierrätysasia törröttää keskellä istutusalueita	kivetään oikopolku ja siirretään kierrätysastia käytävän länsipuolelle	
28	Jallintie		ajorata	sorakatu, vesierosion jälkiä	peruskorjaus päällystetyksi	
29	Paationkuja		ajorata	vesi seisoo kadulla		
30	Vartioharjuntie		katu- viheralue	männyt huonovointiset, muut istutusalueet pahoin rikkaruohottuneet; kadulla myös turhan ahtaita ajoillettymiä tontteille	katuistutusten uusiminen, ajoillettymien leventäminen	

LIITE 2: Katujen, jalankulku- ja ulkoilureittien kunto -taulukko, s. 3

31	Linnalahdentie		jalan- kulkualue	väliaikainen ajoeste	konvataan kiinteällä ajoesteellä (puomi)	
32	Linnavuorentie		kääntö- paikka	reunakivet puuttuvat, vedet valuvat puistoon	uusia reunatuokkiinjat, konvataan bet. reunatuki luonnonkivisellä	
33	Linnaherrankuja		kääntö- paikka	jäsentymätön kääntöpaikka, reunatuet puuttuvat, toimii osittain p-alueena, kääntöpaikalta lähtee polku Linnanpajantielle	uudelleen jäsentely: huomioitava ajoyhdydet tonteille, pysäköintialue sekä jalankulkuyhteys Linnanpajantielle	
34	Linnanpajantie		ajorata	katu painunut kaivon ympäriltä, vesi kertyy ja seisoo painanteessa kaivon vieressä (iso lätäkkö)	kaivon leikkaus alas päin?	
35	Tankovainio		puisto- käytävä	laajoja painumia kaikilla puiston käytävillä, keräävät vettä (paljon lätäköitä)		
36	Kurkimoisionpuisto itäinen		silta	puusilta, uusittava mahdollisesti 10 v sisällä		
37	Kallvikintie		pysäkki	vesi seisoo pysäkkisyyrennyksessä	uudelleen päällystämisen yhteydessä lisää pituuskaltevuutta pysäkeille	
38	Fallpakankuja		saareke	saarekkeessa nooppakivi, epätasainen pinta epäedullinen?	pinta materiaalin vaihto?	
39	Kallvikintie		silta	uomassa runsaasti vettä, rummut tukossa? kaitteet vinossa, ei "ylityskokemusta"	uusia kaitteet jämerämmiksi	
40	Kurkimoisionpuisto itäinen		puisto- käytävä	umpeenkasvanut, ei käytössä	poistetaan liikennemerkki	
41	Kurkimoisionpuisto		rumpu	poikkeaa muista ylityskohdista, joissa puukantinen silta	vaihdetaan rummun tilalle puukantinen silta	
42	Kurkimoisio		kääntö- paikka	kääntöpaikan päässä kaide kaatunut alarinteeseen, päähän kasaantunut pieni maavalli	uusia kaide jämerämmäksi	hulevesien ohjailu? kääntöpaikalta jyrkkä rinne puistoon
43	Kurkimoisionkuja		kääntö- paikka	kääntöpaikka painunut, reunatuet irti, jalkakäytävät sammaloituneet, koko katualueella epäsiisti yleisilme	peruskorjaus, uudelleen asfaltointi	haitat lähinnä esteettisiä
44	Kurkimoisionpuisto itäinen		puisto- käytävä	käytävä kaventunut/siirtynyt, valaisimet n. 1 metrin päässä käytävän reunasta metsässä	peruskorjaus, siirto alkup. Paikalleen	
45	Melakuja		kääntö- paikka	laajoja painumia, reunakivet irti	peruskorjaus, uudelleen asfaltointi	
46	Kurkimoisionpuisto itäinen		puisto- käytävä	poistunut käytöstä, umpeenkasvanut?		
47	Vartiokylänlahden pohjukka		puisto- käytävä	pinta mutainen	uusia vähintään kulkuskerros	
48	Linnavuorenpuisto etelä		silta	liian kapea siltarumpu, tukirakenteet puuttuvat, kaitteet kevyet ja vinot, sillan yleisilme poikkeaa alueen muista ylityskohdista	uusia vastaamaan ilmeeltään alueen muita siltoja, huomioitava ajoneuvo liikenne	
49	Linnavuorenpuisto keskinen		polku	yhteystarvo Linnaherrankujalta Linnanpajantielle	rakennetaan puistokäytäväksi	
50	Kurkimoisionpuisto, itäinen		puisto- käytävä	onko puistokäytävä vai rakentamaton katu? Sorapintainen	rakennetaan puistokäytäväksi	

LIITE 3: Rakennettujen puistojen kunto -kartta



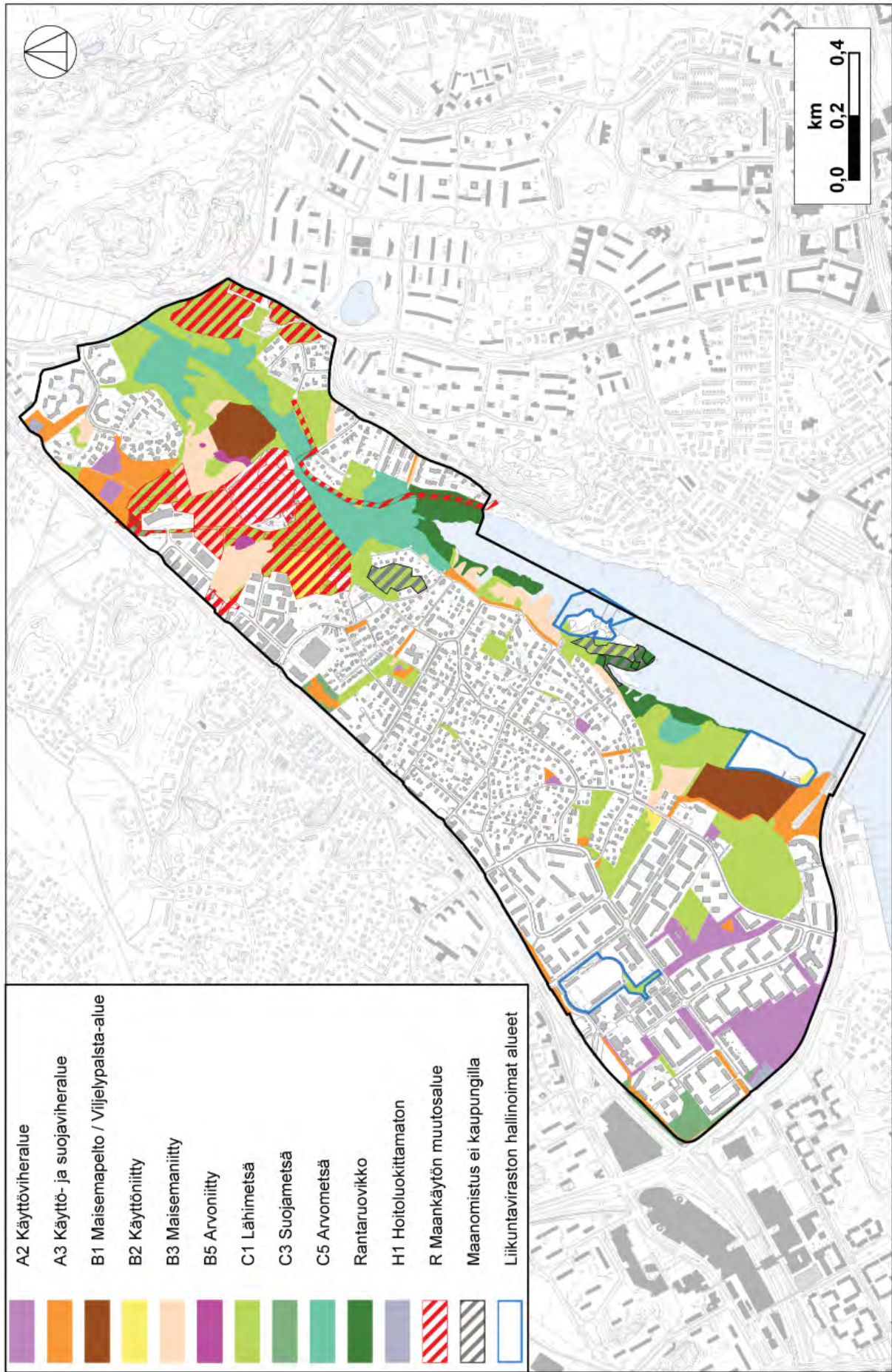
LIITE 4: Rakennettujen puistojen kunto -taulukko

nro	nimi	kuntoluokka	korjaustarve	korjaustoimenpide	huomiot
1	Meripellonmäki	3	yleisilme ei vastaa sijaintia, alueen kaupunkikuvallinen merkitys kasvanut	rakennettava puistomaiseksi	kuuluu Itävälän ja Kehä 1:n liittymän muut osaluuseeseen
2	Klaavuntie, ala-aste	2	istutukset rikkaruohottuneet	tehostettu ylläpito tai istutusten vaihtaminen nurmeksi	
3	Rusthollarintie	2	tärkeä sisääntulo alueelle, yleisilmeitään epäsiisti, kulumassa oikopolku	nurmen tilalle istutuksia ja/tai kiveys?	
3	Rusthollarintie	2	vaikeahoitoinen rinne	muuri/loivennettu luiska?	
4	Puotilan leikkimäki	3	alue vaikuttaa käyttämättömältä	labyrintin ja leikkipaikan lisäksi oleskelua, esim. labyrinttia kiertämään pergola tarjoamaan varjoisa oleskelupaikka?	onko ollut ennen pienten lasten leikkiä paikka? (poistettu käytöstä edellisellä suunnitelma-kaudella)
5	Puotilan leikkimäki	2	tyhjä hiekka-alue, käyttötarkoitus epäselvä, lentopalaverkon toipat, mutta verkko puuttuu	istutusalueeksi?	
6	Puotilan leikkimäki	2	alue leikkikentän ja metsän välillä jäsentymätön, pieniä puutteita muutamia: linjavesikouru täynnä hiekkaa, penkit kaukana nurmikolla, nurmikko huonokuntoinen (puun taimia) ja sen rajaus elävä...	penkkien siirto kivituikka-alueelle, nurmikon korvaaminen penssalla, mitä tehdä linjavesikourulle?	
7	Puotilan leikkimäki	2	lahoja koivuja puistokäytävien rajaamassa kolmiossa	lahojen puiden poisto	ylläpitoon!
8	Juurumäki, portaat Puotilantieltä	3	vaikeakulkuiset, viereen kulunut polku	uusitaan, mutta hyödynnetään nykyiset materiaalit, kaide vaihdettava esteettömyäksi	muistettava hulevesien hallinta
9	Juurumäki, metron huoltotunneli	2	istutuksen huoltotunnelin suulla pahoin rikkaruohottuneet	kasvustustan ja kasvilajien vaihto, paikalle sopisi myös nurmi	puistokäytävä päättyy huoltotunnelin sisäänkäynnille, mutta käytävältä muodostunut polku tontille
10	Meripellontie suojajihreyty/Vuotien alikulku	2	käytävän leveys vaihtelee, reunan lohkarikko sortunut ja sekava	rantapenkereseen järjestetty kiviheitoke tai vastaava?	osa valtakunnallista/seudullista pyöräilyreitistä
11	Juurumäen kasvitarhat, kivimuuri	2	kivimuurin seassa kasvaa puita ja pensaita, muuri paikoin sortunut	poistetaan puut ja pensaat muurin kivien seasta ja muurin välittömästä läheisyydestä	HUOM. muuri kiertää koko Juurumäen eteläreunan, pohjoispuolelta kunnostettu osittain
11	Juurumäen palstat, p-alue	2	pyräköintialueen yleisilme epäsiisti ja jäsentymätön	kohennetaan reuna-alueita esim. istutuksin tai rajauksin, uusitaan ilmoitustaulu ja lisätään alueelle pysäköintimerkki	
12	Karhulantie, aluekeräyspiste	2	epäsiisti yleisilme, alueen rajautuminen epäselvä	päällystetään betonikivillä selkeä alue astioita varten	
13	Itävälä/Rauli Hallbergin raitti	2	istutukset erittäin pahasti rikkaruohottuneet	uusitaan kasvualusta ja/tai kasvit tai poistetaan istutusalue kokonaan ja korvataan sepelikatteella tai vast.	ylläpitoon!
14	Loosariinpuisto	2	epämääräisiä istutuksia (tuettuja mäntyjä)	penkkien siirto riittävän etäälle istutuksista, asennus suoraan, penkkien eteen pensaiden tilalle edustava perennaistutus	istutusten viimeistely jäänyt kesken?
15	Pöytäsaarenpuisto	2	soma pieni puisto, penkki liian lähellä istutuksia, penkit takakenossa, pensaiden oksat istujan niskassa, edessä ei katseltavaa	tasauksen nosto, pohjanvahvistus, ojpainanteiden syventäminen, pengertäminen, mitä?	
16	Vartiokylänlahden pohjuikka	2	pintavesiongelmaa, lätkököitä, vaikeakulkuinen sateiden jälkeen (mutainen)	poistetaan yksittäisiä puita ja tasataan pohjaa niitettäväksi TAI vaihdetaan hoitoluokaksi esim. C1.1	
17	Linnavuorentien puistikko pohjoinen	2	ei vastaa hoitoluokkaa (po. A3, kasvillisuus tasoa C1)	käytävien kunnostaminen, penkkien uusiminen, istutusten uusiminen, roska-astoiden lisääminen	
18	Tankovainio	2	käytävillä runsaasti lätkököitä, penkit jääneet istutusalueiden sisään, penkit huonokuntoiset, ei roska-astioita	kentän tasauksen muuttaminen, käyttämättömien alueiden purkaminen, koko leikki- ja puualueen uudelleen jäsentely?	lisäsiivitys käyttö kun Fallpakan alue rakentuu valmiiksi?
19	Tankovainio, leikki- ja puu-alue	2	leikki- ja puu-alueen korjailu- ja hoitotöitä tulva, osa alueesta vaikuttaa käyttämättömältä		

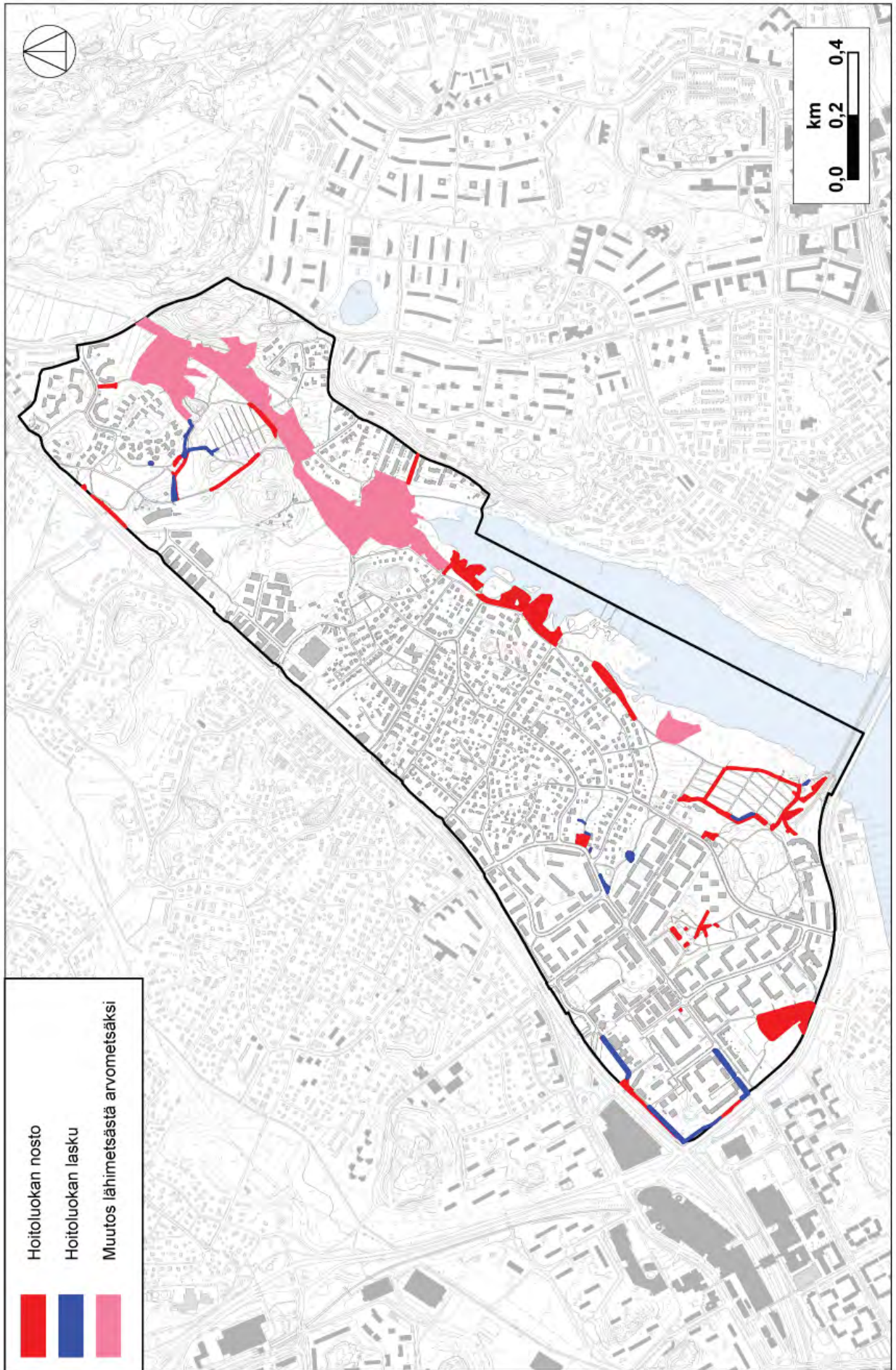
LIITE 5: Taulukko 1: Edellisen aluesuunnitelman toteutuminen

TARVE MÄÄRITELTY VIHERALUEJUONNITELMASSA 2001-2010	2011																							
	puistarakentamiskohde (uudisrakentaminen)	TOTEUTUNUT	peruskorjaus	TOTEUTUNUT	rannat	TOTEUTUNUT	rakenteellinen kunnossapito	TOTEUTUNUT	ylläpidon parantaminen	TOTEUTUNUT	kalusteet ja varusteet	TOTEUTUNUT	valaistus	TOTEUTUNUT	TOTEUTUNUT	reitit ja väylät	TOTEUTUNUT	puut	TOTEUTUNUT	penfaat	pernat/kesäkkäkat	pernat/luonnonkasvit/perennat	nitty/luonnonkasvit/perennat	kunostettu/rakennettu
1 Meripellonmäki	x	ei						x	ei						x	x				x	ei			
2 Rusthollarin puistokaista - läntinen						x			ei							x				x	ei			
3 Rusthollarin puistokaista - itäinen						x			ei							x				x	ei			
4 Puotilan leikkimäki						x			ok							x					ei			
5 Klaavuntie, ala-aste	x	OK						x	ok							x				x	ok			x
6 Meripellontien suojaviheralue																								
7 Puotilan korttelipuisto						x			ok							x				x	ok			
8 Puotilan leikkimäki/Rusthollarin asukaspuisto																x				x	ei?			x
9 Itäväylä/Puotilan metrokatu								x	ok															
10 Itäväylä/Raul Hallbergin raitti								x	ok											x	ok			x
11 Juorumäki	x	ei														x								
12 Meripellontien suojavihervytys																								
13 Juorumäen kasvitarhat (viljelypalstat)	x	ei														x				x	ei			
14 Puotilan kartanon puisto	x	ei														x				x	ei			
15 Rusthollaripuisto									ok											x	ei			x
16 Loosarinpuisto	x	OK																		x	ok			x
17 Ruotsinsalmientien puistikko	x	OK																						x
18 Liikkalanpuisto	x	OK																						x
19 Pyötsaarenpuisto																								
20 Vartiokylänlahden ranta/Leppäniemi	x	ei														x				x	ei			
21 Reitkallinkujan puistokaista	x	ei																						
22 Nisseksen puisto								x	ok															
23 Itäväylä/Juskotie								x	ok															
24 Varjakanmäki	x	ei																						
25 Linnanlahden puisto																								
26 Linnavuorentien puistikko (etelä ja pohjoinen)																				x	ei			
27 Linnavuori																								
28 Vartiokylänlahden pohjuikka	x	ei														x				x	ei			
29 Linnavuoren puisto - etelä	x	ei														x				x	ei			
30 Tankomäki	x	ei																						
31 Linnavuoren puisto - keskinen	x	ei														x								
32 Linnavuoren puisto - pohjoinen	x	ei														x								
33 Linnapajantien puistokaista																x								
34 Kurkimoisionpuisto - läntinen (viljelypalstat)																								
35 Kurkimoisionpuisto - itäinen																								
36 Tankovainio																								
37 Fallpakanpuisto																								

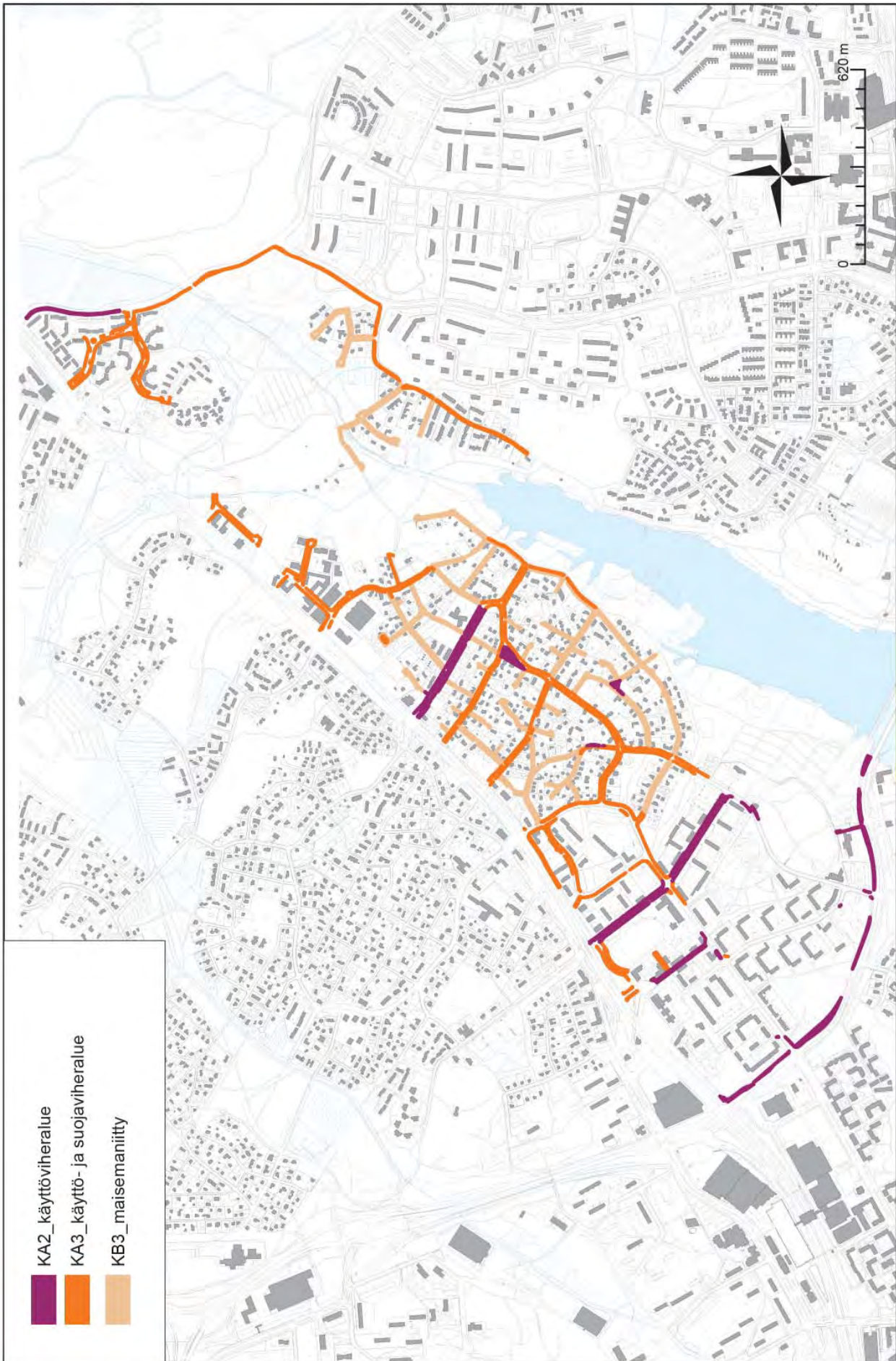
LIITE 6: Viheralueiden hoitoluokitus 2012–2022



LIITE 7: Viheralueiden hoitoluokkien nostot ja laskut



LIITE 8: Katuverhalueidne hoitoluokitus 2012–2022



LIITE 9: Peruskorjaus ja kunnostuskohteiden yhteenvedotaulukko

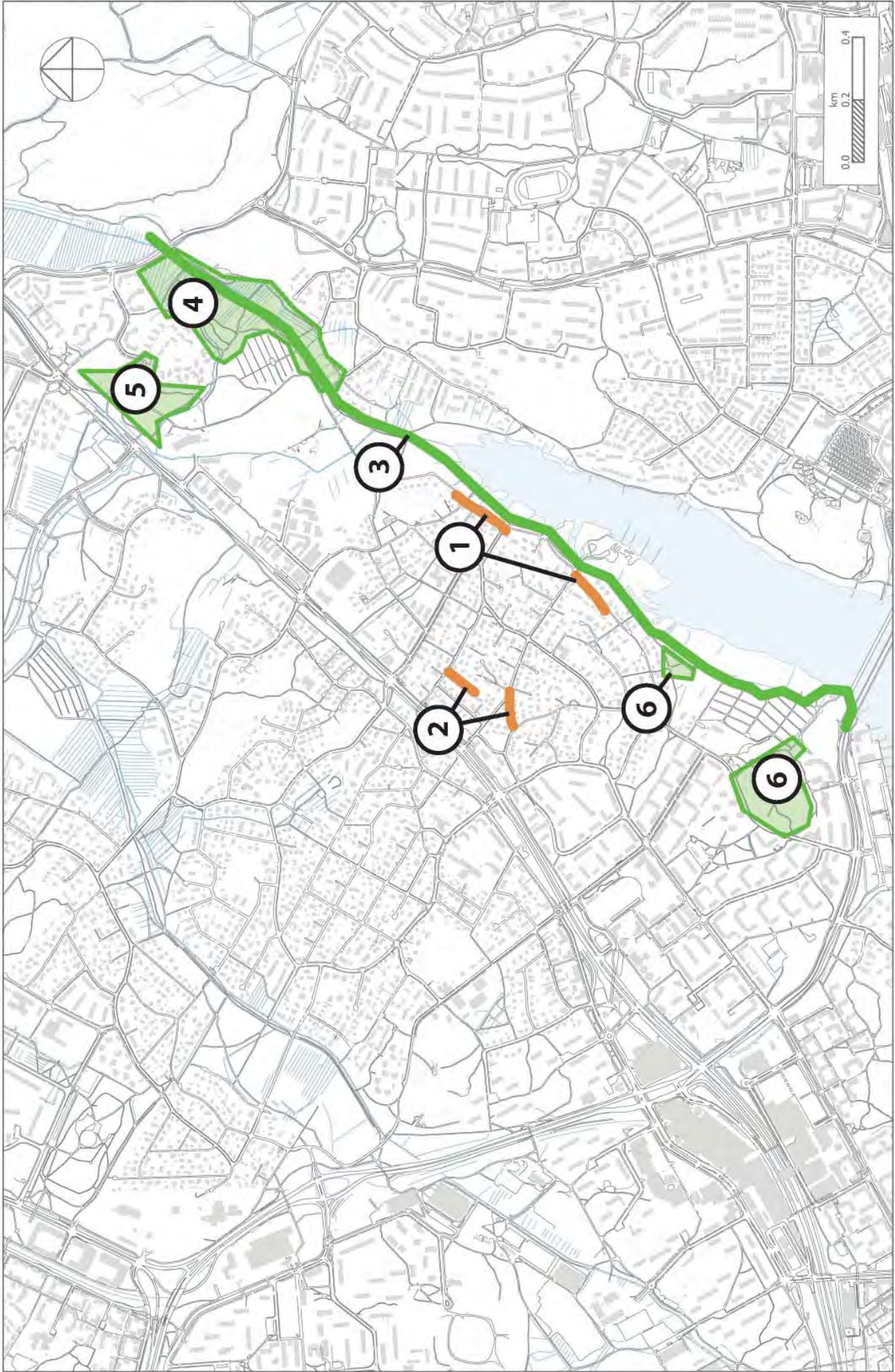
TAULUKKO 4: YHTEENVETO KUNNOSTUS- JA PERUSKORJAUSKOHTEISTA

KATUJEN KUNNOSTUS- JA PERUSKORJAUSKOHTEET			
Kohteen numero ja nimi	Toimenpiteet (ks. hankeohjelmat)	Kiireellisyys	Kustannukset (€)
1. Varjakanvalkama	Kadun osittainen peruskorjaus. Tavoitteena ratkaista kadun ja puistokäytävän rakenteiden painumisen aiheuttamia ongelmia sekä kohentaa kadun yleisilmettä.	2	215 000
2. Sorakadut Ruotsinpyhtään- ja Jallintie	Sorapintaisten katujen uudelleen rakentaminen asfalttipäällysteisiksi kaduiksi.	2	200 000
			yht. 415 000 €

Kiireellisyysluku: 1 = kiireellinen, 2 = vähän kiireellinen, 3 = ei kiireellinen

PUISTOJEN KUNNOSTUS- JA PERUSKORJAUSKOHTEET			
Kohteen numero ja nimi	Toimenpide (ks. hankeohjelmat)	Kiireellisyys	Kustannukset (€)
3. Rantareitti Meripellontieltä Kallvikintielle	Osittainen peruskorjaus. Kalusteiden ja varusteiden lisääminen. Rantaruovikoiden niitto, rannan ruoppaaminen. Historiallisesti mielenkiintoisten kohteiden opastaminen.	2	135 000
4. Kurkimoisonpuisto	Uuden, jaetun koira-aitauksen rakentaminen Kurkimoisonpuistoon. Kalusteiden ja opasteviittojen lisääminen. Kasvillisuuden hoitoa.	2, 3	450 000
5. Tankovainio	Leikkipaikan peruskorjaus. Istutusten ja käytävien kunnostaminen. Kalusteiden uusiminen. Roska-astioiden lisääminen puistoon.	2	290 000
6. Puotilan kartanon alue a) Juorumäki b) koira-aitaus	Rakenteiden kunnostaminen, portaiden peruskorjaus. Kasvillisuuden hoitoa/metsän harventamista. Käytävän kunnostaminen. Puotilan kartanon puiston koira-aitauksen laajentaminen ja jakaminen.	2	360 000
			yht. 1 235 000 €

Kiireellisyysluku: 1 = kiireellinen, 2 = vähän kiireellinen, 3 = ei kiireellinen



HELSINGIN KAUPUNKI
 RAKENNUSVIRASTO
 PL 1500
 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

KUVAILULEHTI

Tekijä(t) Nina Mouhu, Taru Sihvonen, Jenni Ikonen, Antti Siuruainen, Mirjam Larinkari, Maija Elo, Eila Sihvola, Jari Nihtilä	
Julkaisun yhdyshenkilö rakennusvirastossa Nina Mouhu, nina.mouhu@hel.fi	
Nimeke Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelma 2012-2021	Mistä julkaisua saa (henkilö ja huone) rakennusviraston asiakaspalvelu rakennusvirasto@hel.fi puh. (09)310 39 000
Sarjan nimeke Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut	
Sarjanumero 2012:x/ katu- ja puisto-osasto	Julkaisuaika
Sivuja	Liitteitä
ISBN Tämä tunnus annetaan juuri ennen painoon menoa	ISSN 1238-9579
Kieli koko teos suomi	Yhteenveto suomi, ruotsi
<p>Tiivistelmä</p> <p>Aluesuunnitelma on rakennusviraston työväline katu- ja puistoverkoston ylläpitämiseksi tasapuolisesti koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa esitetään yleisten alueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja rakennusviraston tarjoamien palveluiden tavoitetaso, toimenpidetarpeet sekä toimenpiteiden kiireellisyysjärjestys. Aluesuunnitelmaan kirjataan myös luonnontilaisten alueiden tavoitteet sekä kunnossapito- ja hoitoluokituksen muutostarpeet.</p> <p>Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan aluesuunnitelman laadintaprosessista ja konsulttityön ohjauksesta vastasi aluesuunnittelija Nina Mouhu, joka toimi myös asiantuntijana viheralueiden osalta. Suunnitteluinsinöörit Taru Sihvonen ja Jenni Ikonen toimivat katujen ja teknisen suunnittelun asiantuntijoina. Luonnonhoidon osuudesta vastasi metsäsuunnittelija Antti Siuruainen. Vuorovaikutuksesta ja tiedottamisesta vastasi projektisuunnittelija Tarja Lahin. Suunnittelukonsulttina toimi WSP Finland Oy, työryhmällä maisema-arkkitehti Mirjam Larinkari, hortonomi Maija Elo, suunnitteluhortonomi (amk) Eila Sihvola ja insinööri (amk) Jari Nihtilä.</p> <p>Aluesuunnitelma laadittiin vuorovaikutteisesti asukkaiden, järjestöjen, hallintokuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Katu- ja puisto-osasto teki syksyllä 2010 käyttäjäkyselyn, jossa kysyttiin asukkaiden mielipiteitä ja palautetta Puotilan, Vartioharjun ja Fallpakan alueiden viher- ja katualueista. Asukkailla oli mahdollisuus kommentoida myös aluesuunnitelmaluonnosta muun muassa tammikuussa 2012 järjestetyssä asukastilaisuudessa.</p>	
Avainsanat aluesuunnitelma, Puotila, Vartioharju, Fallpakka	
UDK	

HELSINGFORS STAD
BYGGNADSKONTOR
ET PB 1500
00099 HELSINGFORS STAD

PRESENTATIONSBLAD

Upphovsmän Nina Mouhu, Taru Sihvonen, Jenni Ikonen, Antti Siuruainen, Mirjam Larinkari, Maija Elo, Eila Sihvola, Jari Nihtilä	
Publikationens kontaktperson vid byggnadskontoret Nina Mouhu, nina.mouhu@hel.fi	
Titel Områdesplan för Botby gård, Botbyåsen och Fallbacka 2012-2021	Publikationen fås vid (person och rum) byggnadskontorets kundtjänst rakennusvirasto@hel.fi tfn (09)310 39 000
Seriens namn Helsingfors stads byggnadskontors publikationer	
Nummer 2012:x/gatu- och parkavdelningen	Publikationsdatum
Antal sidor	Bilagor
ISBN ISBN-nummer utfärdas strax innan publikationen trycks	ISSN 1238-9579
Språk, hela verket finska	Sammandrag finska, svenska
<p>Sammandrag</p> <p>Områdesplanen är byggnadskontorets verktyg för att upprätthålla gatu- och parknätverket i lika stor utsträckning i hela Helsingfors. I planen framförs målsättningsnivån för underhållet och saneringen av de allmänna områdena samt för de tjänster som byggnadskontoret tillhandahåller och prioriteringsordningen för åtgärderna. I områdesplanen nedtecknas även målsättningarna för naturliga områden samt behovet av att se om underhålls- och skötselklassificeringen.</p> <p>För processen av områdesplanens upprättande samt för ledningen av konsultarbetet ansvarade områdesplanerare Nina Mouhu, som även verkade som expert i fråga om grönområden. Planeringen av gator och den tekniska planeringen sköttes av planeringsingenjörerna Taru Sihvonen och Jenni Ikonen. För naturvårdens del svarade skogsplanerare Antti Siuruainen. Projektplanerare Tarja Lahin hade ansvaret för växelverkan och information. Planeringskonsult var WSP Finland Oy med en arbetsgrupp bestående av landskapsarkitekt Mirjam Larinkari, hortonom Maija Elo, planeringshortonom (YHS) Eila Sihvola och ingenjör (YHS) Jari Nihtilä.</p> <p>Områdesplanen upprättades interaktivt med de boende, organisationer, förvaltningar samt med andra intressegrupper. Gatu- och parkavdelningen genomförde under hösten 2010 en enkätundersökning där man bad invånarna att dela med sig av sina åsikter om grön- och gatuområdena i Botby gård, Botbyåsen och Fallbacka. Invånarna hade även möjlighet att kommentera utkastet till områdesplan bland annat i ett invånarmöte i januari 2012.</p>	
Nyckelord områdesplan, Botby gård, Botbyåsen, Fallbacka	
UDK	

